

YESHAYAHU, IZAYA **Enshokolezi oku bitabu** **by'Abalêbi**

Oluderho «mulêbi» luli luderho lwa cihabraniya. Lwanahugûlwa ntya: «Ohamagîrwe na Nnâmahanga» kandi erhi «Oyalîza Akanwa ka Nnâmahanga». Abalêbi bayishi oku bali nka kanwa ka Nnâmahanga. Co cirhuma barhangira ngasi mango kuhanûla n'ezi nderho: «Ntyo kwo Nyakasane adesire» erhi «Akanwa ka Nnâmahanga aka» na ntyo na ntyo.

Bitabu bini biderhwa bya «Balêbi Bakulu»: Yeshayahu, Yeremiya, Ezekiyeli na Daniyeli.

Hali na bindi bitabu ikumi na bibirhi biderhwa bya «Balêbi Basungunu» bulya bibà byofôfi.

Enyigîrizo z'abalêbi zaliyêrekîre bwenêne abantu b'amango gâbo. Kanji kanji abalêbi bakâg'ilêba ebyayîsh'ibà. Nyamuzinda ayîshi ebyayîsh'ibà byoshi. Nyamuzinda analengereza entumwa yâge emanye ebyayîsh'ibà byoshi. Abalêbi bàdesire binwa binji biyêrekîre Masiha n'ebiyêrekîre amango mazinda. Rhwe rhukola rhulama ago mango amalêbi gayunjulîre, rhwanahash'imanya bwinjinjà ago malêbi kulusha abalêbi bâgo.

Erhi rhwankakengêra ebi rhwadesire oku bulêbi byoshi, rhwanayumva oku Ebibliya ederha mpu Mûsa ye mulêbi murhanzi na mukulu kulusha abandi boshi. Abandi balêbi b'enyuma bali baganda ba Mûsa, nka Yozwè,

Debora, Samweli n'abandi n'abandi. Hali abalêbi barhayandikaga citabu, hali n'abalêbi bayandisire. Omulêbi Amosi alamaga omu mwâka gwa 750 embere ly'okuburhwa kwa Kristu. Abalêbi bakulu babirhi bahanûlaga olubaga lwa Israheli embere lululizibwe e Babiloni, bwo Yesha'yahu na Yereimiya. Ago mango gonênè, Hozeya, Mikeyo, Nahumu, Sofoniya na Habakuki nabo bajabayigîriza. Omulêbi mukulu w'amango gw'okululizibwa ye irungu. Abalêbi bakozire enyuma ly'okurhenga e Babiloni bwo Hageyo na Zakariya. Malakiya, Abudiya, Yoweli, Yônà na Daniyeli nabo bakulikira.

Abalêbi bakâg'isêgereza bwenêne kuli ebi binwa binene bisharhu: okuyêmêra Nyamuzinda muguma yêne, akalamo nkana kashingânîne n'idini ly'emurhima, Masiya. Daniyeli abwîne okuyisha kwa «Mwene-Omuntu» oku bitù by'emalunga. Mwene-Omuntu âyîsh'ihâbwa okurhegeka amashanja goshi n'obwâmi bwâge bwayôrhaho ensiku n'amango. Endagâno Mpyâhya eyerekeza ebyo binwa by'abalêbi byoshi kuli Yezu Kristu.

Enshokolezi kuli Izaya/Yeshayahu

Yeshayahu ahamagalwa na Nyamuzinda omu ka-Nyamuzinda k'e Yeruzalemu omu mwâka gwa 740 embere ly'okuburhwa kwa Yezu Kristu, mpu amanyîse oku Israheli na Yûda bayish'ihanwa erhi kurhashimba amarhegeko ga Nyamuzinda kurhuma.

Yeshayahu ajira ogwo mukolo Nyamuzinda amuhâga myâka makumi anni. Ago mango

obwâmi bwa Asûru bwàli buzibu bwenêne. Abâmi b'eburhambi bacîhira haguma mpu lyo balwîsa Asûru. Yeshayahu arhôla omuhigo gw'okurhabâla anabwîra abo bâmi mpu balangâlire Nyamuzinda yêne. Izaya amanyîsa omwanzi gw'okuburhwa kwa Emanûweli, Mucunguzi w'igulu (c. 6-12).

Yeshayahu ye mulêbi mukulu bwenêne kulusha abandi balêbi boshi. Ayigîriza oku Nyamuzinda ali mwimâna. Bulya Israheli arhayêmêraga Nyamuzinda, âyish'itwîrwa olubanja n'okuherêrekezebwa. Cikwône abayish'isigala bâyish'igalukira Nyamuzinda n'okucungulwa (4, 3).

Omulêbi Yeshayahu ali murhegesi mukulu w'ishanja lyâge na ntyo bantu banji bamukulikira ciru omu myâka yakulikiraga. Abo bemêzi bayûshûla emyandiko yâge. Ntyo ecigabi ca kabirhi (c. 40-55) cayandikagwa n'omulêbi walondaga Yeshayahu amango Babeli alibahebire omu bujâ. Oyo mulêbi ayâlîza oku ecihugo bàyûbakamwo hano barhenga omu bujâ ciri hôfi, n'oku Yeruzalemu âyûbakwa buhyâhya. Eco citabu ciderhwa «citabu c'okurhulirira kwa Israheli».

Ecigabi ca kasharhu (c. 55-66) ciyûshûla eca kabirhi, bene Israheli bamâyûs'igaluka e Yeruzalemu. Cikwône babona oku barhebirwe, bulya barhayûbakaga aka-Nyamuzinda n'ecishagala erhi Basamariya bàrhuma. Omulêbi ababwîra mpu kuli kwa bulagîrire bagalukire Nyamuzinda omu lugendo lwâbo, amanyîsa

irenge lya Nyamuzinda amango gw'okulinda Omucunguzi.

EBIRIMWO

1. Ecigabi c'omulêbi Yeshayahu: cigabi 1, 1—39,
8
2. Okurhûliriza kwa Israheli: cigabi 40, 1—55,
13
3. Abalêbi bamanyîsa oku Israheli
ayish'iyagaluka: cigabi 56, 1—66, 24.

I. Yûda ahêkwa lubanja

Izîno ly'ecitabu

¹ Obulêbi Yeshayahu, mwene Amotsi abonaga, buyêrekîre Yûda na Yeruzalemu, oku ngoma ya Uziyahu, na Yotami, na Ahazi, na Hizekiyahu*, bâmi ba Yûda.

Olubaga lurhasîma

² Mwe malunga, muyumve, nâwe we igulu, orhege amarhwîri, bulya Nyakasane odesire, erhi: «Nalîsize abâna nanabalera, ci bôhe bangomera.

³ “Enkafu enamanye nnayo, n'endogomi enamanye eciranga ca nnawâbo; Israheli yêhe arhajira bumanye, olubaga lwâni lurhayumva”.

⁴ “Yajewe! ishanja linya-byâha, olubaga luyunjwîre mabî, iburha lya banyankola-maligo, abâna

* **1:1 1, 1** Aga mazîno g'Abayahudi, ecigreki n'enfarasè n'ecilatini byagayegwîre n'enshòko yago, cihebraniya, ci rhwacîsêza oku gayegeza hôfi n'oku bagaderha omu cihebrahiya. Munkwa oku «Abadâhwa baburhwa b'e Bukavu» na C.D.P.C.L. bo barhuhâga binji omu kuhindula Bibliya omu mashi, rhulole Ebibliya Ntagatifu, Verbum Bible, Kinshasa 1992. Osiyasi ye Uziyahu; Ahaz ye Akazi; Hizekiyahu ye Hezekiyahu

b'emihera! Bajahisire Nyakasane, bagayaguza Omwimâna w'Israheli; bamuhindamulira omugongo”.

⁵ “Ngahi mwankacishûrhirwa, mwe bantahwa-bugoma? Irhwe lyoshi liri lilwâla, n'omurhima gwoshi gwarhozire”.

⁶ “Kurhangirira oku nshando z'amagulu kuhika oku irhwe, ntà cirumbu cigumagama: ci bironda byône n'ebibande n'ebihulu byadwa masira, birhasâg'ijakwo bufumu, erhi kurhubwa, erhi kuhirwakwo amavurha”.

⁷ “Ecihugo cinyu cikola bwerûle, ebishagala binyu byadûlirwe muliro, abanya-mahanga balire amashwa ginyu erhi munadwîrhe mwasinza: abanya-mahanga bagayoniremwo, bagasiga bwâmwa”.

⁸ “Mwâli wa Siyoni† asigîre yêne nka cifumba omu lukoma lw'emizâbîbu, nka higombe omu ishwa ly'emirhandâgule, nka cishagala cigorhe”.

⁹ “Acibiga Nyakasane Nyamuzinda w'Emirhwe arhali arhulekîre amâhûngà g'emisigala, rhwank-abîre aka Sodomo rhunashushe Gomora”».

Obulyâlya

¹⁰ Yumvi akanwa ka Nyakasane, wâni baluzi b'e Sodomo murhege okurhwiri, muyumve irhegeko lya Nyamuzinda wîrhu, mwe lubaga lw'e Gomora.

¹¹ «Bici gwankwânana omwandu gw'enterekêro zinyu? Nyakasane okudesire. Ntamire n'embâgwa z'enganda-buzi n'amashushi g'amanina; omukò gw'empanzi n'ogw'abâna-buzi n'ogw'ebihebe, ntagukwirirwa!

† 1:8 1, 8 Mwâli wa Siyoni, kwo kuderha Yeruzalemu.

12 “Nka muyishir’ibona obusù bwâni, ndi om-mubwîra mpu mulabarhe omu byôgo byâni?”

13 “Muleke okukalêrha entûlo za busha! Omugî gw’enshangî ntacigubonakwo! Emyêzi mihyâhya, esabato n’endêko zinyu, obubî n’ensiku nkulu, ntabikwîrirwa!

14 “Emyêzi yinyu mihyâhya n’ensiku nkulu zinyu, ntabibâkwo: byantamize, ntakanacibirembera”.

15 “Mukalambûla amaboko, nnambwîkire obusù bwâni ndek’ibona; ciru mwankayûshûla emisengero, niono ntayiyumvîrhiza: bulya amaboko ginyu gayunjwîre mukò”.

16 “Mucîshuke, mucîcêse! Murhenze obubî bw’ebijiro binyu omu masù gâni! Muleke okukakola amabî;”

17 “muyige okukûjira aminjà! Mulongereze obushinganyanya, mufungire odwîrhe walibuzibwa! Muhalire enfûzi, mufungire omukana!”

18 “Muyishe rhujè kadali, kwo Nyakasane adesire. Ebyâha binyu bikaba bidukwîre nka mwambalo gwa kaduku, byahinduka byêru nka lubula; bikaba bidukulîze nka mugôla, byayêruha nka bôya bwêru!”

19 Mukayêmêra okubà bumvi, mwalya oku minjà g’ecihugo”.

20 “Ci mukalahira, mukabà cikanyicirhagomba, mwâhungumuka n’engôrho, bulya kanwa ka Nyakasane kakudesire”».

Yeruzalemu acêsibwa

21 Kurhigi cahindusire nka mukazi wa cishungu‡, ciry a cishagala cemêzi? Càli ciyunjwîre burhimanya, muli co mwo obushinganyanya bwahandaga, lêro buno cikola ca bîsi ba bantu!

22 Ensaranga zâwe zahindusire mazî ga cûma, irivayi lyâwe likola nshanjire ya mîshi.

23 Abaluzi bâwe babîre bagoma na bîra b'ebishambo boshi boshi babîre banyakushundira omu nshoho zâbo na banyakulomokera empembo. Enfûzi barhayiha lubanja n'endûlû y'omukana barhayirhega kurhwiri.

24 Co cirhumire, Nyakasane Nyamuzinda w'Emirhwe, Nyamwegemerwa w'Israheli okudesire: Nêci: nkolanacîhola oku bashombanyi bâni, nageza olwihola omu bânzi bâni!

25 Nâkulambûlirakwo okuboko kwâni, nâkushukûla wêshi, nkurhenzekwo izinga lyâwe lyoshi.

26 Abacîranuzi bâwe nâshub'ibahindula nk'oku banayôrhaga burhanzi, n'abahanûzi bâwe nka kulya bali mîra. Enyuma z'aho bâkakuderha «Cishagala ca bushinganyanya», «lugo lwa bemêzi».

27 Siyoni ayôkolwa n'obwîrhonzi, n'abantu bâge bacîyunjuzize bayôkolwa n'obushinganyanya.

28 Ci abagoma n'abanya-byâha, haguma bahungumukira! Abagomera Nyakasane bagukumuka.

‡ 1:21 1, 21 Ahâla hône ho Yesha'yahu ashushanyize Israheli nka mukazi wa cishungu. Yêhe Hozeya arhahusagya kuderha ntyo (lolâ Hoz 1, 2; 2, 7; 3, 3...). Yeremiya na irungu bacikudesire.

Emirhi y'amahêro

²⁹ Nêci, enshonyi zâmmubumba kuli erya mirhi yinyu y'amahêro mulimbira, mwâgwârhwâ n'êza mêmè kuli galya masâne mucicîkubagira.

³⁰ Bulya kwo mwabà ak'eyo mirhi y'amahêro amango ehungumusire ebibabi, erhi nk'obusâne amango buyûmûsire buzira mîshi.

³¹ Omuntu muzibu alembaguka nka bwâso n'omukolo gwâge gubè nka nkunyekunye: byombi byasingônokera haguma, na ntâye wâzimya omuliro.

2*Yeruzalemu, ishubûkiro ly'amashanja*

¹ Obulêbi Yesha'yahu, mwene Amotsi abonaga, buyêrekîre Yûda na Yeruzalemu.

² Kwânacibe, omu nsiku zayisha, entondo y'aka-Nyamuzinda yâhirwa enyanya y'ezindi ntondo, erhaluke orhurhondo rhwoshi. Amashanja goshi gayish'ikâshubûkira emunda eri.

³ Mashanja manji gayîsh'ilongôlerayo, gaderhe, mpu: «Yîshi rhusôkere e bwa ntondo ya Nyakasane, ebwa nyumpa ya Nyamuzinda wa Yakôbo. Arhuyigîriza enjira zâge, nîrhu rhushimhe enjira zâge!» Bulya e Siyoni yo irhegeko lirhenga, n'e Yeruzalemu yo erhenga akanwa ka Nyakasane.

⁴ Abà mucîranuzi w'amashanja, anabè mutwî w'emmanja w'amashanja manji. Engôrho zâbo bâzitulemwo enfuka, n'amatumu gâbo bâgatulamwo emigushu. Ntâ ishanja

lyânacimôlere elyâbo engôrho, na ntâbo bâcicîyigîrize okulwa amatumu.

⁵ Bene Yakôbo. yîshi, rhulambagire omu bulan-gashane bwa Nyakasane!

Olusiku Iwa Nyakasane

⁶ Nêci, walekêrîre olubaga lwâwe, enyumpa ya Yakôbo, bulya bakola bayunjulamwo abashonga ak'ab'ebuzûk'izûba n'abakurungu aka emwa Abafilistini, banakola bayinjibana n'abâna b'amashanja g'ihanga.

⁷ Ecihugo ciyunjwîre marhale n'amasholo: obuhirhi bwâco burhacigwêrhi lugero! Ecihugo ciyunjwîre biterusi: engâlê* zâco zirhankacigan-jwa!

⁸ Ecihugo ciyunjwîre nshusho za banyamuzinda b'obwîhambe: bakola bafukamira ebyajiragwa n'enfune zâbo, eby'eminwe yâbo yakolaga.

⁹ Eco co carhumaga iburha ly'Adamu lya-funyâla n'abantu bahwêra oku idaho: nâwe orhababaliraga!

¹⁰ Yôngoberera omu lwâla. ocîfulike omu kat-ulo, oyâke obukunizi bwa Nyakasane n'omulazo gw'irenge lyâgel

* **2:7 2, 7** Ezo ngâlê ziri za kurhabâla. Omu kulâba amango ecihugo câli ciyôlôsire kuli mwâmi: Yerobwâmi (28 2 Bâm 14, 25; 2 Nga 26, 7; 27, 3). Obunji bw'engâlê buyêrekîne oku banacîkubagira emisî yâbo, obwêmêre babuheba enyuma. Omu nsiku zâyisha. Nyamubâho alonzize aherêrekeze engâlê n'ebiterusi (Rhulole muli Yoz 3, 1; Amo 2, 15; 4, 10; Hoz 14, 4).

11 Amasù g'abacîbonyi gayubûbya, obucîbone bw'abantu bwâbona eza mêmè; Nyakasane yêne waj'irenge olwo lusiku.

12 Nêci, lwâyisha olusiku† Nyakasane Nyamuzinda w'Emirhwe agombya ngasi yêshi ocîbona n'ocîhira enyanya, amufunyâze;

13 agombya emirhi y'e Libano yoshi, elya elihûsire kuhika oku nkuba karhî, n'emirhi y'e Bashani yoshi;

14 agombya entondo elihûsire yoshi n'orhurhondo rhulîrî rhwoshi;

15 agombya ngasi munâra muliri na ngasi lugurhu luzibuzibu;

16 agombya amârho g'e Tarsi goshi na ngasi nkugè za citwîro cidârhi.

17 Obucîbone bw'iburha ly'Adamu bwagomba, n'abantu bafôkanana bafunyâla; Nyakasane yêne waj'irenge olwo lusiku.

18 Ci enshusho za banyamuzinda b'obwîhambe zahirigirha zoshi.

19 Bayongoberera omu nkunda z'enyâla n'omu idaho, mpu bayâke obukunizi bwa Nyakasane n'omulazo gw'irenge lyâge, amango anayimuke mpu ageze igulu mw'omusisi.

20 Olwo lusiku, abantu banarhôle enshusho z'amarhale n'amasholo za banyamuzinda bâbo b'obwîhambe, zirya bône batulaga mpu bakâz'iziharâmya, bâzikwêbe amalindye na bakubukubu,

21 bâcîjire omu nkunda z'enyâla n'omu myongobana y'amabuye erhi bwôba bwa

† 2:12 2, 12 Olusiku lwa Nyakasane: olole Amo 5, 18; Iz 13, 9; Eze 7, 10; Sof 1, 15.

Nyakasane n'obw'omulazo gw'irenge lyâge burhuma, amango anayimuke mpu ageze igulu mw'omusisi.

²² Kuziga muleke okucîkubagira omuntu, oyîsa omûka emazûlu: kalamo kaci agwêrhage?

3

Ishâbâbè e Yeruzalemu

¹ Alà oku Nyakasane Nyamuzinda w'Emirhwe akola anyaga Yeruzalemu na Yûda ngasi nsimikiro na ngasi burhabâle bwa mugati n'obw'amîshi.

² entwâli n'omulwî, omutwî w'emmanja n'omulêbi, omushonga n'omugula,

³ omukulu w'abasirika makumi arhanu n'omurhonyi, omuhanûzi, omushonga n'omufumu.

⁴ Nabahà abâna barhò babè bo babarhambula n'ebirhaba bibè byo bibarhegeka.

⁵ Olubaga lukola lwakalyâna, ngasi muntu owâbo, ngasi muguma omulungu wâge; omwâna murhò akâlimbira omushosi, n'omugalugalu akâlimbira omuluzi.

⁶ Omuntu anarhulube mwene wâbo, omu nyumpa y'îshe, amubwîre, erhi: «We gwêrhe ecishûli, oyîshe, obè murhambo wîrhu, orhegeke ebîra bigûkà!»

⁷ Olwo lusiku, owâbo naye anashuze, aderhe, erhi: «Ntabà mufumu; aha mwâni harhayimbwa kalyo erhi cishûli; murhanjiraga murhambo w'olubaga!»

⁸ Nêci, Yeruzalemu adwîrhe adungubêja na Yûda ahindagîre, bulya ebinwa byâbo n'ebijiro

byâbo birhayêrekiri Nyakasane, kuhika bagomera obusù bw'irenge lyâge.

⁹ Okulola kwâbo kwône kunabashobeke; aka Sodomo, bône banajè bayimba obubî bwâbo, babule oku bankabufulika. Bali bahanya, bulya bônene bacîlerhera amahanya!

¹⁰ Mubwîre omushinganyanya oku ali muny'iragi; bulya ayish'ilya omukolo gw'ebijiro byâge!

¹¹ Buhanya bwâge omuntu mubî, nyankola-maligo; bulya anagalulirwe nk'oku ebijiro by'amaboko gâge bikwânîne!

¹² Wâni lubaga lwâni! Mwâna wa cirhabà okola olurhambula; bakazi bakola balurhegeka! Wâni lubaga lwâni! Abarhegesi bâwe bo badwîrhe bakuhabula n'okuvonyôla enjira zâwe!

¹³ Nyakasane ayîmanzire mpu ajè lubanja, ayîmanzire mpu atwîre embaga olubanja.

¹⁴ Nyakasane akola ajà lubanja boshi n'abagula n'abarhambo b'olubaga lwâge: «Mwe mwasherezize olukoma lw'emizâbîbu: ebi mwanyagaga omukenyi, omu nyumpa zinyu biri.

¹⁵ Carhuma mudwîrhe mwandibuziza olubaga n'okulabarhanya abakenyi?» Kwo adesire ntyo Nyakasane Nyamuzinda w'Emirhwe.

Abakazi b'e Yeruzalemu

¹⁶ Nyakasane adesire, erhi: Kulya kubà abâna-nyere b'e Siyoni badwîrhe bacîbona, bajà bagenda bakuba igosi n'amasù g'obushumya, bajà bagen-dera oku mano enyanya banajegeza amashondo gabali emagulu,

17 Nyakasane akola ahira ebibungu omu marhwe g'abâna-nyere b'e Siyoni anabamôme emikungu.

18 Olwo lusiku Nyakasane abanyaga ebibalimbamwo: orhugondo rhwâbo rhw'amagulu, ensanamu z'izûba n'ez'omwêzi,

19 orhugondo rhw'omu marhwiri, emilinga n'engole,

20 ebimanè, enyerere, emikaba, amahongo n'enshanga,

21 orhugondo rhw'omu minwe n'orh'oku mazûlu,

22 emyambalo y'olusiku lukulu n'ebihundikirwa, ebitambara by'ebirhugo n'enshohe z'okufumbarhwa,

23 ebilolero, emyambalo yalangashana, ensirha n'eshela.

24 Ahâli h'omugavu, byâbâ bibolêreza; ahâli h'omukaba, lwâbâ lukoba; ahâli h'emviri mpunge, lyâbâ irhwe lihalanguzè; ahâli h'akanzu, bwâbâ busunzu; ahâli h'obwinjà, yâbâ myokêro.

Abakana b'e Yeruzalemu

25 Abalume bâwe bayîrhwa n'engôrho n'entwâli zâwe zahwêra omu bîrha.

26 Emihango yâwe yalaka enalakûle, na hano okola oli omu mirhanyo, ovondame omu katulo.

4

1 Olwo lusiku, bakazi nda barhuluba mulume

muguma*, bamubwîre, mpu: «Rhwakâlya ebiryo bîrhu rhunayambale emyambalo yîrhu, casinga orhuyêmêrere okuheka izîno lyâwe; orhukûle enshonyi!»

Siyoni alaganyibwa Omucunguzi

² Olwo lusiku, emburho Nyakasane ameza yâbà bukuze n'irenge, n'emyâka yayêra omu cihugo yâbà mulimbo na bulangashane bw'amâhûngà gasigîre omu Israheli.

³ Okubundi amâhûngà g'omu Siyoni n'emisigala y'omu Yeruzalemu bâderhwa «batagatifu», balya boshi bali bandike omu citabu c'obuzîne omu Yeruzalemu.

⁴ Mango Nyakasane âbà amarhenza izinga ly'abâna-nyere b'e Siyoni n'okushuka omukò gwabulagîrwe omu Yeruzalemu n'omûka g'obucîranuzi bwâge n'omûka gw'engulumira y'omuliro gwâge,

⁵ Nyamuzinda ahira oku ntongo ya Siyoni na kuli ngasi boshi bakubugânana ecitû mûshi, n'omugî gwalangashana nka muliro budufu; bulya irenge lya Nyakasane lyâbwîkira byoshi;

⁶ na mûshi endâro yakâjira ecîhoho amango g'akalengerêrè, mwo bânakaz'ikayâkira ecihûsi n'enkuba.

5

Olwimbo lw'olukoma lw'emizâbîbu

* **4:1 4, 1** Bakazi nda oku mulume muguma, bulya balume banji bâfà n'ebîrha na banji bajà omu mpamîkwa. Bene Israheli babona oku ntâko bankacibona iburha. Hano abwo bakazi babona ntyo, bâlonza mulume muguma akâbakûla enshonyi.

¹ Nkola nayimbira omwîra wâni olwimbo, lwo lwimbo omuzigirwa wâni ayimbiraga olukoma lwâge lw'emizâbîbu. Omuzigirwa wâni ali agwêrhe olukoma lwâge lw'emizâbîbu oku mwandagalo gw'entondo eyêra bwenêne.

² Aguhînga, ashandâza amabuye, arhwêramwo emizâbîbu midukula. Ayûbakamwo omutungo, ahumbamwo n'olwîna lw'omukenzi. Alangâlira mpu olukoma lwâge lwayânâmw emizâbîbu minjà, ci lwôhe; lwayâna emizâbîbu mibî.

³ Mwe mubà muno Yeruzalemu, ninyu bantu ba Yûda, muntwîrage nâni olubanja, nie rhwe n'olukoma lwâni lw'emizâbîbu.

⁴ Bici nal'inkwânîne okujirira olukoma lwâni lw'emizâbîbu, nabula n'okulujirirabyo? Carhu-maga nnangalira nti lwanyânira emizâbîbu minjà, lwôhe lwabul'iyâna emizâbîbu mibî?

⁵ Niehe nkolaga nammubwîra kurhi najirira olukoma lwâni: «nalukûlakwo olugurhu, lusi-gale bwerûle, nashâba ecôgo câlwo, lulabarhwe n'abagera.

⁶ “Nalujira bigûkà, lurhacife lwâkolwîrwe erhi kushogolerwa; emisihe n'emishûgi yâkaz'ilumeramwo; narhegeka ebitù irhondo birhacihîra bikaluniêsakwo enkuba.”»

⁷ Nêci! olukoma lw'emizâbîbu lwa Nyakasane Nyamuzinda w'Emirhwe, yo nyumpa y'Israheli; nabo abantu ba Yûda, yo mburho arhonyagya. Abalingakwo obushinganyanya, ci bôhe babà banyankola-maligo; abalonzakwo oburhondekezi, ci zâbà ndûlù.

Amahanya

⁸ Buhanya bwâbo abakâja bayûshûla enyumpa oku yindi banajà bananika ishwa olu lindi! Buzinda erhi barhôzire hoshi hoshi, erhi bône bakola bali omu cihugo.

⁹ Nayumvîrhe Nyakasane Nyamuzinda w'Emirhwe acîgasha, erhi: «Mbo fâ ecihango câni, nyumpa mwandu zirhashâbûka, ezo ndâro nyinjinjà na nnênênè zirhasigala bigûkà!

¹⁰ Bulya enshumba y'olukoma lw'emizâbîbu yakaz'ikandwamwo mirengo makumi abirhi yône ya mamvu; na hakajira owarhwêra ntanda igana za mburho, arhasarûle ezirhali ntanda ikumi zône.»

¹¹ Buhanya bwâbo balya bakaz'ijà bazûkira oku mamvu makândirire, balinde bahika budufu bagalikwo banakola balimwo orukara!

¹² Ennanga, enzenze, engoma n'orhurhêra, n'endalwè, byône balegerera; ci ebijiro bya Nyakasane barhabikwirirwa, barhanabona emikolo y'e nfune zâge.

¹³ Co cirhumire olubaga lwâni lukola lwahêkwa bujà, kulya kubà barhatwâga ihuzi-huzi, abaluzi bâlwo bâhwa n'ishali n'orhutu rhw'abantu rhuhungumuke n'enyôrha!

¹⁴ Co cirhumire wakuzimu ayâshama, ayâshamize akanwa karhalusa olugero; abaluzi n'olubaga bakwêbwamwo haguma n'ecihôgêro câbo n'amasâmo gâbo.

¹⁵ Abantu bayûnama, balume obudaka; bene-Adamu bafunyâla, n'amasû g'abacîbonyi gako-makomya.

¹⁶ Nyakasane Nyamuzinda w'Emirhwe aj'irenge omu bucîranuzi bwâge; Nyamubâho

mwimâna ayêrekana obwimâna bwâge omu bushinganyanya bwâge.

¹⁷ Abâna-buzi bayâbukira omu bigûkà nka kulya biyâbukira ebulambo, n'abanahene bâkakereramwo akahasi.

¹⁸ Buhanya bwâbo abayisha bakulula obubî n'emigozi y'obulyâlya n'ecâha nka kula bakulula engâlè.

¹⁹ Bo balya bakaz'iderha, mpu: «K'arhajiraga duba! K'ebi ajira arhabijiraga nîrhu rhuk-abona! Guyishage gunayunjule gulya muhigo gw'Omutagatîfu w'Israheli, nîrhu rhumanye!»

²⁰ Buhanya bwâbo abadwîrhe baderha ehinja mpu hibî n'ehibî mpu hyo hinjà! Banabul'icîkêbwa ehiri hyêru mpu hyo hîru n'ehîru mpu hyo hyêru. Ehinunu banahihindule mpu hyo hyalula n'ehyalula mpu hyo hinunu.

²¹ Buhanya bwâbo abacîbona mpu bali barhi-manyà n'okucîkunga banya-bukengêre!

²² Buhanya bwâbo entwâli omu kunywa n'abalenga omu kukanda amamvu makali!

²³ Bayêza nyankola-maligo nka amâbahongera n'omwêru-kwêru bamuyîme olubanja!

²⁴ Nêci, nka kula engulumira y'omuliro efon-fomera ebijangala, nka kula eh'yâsi hyûmu hihiri-girha omu ngulumira y'omuliro, ntyo kwo emizî yâbo yâbà bibolêreza n'obwâso bwâbo buhin-duke katulo, kulya kubà bânénaguzize irhegeko lya Nyakasane Nyamuzinda w'Emirhwe bana-gayaguza omwimâna w'Israheli.

Oburhè bwa Nyakasane

25 Okwo kwarhuma oburhè bwa Nyakasane buyâkira olubaga lwâge, âlulengereza okuboko ânaluhimbaguliza; entondo zâgeramwo omusisi n'emirhumba y'abantu yalambama omu njira nka camvu. Ci okola kurharhuma oburhè bwâge bwarhûla n'okuboko kwâge kurhayôrha kula-mbûle.

Nyakasane arhumira olubaga lwâge ababisha

26 Akola akema ishanja* ly'ihanga, âliyâkûza kurhenga aha kafende-fende k'igulu. Ly'eryo liyiruka, liyishire buhena.

27 Lirhalimwo murhamà erhi owadungubêja; ntâye wahungahunga na ntâye ogwêrhwe n'îrò; ntâye omukaba gufundusire omu cibunu na ntâye omugozi gw'enkwêrho gushwêkusire.

28 Emyampi yalyo eri migôye n'emisherho yalyo eri mifôle; ensenyi z'ebiterusi byâlyo ziri nz-ibuzibu nka nshagabuye, n'emizizi y'engâlè zâlyo yayisha yahûma nka mpûsi ya kalemêra.

29 Omulûmbo gwâlyo guli nka gwa ntale; lyay-isha lyalumba nka micûkà ya ntale; lidwîrhe lyalumba lyanacirhunika oku nsimba yalyo, liyigendane na ntâye wâderhe mpu ayilîkûza.

30 Olwo lusiku lyâlumbira olubaga nka kulya enyanja enalumba. Banasinze ecihugo, babone ekola ndunduli na mirhanyo, n'obulangashane erhi bwahwerîre omu bitù.

* 5:26 5, 26 Ishanja l'ihanga: Kwo kuderha bantu b'e Asûru. Nnâmahanga amâbakema mpu bayishe bahane Abayahudi. Lolâ muli Yoz 1, 7-9; 10, 23.

6

Yeshayahu ahamagalwa

¹ Omwâka mwâmi Uziyahu afagamwo, nanaci-bona Nyakasane erhi atamîre oku ntebe yâge ndîrî y'obwâmi, n'erhi ecikwi c'omwambalo gwâge cibumbire aka-Nyamuzinda.

² Baserafi bali bayimanzire aha nyanya zâge, na ngasi muguma ali agwêrhe byûbi ndarhu: bibirhi bya kucîbwîka obusù, bibirhi bya kucîbwîka amagulu na bibirhi bya kubalala.

³ Erhi banadwîrhe bayâkûzanya, mpu: «Mwimâna, Mwimâna, Mwimâna, Nyakasane Nyamuzinda w'Emirhwe! Igulu lyoshi liyunjwîre irenge lyâge.»

⁴ Ebiriba by'omuhango byadirhimana erhi kushakanya kw'eryo izù kurhuma, n'aka-Nyamuzinda koshi kayunjula mugî.

⁵ Nanaciderha obwo, nti: «Namâjâkwo obuhanya! Lêro namâhera! Bulya ndi muntu wa kanwa kazinzire, olubaga mbâmwo luli lwa kanwa kazinzire. n'amasù gâni ganabul'isinza kwo Mwâmi Nyamuzinda w'Emirhwe!»

⁶ Okuhandi muguma wa muli balya Baserafi ayisha abalalira emunda ndi, erhi afumbasire isèsè adahulaga n'orhugondôzo oku muliro g'oku luhêro.

⁷ Ampuma oku kanwa anambwîra, erhi: «Obu ehi hyamâkuhika oku kanwa, obubî bwâwe bwa-marhenga n'ecâha câwe camakûlwa.»

⁸ Okubundi nanaciyumva izù lya Nyakasane lyaderha, erhi: «Ndi narhuma? Ndi warhugendera?» Nanacishuza, nti: «Nie ono, ontume!»

⁹ Ambwîra, erhi: «Genda, oj'ibwîra olu lubaga, erhi: Mwakaz'iyumvîrhiza, murhânayumve; mwakaz'ilolêreza, murhânabone.

¹⁰ Ozidohye omurhima gw'olu lubaga, obafûnike amarhwîri onabazibye amasù, lyo barhabone n'amasù gâbo, banalek'iyumva n'amarhwîri gâbo, lyo n'omurhima gwâbo gurhacîrhegêreze, lyo barhahinduke binjà, lyo ntanabafumya!»

¹¹ Nanaciderha, nti: «Kuhika mangaci, Yâgirwa?» Anshuza, erhi: «Kuhika engo ziyôrhe bwâmwa, zibule abazibêramwo; kuhika enyumpa ziyôrhe bûmu, buzira muntu; kuhika amashwa gahinduke bwerûle bw'irungu.

¹² Nyakasane alulîriza abantu kuli, ecihugo cisi-gale bwerûle cinahâmbe.

¹³ N'erhi hankasigala cihimbi ciguma ca kali ikumi, nabo bânahungumuka! Ci nka kula omu-tudu n'omuhumbahumba bikatûbwa, ecigundu cinasigale, ntyo kwo ecigundu câyîsh'ibà mburho ntagatîfu.»

7

Yeshayahu emwa mwâmi Ahazi

¹ Oku ngoma ya Ahazi, mwene Yotami, mwene Uziyahu, mwâmi w'e Yudeya, Rasoni, mwâmi w'e Aramu, bo na Pekahi, mwene Remalyahu, mwâmi w'Israheli, banayisha barhabâlîre Yeruzalemu mpu bamulwîse, ci bayabirwa.

² Omwanzi gwanacihika oku bwâmi bwa Daudi, mpu: «Aramu ahika omu cihugo c'Efrayimu.» Omurhima gwa mwâmi n'omurhima gw'olubaga

gwarhondêra gwadûrha omu nda nka kula emirhi endundagana emuzirhu n'empûsi.

³ Nyakasane anacibwîra Yeshayahu, erhi: «Yimuka, oje emunda Ahazi ali, mwe na mugala wawe Sheyari-Yashubu, aha buzinda bw'omugezi gw'eciyanja ciri enyanya, oku njira ejîre omu ishwa lya Cimeshûla.

⁴ “Omubwîre, erhi: Omanyeye warhemuka, orhayôbohaga, orharhâga omurhima erhi orhwo rhuhimbi rhubiri rhw'enshâli rhudwîrhe rhwatumbûka mugî rhurhuma n'obwôba bw'okuyûfûka kwa Rasoni, na Aramu, na mwene Remalyahu”.

⁵ “Kulya kubà Aramu, bona Efrayimu na mwene Ramalyahu bahizire okukuheza”, mpu:

⁶ “Rhurhêre Yûda, rhumurhemule, rhumugwârhe rhunamuyîmikemwo mwene Tabeli”»,

⁷ Nyakasane Nyamuzinda adesire, erhi: «Okwôla kurhahashîkane, okwôla kurhâbè

⁸ Bulya irhwe lya Aramu, ye Damasko, n'irhwe lya Damasko, ye Rasoni. Hacisigîre myâka makumi gali ndarhu n'irhanu yône, omu Efrayimu murhâcibe lubaga.

⁹ Irhwe lya Efrayimu, ye Samâriya, n'irhwe lya Samâriya, ye mwene Remalyahu. Mukabà murhasêziri omu buyêmêre, ntà nsimiko mwankabona!»

Ecimanyîso ca Emanûweli

¹⁰ Nyakasane ashub'ibwîra Ahazi, erhi:

¹¹ «Hûna Nyakasane Nyamuzinda wawe ecimanyîso c'omu kuzimu erhi c'oku nkuba emalunga.»

¹² Ahazi anacishuza, erhi: «Ntahûne bici, ntarhangula Nyakasane.»

¹³ Lêro Yeshayahu amubwîra, erhi: «Yumvagi, wâni bene Daudi! Ka mubwînage oku okurhamya abantu kuli kunyi, obûla mwalonza okurhamya Nnawîrhu Nyamuzinda?

¹⁴ Nyakasane yêne akolaga ammuha ecimanyîso*. Alagîco: Omwâna-nyere mubikira amâbà izîmi, amâburha omugala, amânamuyîrika izîno lya Emanûweli.

¹⁵ Ayish'ikâlya amarhà n'obûci, kuhika amanye okulahira ehibî n'okucîshoga ehinja.

¹⁶ Ci embere nyamwâna amanye okulahira ehibî n'okucîshoga ehinja, eco cihugo c'abôla bâmi bombi badwîrhe bakujugumya, casigala bigûkà.

¹⁷ Nyakasane akulêrhera, we n'olubaga lwâwe n'omulala gwa sho, ensiku zirhasâg'ibonekana bundi kurhenga Efrayimu acîberûla kuli Yûda (mwâmi w'e Asîriya).»

Okumanyîsa oku hâbà ecirhêro

¹⁸ Olwo lusiku Nyakasane ayâkûza ensûsi ziri ebuzinda bw'enyîshi z'e Mîsiri n'enjuci ziri omu cihugo c'e Asîriya.

¹⁹ Zayisha, zije zâgwa zoshi-zoshi omu nyîshi z'oku manga n'omu myongobana y'amabuye, omu ngasi ishaka n'omu ngasi bulambo bwa kahasi.

* **7:14 7, 14** Obwo bwo bulêbi bukulu buyêrekîre Omucunguzi Mwâmi Yezu. Emanûweli kwo kuderha: Nyamuzinda-haguma-nîrhu.

²⁰ Olwo lusiku, n'olugembe agend'irhiza ishiriza ly'Olwîshi, ye mwâmi w'e Asîriya, Nyakasane âmôma irhwe n'obwôya buli oku magulu, ciru n'obwânwa.

²¹ Olwo lusiku, ngasi muntu ashwêka ndaku nguma na mpene ibirhi.

²² Na kulya kubà amarhà gayîsh'iluga, bakalya amashanza. Ngasi boshi bânâsigale omu cihugo, bakâlya amashanza n'obûci.

²³ Olwo lusiku, ngasi ishwa lyalimwo magulu cihumbi ca mizâbîbu gankafà ecihumbi c'ensaranga, lyahinduka marhadu na mishûgi.

²⁴ Bakaz'ijâmwo n'emyampi n'emisherho, bulya ecihugo coshi cashuba marhadu na mishûgi.

²⁵ Entondo bakâg'ihingamwo n'enfuka zône, ntâye wacigerêreze mpu azigeramwo erhi kuyôboha amarhadu n'emishûgi kurhuma: zashuba magisha ga nkâfu na lwâbuko lwa bibuzi.

8

Okuburhwa kwa Maher-Shalal-Hash-Baz

¹ Nyakasane anacimbwîra, erhi: Orhôle olupaho lunênênè, oyandikekwo na kala kalâmu abantu bakolêsa, erhi: Maher-Shalal-Hash-Baz.

² Nanaciyanka bahamîrizi babirhi bankacîkubagirwa, bo Uriya, mudâhwa, na Zakariya, mwene Yeberekiya.

³ Okubundi nanaciyegera omulêbi-kazi. Arhôla izîmi, aburha omwâna-rhabana. Nyakasane

anacimbwîra, erhi: «Omuyîrike izîno* Iya Maher-Shalal-Hash-Baz.

⁴ “Bulya embere oyo mwâna amanye okudâda, mpu larha, erhi nyâmà, babà erhi bahesire obugale bw’e Damasko n’eminyago y’e Samâriya embere z’omwâmi w’e Asîriya”».

Silowè na Efrata

⁵ Nyakasane ashub’imbwîra, erhi:

⁶ «Obu olu lubaga lwagayire amîshi ga Silowè, agahulula bunyi-bunyi, lwabul’ikadirhimana embere za Rasoni na mwene Ramalyahu.

⁷ “omanyâge oku akola abarhulirakwo amîshi g’Olwîshi, mîshi ga muhûsi munene na manji bwenêne, ye mwâmi w’e Asîriya n’irenge lyâge lyoshi. Lwayisha lwagera oku mibunda yalo yoshi, luyunjulire kuhika oku bikunguzo byâlo byoshi”.

⁸ “Lwacihandalika-handalika, lwajà cingana omu Iya Yûda, lwabirira, lwagera omu kâgarhî, kuhika omu igosi, na mw’okwo kujà lwashanjûla emyaro yalwo, lulinde luyunjuza ecihugo câwe coshi, wâni Emanûweli!”

⁹ “Mumanye, mwe mbaga mweshi, muna-jugumane! Murhege amarhwîri, mwe bihugo b’ihanga mweshi! Muyambale emirasano yinyu, munajugumane! Muyambale emirasano yinyu, munajugumane!”

* **8:3 8, 3** Nyakasane akahâna izîno erhi hali ecirhumire. Abâna bakâg’iyîrikwa omu kushimba nk’oku babusirwe erhi omu kushimba oku Nyamuzinda âmurheganyize (Murh 30, 6...).

10 “Muhige emihigo: yafananda; muderhe akanwa: karhâgwârhe, bulya Nyamuzinda ali haguma nîrhu.”»

Obugo bwa Yeshayahu

11 Nêci, ntyâla kwo Nyakasane ambwîzire erhi angwârhiba oku kuboko, antonda mpu ntashimbaga amâjira g'olu lubaga, erhi:

12 «Murhaderhaga 'bugoma' ngasi koshi olûla lubaga luderha 'bugoma'; murhayôbohaga ebi badwîrhe bayôboha, murhajugumanaga.

13 “Nyakasane Nyamuzinda w'Emirhwe, ye mukwânîne okuderha Mutagatîfu, yêne mukwânîne okurhînya”.

14 “Ye wâbâ luhêro, ibuye ly'okusârhaza na lwâla lw'okuhirimya enyumpa ibirhi z'Israheli; âbâ mugozi na murhego oku bantu b'e Yeruzalemu.”.

15 “Banji bâsârhala, bâhirima banavunike, bâgwa omu murhego banagwaârhwe.”.

16 “Obwo buhamîrizi obuhamike, ezo nyigîrizo ozihirekwo eciziriko omu murhima gw'abashimbûlizi bâni.”»

17 Ncîkubagîre Nyakasane ofulisire bene Yakôbo obusû bwâge, ye nangalire.

18 Niono n'abâna Nyakasane ampâga, rhuli bi-manyîso na birhangâzo omu Israheli, byarhenga emwa Nyakasane Nyamuzinda w'Emirhwe ojira endâro yâge oku ntondo ya Siyoni.

19 Nêci, bammubwîra, mpu: «Muj'idôsa abazimu n'abashonga bakaz'ihwêhwêrheza n'okushungûrha. K'olubaga lurhakwânîni ludôse banyamuzinda bâlwo n'okurhûla olw'abazîne emw'abafu?»

²⁰ Ako kanwa bakaderha mpu bayigîrize bana-hamîrize, ci barhakâbona buce!

Abarhakabona buce

²¹ Bâgeragera omu cihugo, bagogomîrwe, n'enda yayêkemba; na hano ishali libà lyamâbaluma bwenêne, bakunira, barhondêre okuhehêrera mwâmi wâbo na Nyamuzinda wâbo. Bâgalamira emalunga;

²² kandi bashub'ilola oku idaho: barhabona erhali mirhanyo n'omwizimya, endunduli y'okujugumya n'obudufu burhagwêrhi hya bulangashane ciru n'ehisungunu.

²³ Ka gurhali mwizimya guciri omu cihugo cirimwo emirhanyo?

Omuluzi w'omurhûla

Omu nsiku ntanzi, Nyakasane abonêsize eci-hugo ca Zabuloni n'eca Neftali enshonyi; omu nsiku zâyisha, âkuza enjira y'oku nyanja, ishiriza lya Yordani, n'ecihugo c'olubaga.

9

¹ Olubaga lwayishaga lwagenda omu mwizimya, lwabwîne obumoleke bunene; nabo abàli omu cihugo c'empehema*, obulangashane bwabamolekîre.

² Waluzize olubaga, wayûshûla amasîma gâlwo bacîshingira embere zâwe nka kula bacîshinga abadwîrhe basârûla, nka kula bacîshinga abadwîrhe bagaba eby'obuhagwè.

* **9:19, 19, 1:** Okuhika kwa Kristu e Galileya kwayunjuliza obwo bulêbi (Mat 4, 13-16).

³ Bulya omuzigo gwàli gubagogomîre, omurhamba gwabali aha lurhugo, akarhi k'owakâg'ibalibuza, wabivungunyula nka lulya lusiku lwa Madiyani.

⁴ Bulya ngasi nkwêrho z'abarhabâzi zilabarha ecihugo n'ebishûli byâbo biyunjwire mukò byoshi, byâkwêbwa omu muliro, bisingônoke.

⁵ Bulya nêci omwâna arhuburhîrwe, omwâna-rhabana arhuhîrwe; oburhegesi bumuli ebirhugo; izîno bamuyîrisire mpu ye: «Muhanûzi w'okurhangâza, Ntwâli ya Nyamuzinda, Mubusi w'ensiku n'amango, Muluzi w'omurhûla!»

⁶ Oburhegesi bwâge bwagandâza n'omurhûla gurhakacyûrha oku ntebe y'obwâmi bwa Daudi n'omu bwâmi bwâge. Obwâmi bwâge bwayîmangira bunasimikire oku bushinganyanya n'obwimâna kurhenga bunôla kuhika ensiku n'amango. Buzigire bwa Nyakasane Nyamuzinda w'Emirhwe bwâkola ebyôla.

Obuhane bwa Efrayimu

⁷ Nyakasane arhumire Yakôbo akanwa, karhinda kuli Israheli.

⁸ Olubaga lwoshi lwâkamanya, bene Efrayimu na ngasi bayûbaka omu Samâriya, bakâg'ikaderha omu bucîbone bwâbo n'omu murhima gwâbo gubangalîre, mpu:

⁹ «Amadafali gahongosire, rhukolaga rhwayûbaka n'amabuye marhendêzè; emitudu yatûbirwe, rhukola rhwayihingûla n'emirhi mizibuzibu!»

¹⁰ Ci Nyakasane amabarhulirakwo abaluzi ba Rasoni, amârhwâlihya abashombanyi bâbo:

¹¹ Ebuzûk'izûba, Aramu; ebuzikiro, Abafilis-tini: bamâfômera Israheli, babumba amarhama. Ci okwôla kurhârhume oburhè bwâge bwâtûka n'okuboko kwâge kurhayôrha kulambûle.

¹² Ci kwônene olubaga lurhagalukaga emwa olyâla walushûrhaga, lurhashîbiriraga Nyakasane Nyamuzinda w'Emirhwe.

¹³ Okwo kwarhuma Nyakasane atwa Israheli irhwe n'omucira, ecigundu n'amashami omu lusiku luguma.

¹⁴ Omugula n'omurhambo, bo irhwe; n'omulêbi oj'ayigîriza ebyo'obunywesi, gwo mucira.

¹⁵ Ebirongôzi by'olu lubaga baluhabwîre, na banyakulongozibwa nabo baâshimba enjira mbî.

¹⁶ Co cirhumire Nyakasane arhacibabalire emisole yâbo, arhâcife enfûzi zâbo n'abakana bâbo lukogo; bulya boshi boshi bali bagoma na banyankola-maligo, na ntà kanwa karhaciderha mabî. Ci okwôla kurhârhume oburhè bwâge bwatwîka n'okuboko kwâge kurhâyôrhe kulambûle.

¹⁷ Nêci, obubî kwo buyôca nka muliro, bunafômere emishûgi n'amakerêrhe, bunayôkêre amashaka g'omu muzirhu, busôkeze n'ebitù by'omugî emalunga.

¹⁸ Ecihugo camahya mabira erhi bukunizi bwa Nyakasane Nyamuzinda w'Emirhwe burhuma, n'olubaga lwo lukola nshâli z'omuliro. Ntâye wacifâ mwene wâbo lukogo.

¹⁹ Batwîre ecihimbi c'ebwa kuboko kulyo, ishali lirhahwe; bàjabwîre ecindi cihimbi ebwa kulembe, barhayigurhe. Ngasi muguma adwîrhe afôrha omunyafu gw'okuboko kw'omulungu

wâge.

²⁰ Menashè adwîrhe alya Efrayimu, naye Efrayimu adwîrhe alya Menashè; bombi bamârhêra Yûda. Ci okwôla kurhârhume oburhè bwâge bwatwîka n'okuboko kwâge kurhâyôrhe kulambûle.

10

¹ Buhanya bwâbo abajira amarhegeko g'obubî, na nka bayandika, bayandike ebinwa by'okurhindibuza abâbo.

² Balya bayîma abanyinyi obucîranuzi n'okunyaga abakenyi b'omu lubaga lwâni olubanja, na ntyo balibuze abakana* n'okunyagûza enfuzi!

³ Lêro bici mwânajire olusiku lw'obuhane, amango obuhanya bwarhenga erhali hôfi bwâmmurhindakwo? Emwa ndi mwâyâkire lyo mubona oburhabâle? Ngahi mwabîke obuhirhi bwinyu?

⁴ Ntâ kundi kucimmusigalîre okurhali kugonya irhwe nka bigorogo nîsi erhi okurhibukira oku idaho omu kâgarhî k'emifû. Ci okwôla kurhârhume oburhè bwâge bwatwîka n'okuboko kwâge kurhâyôrha kulambûle.

Obuhanya bw'Asîriya.

⁵ Buhanya bwâge Asîriya, ye karhi kw'obukunizi bwâni, ye buhiri bw'olwîhôlo lwâni!

⁶ Ye ntumire nti agend'ihana olubaga lw'endyâlya, ye ntegesire nti aj'ilwîsa olubaga ludwîrhe lwasholoshonza obukunizi bwâni, lyo

* **10:2 10, 2** Kulibuza abakana n'okunyagûza enfûzi: kwo kuderha kubazimba.

alunyaga analunyagûse, alulabarhe nka bijondo by'omu njira.

⁷ Ci yêhe arhayumvagya ntyo arhanarhi-manyagya ntyo omu murhima gwâge, bulya omu murhima gwâge ali alonzize okumalîra n'okurherekeza omwandu gw'amashanja.

⁸ Kali kwo akaz'iderha, mpu: «Ka abarhambo bâni boshi barhali bâmi?

⁹ Kalno, ka arhali aka Karikemishi? Hamati, ka arhali aka Arapadi? Samâriya, ka arhali aka Damasko?

¹⁰ Kulya okuboko kwâni kwarhibukiraga oku mâmi gaharâmya ba nyamuzinda bw'obwîhambe, agagwêrhe enshusho zilushire ez'e Yeruzalemu n'e Samâriya obunji;

¹¹ kulya nakoleraga Samâriya na banyamuzinda bâge bw'obwîhambe, ka ntakukolere Yeruzalemu n'enshusho zâge?»

¹² Ci hano Nyakasane abà amâyûsa omukolo gwâge gwoshi oku ntongo y'e Siyoni n'omu Yeruzalemu, lyo ayish'ihana omulà gw'omurhima guyunjwîre bucîbone gw'omwâmi w'e Asîriya n'obugayanyi bw'amasù gâge garhahimwa okulimbirana.

¹³ Bulya âdesire, erhi: «Misî ya kuboko kwâni yampâga n'oburhimanya bwâni, bulya ndi murhimanya! Natwîre oku bihugo by'amashanja, nahagula embîko zâbo, na nka ntwâlî y'okunali, narhenzize abâmi oku ntebe zâbo.

¹⁴ Nka kula bagwârhirira akanyunyi omu lwôgo, enfune zâni zanyazire obuhirhi bw'amashanja, na nka kula barhologola amaji majandike, nashamasire igulu lyoshi. Ntà cûbi cahinyize,

ntà mulomo gwabumbirwe mpu gwavigîra.»

¹⁵ Ka embasha enalimbire oyifumbasire? Ka olukero lwankaderha mpu lulushire odwîrhe walukolêsa? Ka akarhi kankahash'ihugunya owakalengeza, nîsi erhi obuhiri buhash'ihinya olurhali lushâlî?

¹⁶ Okwôla kwo kurhumire Nyakasane Nyamuzinda w'Emirhwe arhumira abo bayunjwîre mashushi obuhorho, irenge lyâge lyayâsa amakala, ebè ngulumira ya muliro.

¹⁷ Obulangashane bw'Israheli bwahinduka muliro, n'Omutagatîfu wâge ahinduka ngulumira yagulumiza enamalîre emishûgi yâge n'amakerêrhe gâge omu lusiku luguma.

¹⁸ Obwinjà bw'omuzirhu gwâge n'obw'obusâne bwâge bw'emirehe abusingônola lwoshi lwoshi; bwashusha n'omulwâla wayumûka.

¹⁹ Emisigala y'emirhi y'omu muzirhu gwâge yâbà minyi bwenêne, ciru n'omwâna anahash'iyiganja.

Amâhûngà gasigala

²⁰ Olwo lusiku, amâhûngà g'Israheli ab'omu nyumpa ya Yakôbo hafume olufù, baleka okukâyegemera olya okabashûrha; ci bakola bakâyegemera okunali Nyakasane, Mwimâna w'Israheli.

²¹ Amâhûngà ganagaluke, amâhûngà g'omu nyumpa ya Yakôbo gânagalukire Nyamuzinda Ciri-misî.

²² Nêci, ciru olubaga lwâwe lucibâga lunji nka mushenyi gw'omu nyanja, wâni Israheli,

mâhunga gâgaluka. Okuherêrekera kwalalîrwe, obushinganyanya bwâshimba enjira yabwo.

²³ Bulya okwôla kuherêrekera kurhegesirwe, Nyakasane Nyamuzinda w'Emirhwe ayunjuza akanwa kâge omu cihugo coshi.

Obukunda Lulema

²⁴ Co cirhumire Nyakasane Nyamuzinda w'Emirhwe kwo amâderha ntya: «We lubaga lwâni lubà omu Siyoni, orhayôbohaga Asîriya! adwîrhe akushûrha akarhi, adwîrhe akurhimba obuhiri nka kulya kw'abanya-Mîsiri.

²⁵ Bulya hindi hitya hyône oburhè bwayûrha, ohukunizi bwâni bwâbamalîra.»

²⁶ Nyakasane Nyamuzinda w'Emirhwe azunguziza Asîriya kw'akarhi, nka kulya ashûrhaga Madiyani aha lwâla lwa Horebu; nka kulya akoleraga abanya Mîsiri, kwo alengeza akarhi kâge oku nyanja.

²⁷ Olwo lusiku, omuzigo gw'Asîriya gwakurhenga aha lurhugo, n'omurhamba gwâge gwakurhenga omu igosi, n'ahâli h'omurhamba, bukola bwâbà buhirhi.

Omushombanyi ahika hôfi

²⁸ Y'oyo wahika aha Ayati, y'oyo wagera e Migroni; amasiga emizigo yâge e Mikimasi.

²⁹ Bamâyikira omugezi, mpu: «Aha Geba ho rhwahanda!» Rama amageramw'omusisi; Gibeya, cishagala ca Saulu, amâkûl'idârhi.

³⁰ Obande endûlù, Bat-Galimu! Nâwe Layisha, orhege okurhwiri! Yajewe, Anatoti!

³¹ Mademena anacîyâkîre, nabo abantu b'e Gebimu bacîfulisire.

³² Ene lyo nêne ayimanga aha Nobu, azunguze okuboko kwâge ebw'e ntondo ya mwâli wa Siyoni, hyo hirhondo hya Yeruzalemu.

³³ Alà oku Nyakasane Nyamuzinda w'Emirhwe akola atwa amashami n'embasha: amalîri gamâtûbwa, n'agalîhûsire gamâlabikwa oku idaho.

³⁴ Amashaka g'omu muzirhu gamâkondwa n'omugushu, naye Libano amahôngoka n'irenge lyâge lyoshi.

11

Omwâmi w'omurhûla

¹ Ihaji lyarhenga oku cikundukundu ca Yese*, ishami limerêra lyamera oku mizî yâge,

² Omûka gwa Nyakasane gwamudekererakwo: mûka gw'oburhimanya n'obukengêre, mûka gw'ihano n'emisî, mûka gw'obumanye n'okurhînya Nyakasane;

³ gwamulangûla okukarhînya Nyakasane. Arhakatwa olubanja omu kukulikira ebi amasû gadwîrhe gabona, arhanakacîranula omu kushimba ebi amarhwîri gadwîrhe gayumva.

⁴ Akâtwîra abazamba olubanja okushingânîne, anakacîranulira abantu banyinyi b'omu cihugo okukwânîne. Anyulika igulu n'omunyuli gw'akanwa kâge, anarhingamire ngasi nyankolamaligo n'omûka gw'ekanwa kâge.

⁵ Obushinganyanya gwo gwâbà mukaba gwâge, n'okuli gubè mwirhero gwâge.

* **11:1 11, 1** Kurhondêrera kw'olu lukere lwa burhanzi kuhika lwa kali mwenda, bishambîrwe biyêrekîre obulêbi bw'Omucunguzi.

⁶ Nyamugunga ayâbukira haguma n'omwâna-buzi, n'engwi elâle aha burhambi bw'omwâna-hene. Akanina, omwâna w'entale n'embogo, byakajà busô baguma†, n'omwâna murhò abiyâbule.

⁷ Enkafu n'engoromora byakâkerera haguma, n'amanina gâbo galâle haguma: entale yâkakera akahasi nka nkâfu.

⁸ Ecirhaba cakârhabira oku mwîna gwa cibugusha, n'omwâna murhò alikire okuboko omu mwîna gw'empiri.

⁹ Ntâ bubî na ntâ buligo bwacikolwe oku ntondo yâni ntagatîfu yoshi, bulya ecihugo cayunjula bumanye bwa Nyakasane, nka kula omuhengere gw'enyanja guyunjulira mîshi.

Okuyâgaluka kw'abacisigire

¹⁰ Mw'olwo lusiku, ecikundukundu ca Yese cayâlagala, cibè cêrekane c'embaga; amashanja gacilongeza aha nshi n'aha nyanya, n'endâro yaco yayunjul'irenge.

¹¹ Mw'olwo lusiku, Nyakasane ayash'ilambula okuboko, mpu lyo alîkûza abasigîre bw'omu lubaga lwâge; balya bâge bacisigîre omu Asîriya n'omu Mîsiri, omu Patrosi n'omu Kushi n'omu Elamu, omu Sinazi n'omu Hamati n'omu birhwa by'enyanja,

¹² Ayimangiza amashanja ecimanyîso; ashûbûza abalulize bw'omu Israheli, anashûbûze bene Yûda bashandabîne omu mpande ini z'igulu.

† 11:6 11, 6 Ezo nyiganyo zihugwîre oku omu nsiku z'obucunguzi, rhwashub'iyishilama n'omurhûla nka kulya byâli omu ishwa ly'amasîma.

¹³ Lêro obumvu bwa Efrayimu bwanahirigirha obwo, n'abashombanyi ba Yûda bahungumuke. Efrayimu arhakacîbikira Yûda bumvu na Yuda arhakacishomba Efrayimu.

¹⁴ Barhibukirakwo Abafilistini olunda lw'ebuzikiro bw'izûba, haguma bagend'ihagula amashanja g'ebushoshôkero. Bâgwârha Edomu na Mowabu, na bene Amoni babashiga.

¹⁵ Nyakasane ayumya enshumo z'e Mîsiri, alambûlîre okuboko kwâge oku lwîshi, analurhunikike n'omuhûsi gw'omûka gwâge. Alugabanya mwo migezi nda, lyo bahash'ikaluyikira buzira kuhogol'enkwêrho.

¹⁶ Hânabe omulimbwa gw'abasigîre b'omu lubaga lwâge, balya bâbè baciri omu Asîriya, nka kulya byabâga erhi Israheli arhenga e Mîsiri.

12

Olulanga lw'okuvug'omunkwa

¹ Mw'olwôla lusiku wanâderhe, erhi: Namâkukuza, Nyakasane!

Wali onkunirîre, ci obukunizi bwâwe bwarhulwîre, wanantûlirîze.

² Nyamuzinda ye bucire bwâni: Ye ncîkubagîre, ntâco nacyôboha;

bulya Nyakasane yo misî yâni lwo na lwimbo lwâni, ye bucire bwâni.

³ Mwanadôme amîshi n'omwîshingo aha maliba g'obucire.

⁴ Mw'olwôla lusiku mwanâderhe, erhi Mukuze Nyakasane,

mushenge izîno lyâge; mumanyîse emikolo yâge
omu mashanja;
muhamagaze oku izîno lyâge liri likulu bwenêne!

⁵ Muyimbire Nyakasane,
bulya ajizire ebirhangâzo bimanyîkîne omu igulu
lyoshi.

⁶ Mucîshinge, mubande orhubûli, mwe mubà omu
Siyoni,
bulya Omwimâna w'Israheli ajir'irenge ekarhî
kinyu.

13

Obulêbi buyêrekîre Babiloni

¹ Obulêbi buyêrekîre Babiloni Yeshayahu,
mwene Amotsi abonaga.

² Muyimanz'ecimanyîso oku ntongo erhalikwo
hyasi, muhamagaz'emunda bali; mubakeme
n'okuboko, bayîshe, bagerere omu mihango
y'abaluzi.

³ Niene ntegesire balya banterekîrwe; nie
nnampamagîre entwâli zâni omu bukunizi bwâni,
bo balwî bâni b'enkwîra.

⁴ Muyumve ecihôgêro cinene oku ntongo: ciri
nka ca lubaga mwandu! Muyumve ecihôgêro
c'amâmi n'amashanja gashûbûzinye: Nyakasane
Nyamuzinda w'Emîrhwe oyo waj'agera ekarhî
k'ebigâmba by'abalwî bâge.

⁵ Barhenga omu cihugo c'ihanga n'ebuzinda
bw'emalunga, Nyakasane n'emirasano akolêsa
omu bukunizi bwâge, mpu aherêrekeze igulu
lyoshi.

⁶ Muband'endûlù, bulya olusiku lwa Nyakasane luli hôfi, luyîshire nka kaheza k'Ogalabyoshi.

⁷ Co cirhumire ngasi maboko gârha enjinga na ngasi bantu batwîka omurhima.

⁸ Barhunzirwe n'obwôba, badwîrhe bageramwo ogwa nyugunyu banalîbwa n'amalumwa; badwîrhe bacîluma olulimi n'okuyumva emikero ak'omukazi oli buburha; badwîrhe balolanakwo banarhangire; amalanga gâbo gadukulîze nka muliro.

⁹ Olusiku lwa Nyakasane lw'olwo luyîruka, lusiku ludârhi, luyunjwîre bukunizi n'oburhè n'obukali; lwahindula igulu lishube irungu lunaherêrekeze abanyabyâha.

¹⁰ Nêci, enyenyêzi z'oku nkuba n'ebirundo byâzo zahusa okulangashana; izûba lyashuba mwizimya aha kuzûka kwâlyo, n'omwêzi gwaleka okukamoleka.

¹¹ Nahanira igulu obubî bwâlyo na banyankolamaligo mbahanire obugoma bwâbo; nayûsa obucîbone bwa bacikanyi-cirhagomba, na mperêrekeze omulimbo gw'abâmi balibuza abashi bâbo.

¹² Abantu banyihuka kulusha amasholo garhalimwo muvange, na bene Adamu banyihuka kulusha amasholo g'e Ofiri.

¹³ Nêci, amalunga gadundagana, igulu lijugume omu makondo gâlyo, erhi bukunizi bwa Nyakasane Nyamuzinda w'Emirhwe burhuma, olusiku omutula gwâge mudârhi gwabasha.

¹⁴ Nka kashafu kayâka omuhivi, nka bibuzi birhagwêrhi cayâbula. ngasi muguma ashubira

emwa bene wâbo, ngasi muntu ayâkira omu cihugo câbo.

¹⁵ Ngasi abanabugânwe batumirhwa, n'abanagwârhwê bahirima oku bwôji bw'engôrho.

¹⁶ Abâna bâbo b'ebirhaba bahinagirwa omu masù gâbo, enyumpa zâbo zahagulwa, na bakâbo bakolerwe ebikongo.

¹⁷ Alà oku nâbasunikakwo Abamedî, abarhalonza nsaranga barhanashîbiriri masholo.

¹⁸ Emiherho yamalîra abâna bâbo b'emisole, barhayumva bwonjo oku mburho y'omu nda, barhafe abâna barhò lukogo.

¹⁹ Babiloni, irenge ly'amâmi, mulimbo gw'Abakaldeyi, kw'abà nka kulya Sodomo na Gomora bàbâga, erhi Nyamuzinda àbاهرêrekeza.

²⁰ Arhakaciyûbakwamwo bundi, ntà muntu wacigwîkemwo endâro kurhenga iburha kuhika oku lindi. Omuharâbu arhakacigwîkamwo ecihando câge, n'abangere barhakacilâzamwo amasò gâbo.

²¹ Nsimba z'omu irungu zo zâyîsh'icibêreramwo, ebirifûfu byayunjula omu nyumpa zâbo, zashuba nyôgo za nyunda, n'ebihebe byâkasâmiramwo.

²² Banyamugunga bayish'ikâyanira omu ndâro zâbo na banyambwe omu ntumba zâbo. Amango gâge gali hôfi n'ensiku zâge zirhacilegame.

14

Okugaluka kw'abalulize

¹ Nêci, Nyakasane âbabalira Yakôbo ânashub'icîshoga Israheli; âshub'ibadekereza

omu cihugo câbo. Abantu b'embuga bacîgusha haguma nabo banalungane n'enyumpa ya Yakôbo.

² Embaga zayîsh'ibarhôla, zibahêke emwâbo; enyumpa y'Israheli yâbarhambula omu cihugo ca Nyakasane, ebajire bajà, abalume n'abakazi. Abakâg'ibakolêsa nka bigorogo, bâbajira bigorogo, banarhambule abâli babarhambwîre.

Okufà kw'omwâmi w'e Babiloni

³ Olusiku Nyakasane akugalulira omuluhûko enyuma ly'amalumwa n'amalibuko n'obujà budârhi wàlimwo,

⁴ wâyimbîsa olu lwimbo lw'okutwa omwâmi w'e Babiloni akanego, erhi: «Kurhigi amâyûrha olya wajàga alibuzanya? Kurhigi bwamayûrha obucîbone bwâge?

⁵ “Nyakasane avunyangwire omunyuli gwa banyankola-maligo n'akarhi k'abarhegesi”,

⁶ “balya bàkâg'ihimbaguliza embaga burhahusa omu bukunizi bunene, bàkarhambula amashanja n'omujina n'okugalibuza burhagoheka”.

⁷ “Igulu lyoshi lyamârhamûka lyanarhûlûla; lidwîrhe lyayimba enyimbo z'enshagali”.

⁸ “Ciru n'ensidano n'emirhi y'e Libano nayo eri omu mwishingo erhi we orhumire, mpu: Kurhenga okumbire lugali, kakonda-mîrhi arhakacisôkera enôla munda al'irhutwa!”

⁹ “Idako, wakuzimu adwîrhe acîshinga erhi we orhuma, mpu akuyankirire. Akol'azûsa ebizunguzungu we orhumire, ngasi bâli bakulire abâbo en'igulu; âyimusa oku ntebe zâbo abâmi b'amashanja boshi”.

10 “Boshi babumbûl’akanwa, bakubwîre, mpu: Yoo! Ka nâwe wanajonjolekana akîrhu, onakola orhushushire!”

11 “Irenge lyâwe lyayandagalîre ekuzimu haguma n’omulya gw’ennanga zâwe. Emivunyu yo ekola ncingo ogwîshirekwo, n’obulyôka bwo bukola bushiro bukubwîsire!”

12 “Kurhi wahonyirage emalunga, wâni nyenyêzi cilangashana, mugala w’omucêracêra? Kurhi wahrenangukîrage oku idaho, wâni lugalika mashanja?”

13 “K’arhali w’olya wakâg’icidesa emurhima, erhi: Nkola nasôka mpiki emalunga, entebe yâni nagend’iyigwîka enyanya ly’enyenyêzi za Nya-muzinda. Najîbwârhalâ oku ntondo y’endêko, emunda mwênè ahêkera!”

14 “Nasôkera enyanya ly’ebitù, nyumânane n’Ow’Enyanya!”

15 “Ci omu kuzimu mwo wabungulukîre, kuhika aha nteberhebe y’omwîna”.

16 “Ngasi bâkubona, badwîrhe bakusinza, bakulolêreze, mpu: Kali olya muntu wakazâg’ijugumya igulu oyu, olya wakazâg’ihirimy’amâmi?”

17 “Ahindwîre igulu bwêrûlè, ashâba ebishagala, arhanazigaga bayigulira ababohe empamikwa!”

18 “Abâmi boshi b’amashanja kuluhûka bâluhûkira boshi n’irenge ngasi muguma omu nshinda zâbo”.

19 “Ci wêhe bakukabulire buzira cûsho nk’ishami libozire, omu kâgarhî k’abalindamboho bàyirhagwa n’engôrho bànakabulirwa oku mabuye g’enshinda, nka mufù

gudwîrhe gwalabarhwa”.

²⁰ “Ci wêhe orhababugâne omu nshinda, bu-lyâla washerêzize ecihugo câwe, wamalîra olubaga lwâwe! Ntâ mango iburha lya banyankolamaligo lyanâciderhwe”.

²¹ “Murheganyize abagala aha babanigûliza erhi bubî bw’îshe burhuma, lyo balek’iyimuka mpu bayîme omu igulu banabumbe ecihugo ngo!”

²² “Nabayimukira, kwo adesire Nyakasane Nyamuzinda w’Emirhwe, mperêrekeze izîno lya Babiloni na ngasi ebi asigalîne byoshi, nahana n’iburha, kwo Nyakasane adesire”.

²³ “Namuhindula acîbêre ishûbûkiro lya bishegeshe anashube luziba; namuhyajira na kaheza w’ecihyajiro, kwo adesire Nyakasane Nyamuzinda w’Emirhwe.”»

Obulêbi buyêrekîre Asîriya

²⁴ Nyakasane Nyamuzinda w’Emirhwe acîgashire, aderha, erhi: «Nêci, oku nahigaga kwo byânabà, oku nalaliraga kwo nânajira.

²⁵ Navungunyula Asîriya muno cihugo câni. namurhindagirira oku ntondo zâni. Omushigo gwâge gukola gwayûrha n’omuzigo gwâge gukola gwabarhenga aha lurhugo.»

²⁶ Ogwo gwo muhigo nahigîre igulu lyoshi, okwo kwo kuboko nalambulîre oku mashanja goshi.

²⁷ Nka Nyakasane Nyamuzinda w’Emirhwe amârhôla omuhigo, ndi wa nkacimurhanga? Nk’amâlambûla okuboko, ndi wankacikugalula?

Nâwe Filistiya, oband’endûlù!

28 Obûla bulêbi buli bwa gulya mwâka mwâmi Ahazi afâgamwo:

29 «Mumanye mwankacîshinga mweshi, wâni Bafilistini, mpu akarhi kakâg'imushûrha kavunisire, bulya omu cisiki c'enjoka mwârhenga empiri, n'omw'iji lyâyo murhenge enkuba-joka yajà yabalala nka kanyunyi.

30 Abagalugalu balya bayîgurhe, n'abakenyi baluhûka n'omurhûla, ci iburha lyâwe nalihungumula n'ishali, na ngasi abâsigala, nabanigûza.

31 Obande endûlù, wâni muhango, obande akahababo, wâni lugo! Ogeremw'omusisi wêshi wêshi, wâni Filistiya! Bulya olunda lw'e mwênè erhenzire omugî, n'abarhabâzi barhalimwo osigir'enyuma.»

32 Kurhigi bashuza entumwa z'olwo lubaga? Oku Nyakasane ye wayûbakaga Siyoni, mwo abakenyi b'omu lubaga lwâge bakâyâkira.

15

Obuhanya bwa Mowabu

1 Obulêbi buyêrekîre Mowabu. «Nêci, obudufu anyagagwamwo. Ar-Mowabu aherêrekera. Nêci, obudufu anyagagwamwo, Kir-Mowabu aherêrekera.

2 Bakola basôkera ebwa mahêro e Diboni mpu bagend'ilakirayo. E Nebo n'e Madaba, Mowabu ali omu mulenge: amarhwe goshi gali makungûle, n'amânwa goshi gali mamôme.

3 Abagera omu njira, masunzu bayambîrhe; oku burhungiri bw'enyumpa n'omungo, boshi badwîrhe babanda endûlù banadubula emirenge.

⁴ Heshiboni na Eleyâle badwîrhe bayâma; izù lyâbo lidwîrhe lyayumvîkana kuhika e Yahasi. Co cirhumire abalwî b'e Mowabu badwîrhe babanda orhuhababo; yêshi yêshi anajongonosire.

⁵ Omurhima gwâni gudwîrhe gwalakira Mowabu: abantu bâge bâbo bajà bayâka kuhika e Sowari n'Egalati-Shelishiya! Omurhezi gwa Luhiti badwîrhe bagusôka erhi banajà balaka; omu njira y'e Horo-Nayimi bayisha babanda endûlù!

⁶ Amîshi ga Nimurimu gâganyire; olubala lwayumire, akahasi kahirigirhe, harhaciyimbwa hyasi hibishi!

⁷ Okwo kwarhuma ebirugu byâli bicisigîre, ebi bâli bacijire babîka, babiyîkirana ishiriza ly'omugezi gw'Emirhanda.

⁸ Nêci, akahababo kâbo kalumîre hoshi omu cihugo ca Mowabu, endûlù zâbo zahisire cingana e Egalayimu, zayumvîkîne cingana e Beri-Elimu.

⁹ Amîshi ga Dimoni gakola gayunjwîre mukò! Ci nacyûshûlira Dimoni obundi buhanya: entale zâcîguga oku bâfumire olufù lw'e Mowabu, na kuli balya bâbà bacisigîre omu cihugo!»

16

Mowabu ahûna Yeruzalemu oburhabâle

¹ Kurhenga e Sela, omu irungu, kuhika oku ntondo y'omwâna-nyere Siyoni, murhumire mwâmi w'ecihugo omwâna-buzi.

² Nka binyunyi byajà byayâka, nka byananyunyi bishabîrwe olôgo, ntyo kwo bali abâna-nyere b'e Mowabu aha mazîko ga Arnoni!

³ Badwîrhe baderha, mpu: «Mujè ihano, murhôle omuhigo! Mûshi kalengerêre, ecîhîho câwe ocîhindule mwizimya gwa budufu; ofu-like ababunga, omanyè wankafulûla abayisha bayâka!

⁴ “Ababunga b’e Mowabu oyêmêre babêre aha mwâwe; obè lwâkiro lwâbo embere za kashâba! Nêci, kashâba ahirigisire, ishâbâbè lyâhwîre, na kaheza arhaciri omu cihugo!”»

⁵ Entebe y’obwâmi yâsimikira oku lukogo; n’omu cihando ca Daudi, omucîranuzi mwîkubagirwa w’okulongereza obushinganyanya n’e by’okuli, abwârhalà kuli eyo ntebe.

⁶ Rhwayumvîrhe emyanzi y’obucîbone bwa Mowabu, mpu arhahimwa kucîbona; rhwayumva emyanzi y’omuhimbo gwâge, n’obucîbone bwâge, n’omumino gwâge, n’ey’obucîtîme bwâge.

Endûlù ya Mowabu

⁷ Co cirhumire abantu b’e Mowabu badwîrhe balakira Mowabu; boshi boshi badwîrhe babanda endûlù. Emigati y’emizâbîbu y’e Kir-Harêseti yo badwîrhe balakira banazanyirwe!

⁸ Nêci, enkoma z’emizâbîbu y’e Heshiboni zayûmûsire, n’olukoma lw’emizâbîbu y’e Sibima, eyi irivayi lyâyo lyakazâg’ijimbîsa abarhegesi b’amashanja, kwo na kwo. Yakazâg’îlanda kuhika e Yazeri, ehabukîre omu irungu, n’amashami gâyo galande, garhaluke enyanja.

⁹ Co cirhumire ndwîrhe nalakira olukoma lw’emizâbîbu y’e Sibima rhwe n’abantu b’e Yaz-eri. Nakudômerera n’emirenge, wâni Heshiboni,

na nâwe Eleyali, bulya akahababo* kayumvikîne omu busarûle bwâwe n'omu myâka yâwe.

¹⁰ Omwîshingo n'enshagali byâhirigisire omu mashwa, n'omu nkoma z'emizâbîbu murhaciyumvikana nyimbo nîsi erhi izù ly'enshagali. Abakânzi barhacikandira irivayi omu mikenzi; izù ly'enshagali lirhaciyumvîkana.

¹¹ Co cirhumire âmalà gâni gadwîrhe gadogoma nka lulanga erhi Mowabu orhuma, n'omurhima gwâni gudwîrhe gwahûmagirira Kir-Harêseti.

¹² Bayish'ibona Mowabu aj'ayahagira, âsôkera oku ntondo, âgend'ishengera omu luhêro lwâge; ci arhamira busha.

¹³ Ako ko kanwa Nyakasane aderhaga kuli Mowabu kurhenga mîra.

¹⁴ Ci na bunôla Nyakasane adesire, erhi: «Enyuma lya myâka isharhu, nka kula baganja emyâka y'omulimya, irenge lya Mowabu lyalabarhwa, ciru akabâ abantu bâge bali mwandu. Asigalana amahunga garhankagerwa bici.»

17

Obulêbi buyêrekîre Damasko n'Israheli

¹ Obulêbi buyêrekîre Damasko. Alà oku Damasko lurhaciri lugo, cikola cirundo ca bijon-jolekeza.

² Engo zâge zajandisirwe, zikola zicibêra lwâbuko lwa masô; gakâz'ishiramamwo harhanajire owagahugûga.

³ Ntâ nyumpa nzibuzibu ziciri omu Efrayimu, na ntâ bwâmi buciri omu Damasko. Ireng

* 16:9 16, 9 Kahababo ka bushagaluke k'abasârûla emizâbîbu.

ly'abâsigala omu Asîriya lyâgererwa oku irenge lya bene Israheli. Kwo adesire ntyo Nyakasane Nyamuzinda w'Emirhwe.

⁴ Olwo lusiku, irenge lya Yakôbo lyâfananda, n'amashushi g'oku mubiri gwâge gayûmirira.

⁵ Kwo byâyîsh'ibà nka kula abasârûzi basârûla emburho, nka kula amaboko gâbo gasârûla emihuli. Kwo byâbe nka kula bahumbûza emihuli omu lubanda lwa Refayimi.

⁶ Harhacibonekane ebirhali bisigaliza by'okurhumbûla, nka kula banahungumula amalehe g'omuzêti: malehe abirhi erhi asharhu oku irhwêrhwê, anni erhi arhanu omu mashami g'omulehe. Kwo adesire ntyo Nyakasane Nyamuzinda w'Israheli.

⁷ Olwo lusiku, omuntu ahindulira Lulema wâge obusù, n'amasù gâge gakasinza Omwimâna w'Israheli.

⁸ Arhakaciyerekeza amasû ebwa mpêro, eyo mikolo yâjiragwa n'eminwe yâge: emitungo y'amahêro n'orhujo rhw'okuyôkera enshangi.

⁹ Olwo lusiku, engo akâg'icîfulikamwo zashuba bigûkà, nka kulya engo z'Abamoriti n'Abahiviti zâbâga embere za bene Israheli. Ntyo obuhanya bwanajà oku bundi.

¹⁰ Kulya kubà wayibagîre Nyamuzinda Muciza wâwe, orhanayîbukaga Kabuye, lwâkiro lwâwe, okolaga odwîrhe warhwêra emirhi y'amasîma n'okuhinga emburho z'ihanga.

¹¹ Olusiku warhwêraga, onameze, na sêzi buca, wânabona emburho yâwe ekola yayâsa; ci emyâka wasârûlaga yâhirigirha olusiku lw'obuhanya, n'obwo buhanya

burhankahash'ibukwa.

¹² Yajewe! Kavango ka mbaga mwandu! Kavango kali nka mulaba gwahûsa omu nyanja! Kavango ka mashanja, kali nka mukungulo gw'omwandu gw'amîshi.

¹³ Akavango k'amashanja kali nka mukungulo gw'omwandu gw'amîshi, ci Nyakasane amâgakankamira: gamâyâkira kuli, gamâyehûlwa nka kula ehyâsi hy'omu ntondo hiyêhûlwa n'empûsi, nka kula kalemêra w'omutulo ayehûlwa n'empûsi ya kadaga.

¹⁴ Bijingo, erhi mirhanyo; embere bucânûle, erhi ntâco cicihali! Eco co cigabi ca balya bayish'ikârhusokôla, ogwo gwo mwanya gwa balya bayish'ikârhuagula.

18

Obulêbi buyêrekîre Kushi

¹ Yajewe! Eci cihugo cakubakubwamwo ebyûbi*, ishiriza ly'enyîshi z'e Kushi!

² We kârhuma abajà-bugo bagera omu nyanja, mpu bagende omu mârho g'enfinjo omu mîshi! Kanyîrizi, mwe bajà-bugo babidu, emwa liry'ishanja ly'abantu bali-bali bagwêrhe omubiri gwalangashana, liry'ishanja lîrhînywa eno munda n'ihanga, liry'ishanja lya bantagagajwa na lya bahula-mbaga, omu cihugo cirhulukanyirwe n'enyîshi†.

* **18:1 18, 1** Omu cihugo c'e Mîsiri n'e Kushi mwâli migù minji.

† **18:2 18, 2** Yeshayahu abwîzire abarhambo b'e Mîsiri baleke okukaz'ikoza abantu, mpu barhabâlîre Asûru; cikwône bagaluke emwâbo e Mîsiri.

³ Mw'oyo mweshi, mwe muli hanôla igulu, mwe muyûbaka eno igulu, amango bayîmanza ecimanyîso oku ntondo, musinze, irhondo izù ly'omushekera likashakânya, munayumvîrhize!

⁴ Bulyâla ntya kwo Nyakasane ambwîzire, erhi: «Kurhenga aha ndi, nakâlâba burhadûndagana, nk'idûrhu likali omu bulangashane, nka citù, c'olumè omu idûrhu amango basârûla».

⁵ Nêci, embere basârûle, gala mango amashami gabà gàmâyâsa, amango obwâso bukola buhindusire bihadu, banajè barhema amashami gayunjwîre malehe n'omugushu, barhôle ebidûrhu, bakabulire amâsi.

⁶ Ebyo byoshi byalekerwa enkongôro z'omu ntondo n'ensimba z'erubala. Aho ho enkongôro zakâshubûkira amango g'ecanda n'ensimba z'erubala zoshi amango g'empondo.

⁷ Muli agôla mango, bâlerhera Nyakasane Nyamuzinda w'Emirhwe entûlo zarhenga emwa liry'ishanja ly'abantu bali-bali bagwêrhe omubiri gwalangashana, liry'ishanja lîrhînywa eno munda n'ihanga, liry'ishanja lya bantagagajwa na lya bakahula-mbaga, omu cihugo cirhulukanyirwe n'enyîshi. Ezo ntûlo bazihêka omu ndâro y'izîno lya Nyakasane Nyamuzinda w'Emirhwe, oku ntondo ya Siyoni.

19

Obulêbi buyêrekîre Mîsiri

¹ Obulebi buyêrekîre Mîsiri. Alà oku Nyakasane amashonera oku citù cibidu, amaj'e Mîsiri. Ba nyamuzinda b'obwîhambe b'e Mîsiri

bamâdundagana embere zâge, n'abanya-Mîsiri omurhima gwamâbarhoga omu nda.

² Nkola nakoza abanya-Mîsiri bône na nnène; bâlwîsanya bône na nnène: ngasi muntu alwîsa mwene wâbo, ngasi muntu âlwîsa omulungu wâge, ecishagala câlwîsa ecâbo cishagala, n'obwâmi bulwîse obwâbo bwâmi.

³ Omûka gwa Mîsiri gwamurhengamwo, n'emihigo yâge nayitulumbya. Bâgwîra okudôsa banyamuzinda b'obwîhambe, n'abazimu. n'emyômoka n'abashonga.

⁴ Nalikirira Mîsiri omu maboko g'omurhegesi mudârhi, n'omwâmi muminya ayîma muli bo. Kwo adesire ntyo Nyakasane Nyamuzinda w'Emirhwe.

⁵ Amîshi gâhirigirha omu nyanja, olwîshi lwâgana lunayûmûke.

⁶ Emibunda yakaz'ibaya, amîshi g'omu nyîshi z'e Mîsiri gajà gahonga n'okuyuma amasheke n'amashâsha gayumûka.

⁷ Amalambo gali eburhambi bwa Nili n'agali hala Nili acilohera omu nyanja, na ngasi ebi Nili ameza byoshi byâyumûka, bihêkwe n'e mpûsi binahirigirhe.

⁸ Abashâna balaka banalakûle; ngasi bakwêba olulobo omu Nili bajà boshi omu mishîbo; na balya boshi bakaz'ilambulira orhwêshe rhwâbo omu mîshi, bazânwa.

⁹ Ngasi bakâg'ihinga ecitâni bâtulutumba; abakazi bakâg'izâbûla ecitâni n'abalume bakâg'icihunga, batulûla n'entanya.

¹⁰ Abalusi b'emyenda bâgogomerwa, ngasi boshi bakûla omushêgo omu mukolo gwâbo

batwîka omurhima.

¹¹ Nêci, kwo binali, abaluzi b'e Sowani bacibêra bingolongolo! Abagula b'omu bahanûzi ba Faraoni mwâmi w'e Mîsiri badwîrhe basinga ihano ly'obuhwinja. Kurhigi mwankahash'ibwîra Faraoni mwâmi w'e Mîsiri, mpu: «Ndi mugala w'abagula, nkomoka y'oku bâmi ba mîra?»

¹² Ngahi baligi abagula bâwe? Lêro bakubwîrizagye banakumanyîse migabo mici Nyakasane Nyamuzinda w'emirhwe ahigîre Abanya-Mîsiri.

¹³ Abaluzi b'e Sowani bashubire bingolongolo; abaluzi b'e Nofu badwîrhe bacîrheba bône; nabo abarhambo b'ebishagala byâge badwîrhe bahabula Mîsiri.

¹⁴ Nyakasane anabahiziremwo omurhima gw'ecizungu; badwîrhe bahabula Mîsiri omu bijiro byâge byoshi, nka kula omulalwe ajà adandabagana emunda ajà ashalira.

¹⁵ N'omu Mîsiri murhacijirika mukolo, oli ogu irhwe lyankajira, oli ogu omucira gwankajira, oli ogu ecigundu nîsi erhi ogu amashushi gankajira.

Okucîyûnjuza kw'abanya-Mîsiri

¹⁶ Mw'olwôla lusiku, abanya-Mîsiri babà nka kula abakazi bayôrha: bâjuguma banarhemuke n'obwôba babona Nyakasane Nyamuzinda w'Emirhwe abadundira okuboko*.

¹⁷ Ecihugo ca Yûda cashuba còbà kuli Mîsiri: ngasi mango ânayumve bacîderha, ânageremwo

* **19:16 19, 16** Emyanzi y'obucunguzi eyigîrizibwe oku bantu boshi, ci arhali ya bene Israheli bône. (Lolà muli Iz 40—45; Yer 44, 1).

omusisi akengêra omuhigo Nyakasane Nyamuzinda w'Emirhwe amuhigiraga.

¹⁸ Mw'olwo lusiku, omu cihugo c'e Mîsiri mwâbe bishagala birhanu byakaderha olulimi lw'e Kanâni binakacîgashira Nyakasane Nyamuzinda w'Emirhwe. Ciguma ca muli byo caderhwa «Cishagala c'Izûba».

¹⁹ Mw'olwôla lusiku, omu kâgarhî k'ecihugo c'e Mîsiri mwâbà oluhêro lurherekîrwe Nyakasane, na hôfi h'olubibi bagwîka ibuye ly'okuyîbuka Nyakasane.

²⁰ Câbà cimanyîso ca kuhamîriza Nyakasane Nyamuzinda w'Emirhwe omu cihugo c'e Mîsiri. Amango balakira Nyakasane mpu abarhabâle oku babisha babalibuza, âbarhumira Omucunguzi wabacinga anabalîkûze.

²¹ Olwo lusiku Nyakasane acîmanyîsa oku banya-Mîsiri, nabo abanya-Mîsiri bamanya Nyakasane; bâkâmulerhera enterekêro n'entûlo; bâkâjirira Nyakasane ebiragâne banabiyûkirize.

²² Nyakasane âshûrha abanya-Mîsiri; âshûrha anafumye; bâgaluka emunda Nyakasane ali, naye âbayumvirhiza anabafumye.

²³ Olwo lusiku, habà omulimbwa gwarhenga e Mîsiri guje e Asîriya; ab'e Asîriya bakâj'e Mîsiri n'abanya-Mîsiri baj'e Asîriya, n'abanya-Mîsiri bâkaz'irhumikira Asîriya; gwâbà mugisho omu kâgarhî k'igulu.

²⁴ Olwo lusiku, Israheli abà w'omu basharhu boshi na Mîsiri n'Asîriya; gwâbà mugisho omu kâgarhî k'igulu.

²⁵ Nyakasane Nyamuzinda w'Emirhwe

ânabagishe aderhe, erhi: «Agishwe Mîsiri, lubaga lwâni, n'Asîriya, mukolo gw'amaboko gâni, n'Israheli, cigabi câni c'omwîmo».

20

Mîsiri ahimwa n'Asîriya

¹ Omwâka omukulu w'abasirika ahikaga aha Ashidodi arhumirwe na Saragoni, mwâmi w'e Asîriya, anacigorha olwo lugo analugwârha.

² Mw'ago mango, Nyakasane anacîderhera omu kanwa ka Yeshayahu, mwene Amotsi, erhi: «Genda, ofundûle oyo sunzu okuli ecibunu, ohogole n'enkwêrho zikuli emagulu.» Anacikujira: akàj'agenda bushugunu na buzira nkwêrho.

³ Okuhandi Nyakasane anaciderha, erhi: «Nka kulyâla omurhumisi wâni Yeshayahu ajag'agenda bushugunu na buzira nkwêrho myâka isharhu, mpu abè cimanyîso na bulêbi kuli Mîsiri na Kushi,

⁴ “ntyo kw'omwâmi w'e Asîriya âyîsh'ihêka ebigorogo by'e Mîsiri n'empira z'e Kushi, emisole n'abashosi, bushugunu, buzira nkwêrho n'amahiji mabwîkûle: zibè nshonyi za Mîsiri!”

⁵ “Bazânwa n'e nshonyi zibabumbe erhi Kushi bakazâg'icîkubagira orhuma na Mîsiri wakazâg'ibalimbîsa”.

⁶ “Olwo lusiku, abantu babà luno lunda lw'emashinji bânâderhe, mpu: Alaga oku bâbîre balyâla rhwakâg'icîkubagira, balyâla rhwakâg'ilonza okuyâkira emwâbo nti barhurhabâle banarhulîkûze oku mwâmi w'e Asîriya! Lêro ngahi rhwacig'ilongeza obucire?”»

21

Okuhongoka kwa Babiloni

¹ Obulêbi buyêrekîre irungu liri ebwa nyanja. Nka kula empûsi ya kalemêra ehûkiza omu Nêgebu, kwo bârhenga ebw'irungu, omu cihugo c'ecôbà.

² Ali nyamanjà w'obulêbi nafululirwe: «Omulenzi adwîrhe ajà alenganya n'omuhaguzi adwîrhe ahagula. Cîrhunikage, wâni Elamu! Ogorhage, wâni Mêdi!» Nâhulisa ngasi mirenge.

³ Okwo kwo kurhumire ensiko zâni zidwîrhe zadirhimana, ngwêrhwe n'emikero nka mukazi waling'iburha. Amalumwa garhankacinzigir'okuyumva n'obwôba burhankacinzigir'okubona.

⁴ Omurhima gwâni gwakangusire, ecôbà canshamwîre. Ecajingwe nakâg'icîfinja nti cinderhere ehibohôlolo, campindukîre côbà.

⁵ Barheganyize ecîbo, balambulirekwo emyenda; bakola badwîrhe balya bananywa. «Yimuki, mwe barhambo b'abasirika! rheganyi empenzi zinyu!»

⁶ Bulyâla kwo Nyakasane ambwîzire ntya, erhi: «Kanya, orhume omuntu wajà bulâbi! Ebi akabona, abimanyise!

⁷ Akalangîra ebiterusi, n'abashona oku biterusi babiri babiri, n'abandi bashonyire oku ndogomi, abandi oku ngamiya, anabè masù, alâbe bwinjinjà».

⁸ Omulêbi anaciyâma, erhi: «Yâgirwa, ndegerera omûshi gwoshi ndi ebulâbi, n'obudufu bwoshi erhi nyimanzire burhahinga ndi ebulâbi!

⁹ Ci yamâshusha engabo y'abasirika bashonyire oku biterusi, bibiri bibiri!» Ashubiza, aderha, erhi: «Ahongosire, ahongosire, olya Babiloni! Enshusho za banyamuzinda bâge b'obwîhambe zo ezo buvunguvungu oku idaho!»

¹⁰ We nahûzire nka kula banahûla engano omu cibuga, oku namanyisîbwe na Nyakasane w'Emirhwe, Nyamuzinda w'Israheli, kwo nkubwîzire.

Obulêbi buyêrekîre Edomu

¹¹ Obulêbi buyêrekîre Duma. Kurhenga Seyiri badwîrhe banyakûza, mpu: «Wâni mulanzi. ngahi obudufu bwahika? Wâni mulanzi, ngahi obudufu bwahika?»

¹² Naye omulanzi ashûza, erhi: «Obuce buyîruka, na kandi obudufu. Mukalonza okudôsa, mudôse, mushib'igaluka!»

Obulêbi buyêrekîre Arabiya

¹³ Obulêbi omu Arabiya. Omu mashaka, omu Arabiya mwo mwâlâla, mwe mizinzi y'Abadedani.

¹⁴ Abagwêrhe n'enyôrha, mubahêkere amîshi! Mwe bantu b'e Tema, abajà bayâka, mubahêkere ebiryo!

¹⁵ Bulya bajà bayâka engôrho, engôrho ny-omole, n'omuherho mufôle; bajà bayâka obukali bw'ebîrhà.

¹⁶ Nêci, ntyâla kwo Nyakasane ambwîzire, erhi: «Hacisigîre mwâka muguma, lusiku oku lundi, irenge lya Kedari lihirigirhe lyoshi lyoshi.

¹⁷ Na muli gulya mwandu gw'entwâli z'abalwî b'emihherho b'e Kedari, mâhunga gône gâsigala,

bulya Nyakasane Nyamuzinda w'Israheli okude-sire».

22

Yeruzalemu arhondwa

¹ Obulêbi buyêrekîre «Olubanda lw'Okubonekerwa»*. Cirhumire mwasôkera mweshi oku nyumpa,

² wâni lugo lushâmîra bwenêne, lugo lwa kadugundu, lugo lwa masîma? Emifù yâwe erhali ngôrho yayiyisire, arhali oku ntambala yafîrîre.

³ Abarhambo b'abasirika bâwe bacîyâkîre boshi caligumiza, bagwârhwâ n'abafôla emiherho; abantu bâwe boshi bâbagwârîre mpira haguma bâli bakola mpu bayâkira kulî.

⁴ Co carhumaga nderha, nti: «Murhandolagakwo, muleke ndake ndakûle! Murhacîrhamagya mpu mwantûliriza kw'obu buhanya bwarhogîre mwâli w'olubaga lwâni».

⁵ Bulya luli lusiku lwa còbà, lwa kurhindibuka n'okubonêsibwa eza mêmè, lusiku lurhumirwe na Nyakasane Nyamuzinda w'Emirhwe. Omu Lubanda lw'Okubonekerwa, enkûta zahongosire banakola badwîrhe balongeza oburhabâle ebwa ntondo.

⁶ Elamu amâcîbambîza emyampi, n'abantu bashonyire oku ngâlè n'oku biterusi, naye Kiri amâharhamwo empenzi,

* **22:1 22, 1** Yeshayahu àshambîre ebi binwa erhi Hezekiyahu amâyûsihima abanya Asûru, mwâka gwa 701 embêre z'okuburhwa kwa Yezu.

⁷ Orhubanda rhwâwe rhulushire orhundi obwinjà rhuyunjwîre ngâlè, nabo banakushona oku biterusi bakuhandîre aha lusò.

⁸ Na ntyôla Yûda arhacigwêrhi cafungira†. Olwo lusiku, wâyêrekeza amasù ebwa nnundo y'emirasano mibîke omu nyumpa y'omu mizirhu!

⁹ N'emirhule eri omu lugo lwa Daudi, mwabwîne oku eri minji! Mwacîhakîre amîshi omu ciyanja ciri ah'idako.

¹⁰ Mwananjire enyumpa ziri omu Yeruzalemu, mwanahongola enyumpa mpu lyo muzibuhya enkûta.

¹¹ Mwanaciyûbaka ecibîkiro ekarhî k'enkûta zombi, mpu lyo mushâhulizamwo amîshi g'eciyanja ca mîra. Ci murhaciderhaga mpu mwayêrekeza amasù emw'olya okola ebyo byoshi, olya wabirheganyagya kurhenga mîra, murhamubonaga.

¹² Nyakasane Nyamuzinda w'Emirhwe ali ammulalisire olwo lusiku mpu mulake munabande endûlù, mukungûlwe irhwe munayambale sunzu.

¹³ Ci gwabà mwishingo n'obushagaluke: okubâga enkafu, okuniga ebibuzi. okulya enyama n'okunywa amamvu, mpu: «Rhulye rhunanywe, bulya irhondo rhwacîfîra!»

¹⁴ Nyamuzinda w'Emirhwe anacifululira aka kanwa, ambwîra, erhi: «Eco câha cirhakababalirwa kuhika okufà kwinyu», kwo adesire Nyakasane Nyamuzinda w'Emirhwe.

Obulêbi buyêrekîre Shebena

† **22:8 22, 8** Mwakengîre oku cibikira amîshi muhako, ci, mwayibagira okuhûna oburhabâle emwa Nyamuzinda.

15 Nyakasane Nyamuzinda w'Emirhwe anacimbwîra, erhi: «Kanya, oje emunda Shebena ali, ye murhindisi w'ecôgo ca mwâmi omubwîre, erhi:

16 “Mwanya mucu ojira hanôla na ndi wakuhâga akashambala, obûla waciîhumbiraho enshinda, obûla wayigôya burherema, n'obûla waciîrhendêzeza icumbi omu lwâla?”

17 “Alà oku Nyakasane akola akudundaganya, akukwêbe kulî, wâni sho! anakurhulube bwin-jinjâ”,

18 “akuzingezinge anakuhirike oje wahrenan-guka nk'ibâle lyahonera omu bulamho bugali-gali. Yo wafîra eyo munda, we n'engâlè olimbira, we okâhemula ecôgo ca nnâhamwinyu!”

19 “Nâkunyaga ecikono câwe, nnankurhenze aha mwâwe”.

20 “Na muli olwo lusiku lwonênè, nâhamagala omurhumisi wâni Eliyakimu, mwene Hilikiyahu”.

21 “Nâmuyambika ecishûli câwe, mmukenyeze olunigi lwâwe, nnamuhè obuhashe bwâwe, abè y'îshe w'abantu b'omu Yeruzalemu n'ab'omu nyumpa ya Yûda”.

22 “Namuhira olwigulo lw'enyumpa ya Daudi aha lurhugo, akaz'îhamûla, na ntâye wacihamike, akazihamika, na ntâye wacihamûle”.

23 “Namugwîka nka lubambo omu budaka buz-ihu, abè ntebe y'irenge omu nyumpa y'îshe”.

24 “Ye irenge ly'enyumpa y'îshe lyoshi lyâmananakwo, ababusi n'abâna, n'orhulugu rhutya-rhutya, kurhenga orhubêhè kuhika oku rhubindi rhwa ngasi lubero”.

25 “Muli olwôla lusiku, kanwa ka Nyamuzinda

w'Emirhwe, lulya lubambo lugwîke omu budaka buzibu lwamanyuka, lushuguke lunarhoge, na gulya muzigo gwakâg'imananakwo, gwârhibuka, bulya kwo Nyakasane adesire ntyo"».

23

Obulébi buyêrekîre Tiri

¹ Obulebi buyêrekîre Tiri. Mwe mârho g'e Tarsisi muhubulize mwayâma, bulya olwâkiro lwinyu lwashâbirwe: ntà nyumpa cisigîre! Erhi barhenga e Kitimi lyo bàyumvîrhe ogwôla mwanzi.

² Murhungwe n'obwôba, mwe muyûbaka eburhambi bw'enyanya mwe barhimbûzi b'e Sidoni, mwe abajà-bugo binyu bakâyikira e nyanja!

³ Emburho z'e Nili n'emyâka y'eburhambi bw'Olwîshi bakazâg'igereza omu nyanja ngali, bwo bwâli buhirhi bwâge! ye wali cibuye c'amashanja.

⁴ Enshonyi zikubumbe, wâni Sidoni, lugerêro lw'oku nyanja! Bulya enyanja yamâderha, mpu: «Ntafumbaga izîmi. ntaburhaga, ntanaleraga bâna-rhabana erhi bâna-nyere!»

⁵ Olusiku ogwo mwanzi gwâmanyibwa omu Mîsiri, bâgeramwo omusisi bayumva ebyabîre e Tiri.

⁶ Muyikirire e Tarsisi, mujè mwayâma, mwe muyûbaka oku burhambi bw'enyanya.

⁷ Ka co cishagala cinyu mwakâg'ilimbira eco, cirya cishagala càsingagwa kurhenga mîra-mîra; cirya cishagala cakâg'ihika omu bihugo by'ekulî cagend'iyûbakayo?

⁸ Ndi warholaga muhigo gwa bene ogwôla kuli Tiri wakâg'igaba amashungwè g'abâmi, n'abarhimbûzi bâge bali baluzi n'abaguzi bâge bali bantu ba lukengwa hano igulu?

⁹ Nyamuzinda w'Emirhwe ye warhôleaga ogwo muhigo, mpu afunyâze obucîbone bwa ngasi balya boshi balonza okukuzibwa, anarhohye ngasi bakulu b'eno igulu.

¹⁰ Ohingâge ecihugo câwe, nk'oku bajira oku burhambi bwa Nili, wâni munyere w'e Tarsisi, bulya ntà izîko lichali!

¹¹ Nyakasane alambûlîre okuboko kwâge oku nyanja, ajugumya amâmi. Arhegesire mpu amâkiro g'omu Kanâni gahongolwè.

¹² Anaciderha, erhi: «Orhakaciderha mpu wacîbona, bulya washerîre, wâni munyere w'e Sidoni! Yimuka, oyîkirire e Kitimi! Ci ciru n'eyo munda ntà buholo wâbuganayo!»

¹³ Loli ecihugo c'Abanya-Kaldeya: olwo lubaga lurhacihabâ. Asîriya alujizire ishubbûkiro lya misimbi; bali erhi bâgwîsiremwo emitungo, banayûbakamwo enyumpa nzibu-zibu, ci abihindwire cisinga ca bujonjolekeza.

¹⁴ Mubande endûlù, mwe mârho g'e Tarsisi, bulya olwâkiro lwinyu lwahongosire!

¹⁵ Okuhandi obwo Tiri âyôrha ayibagirwe myâka makumi gali nda, mango gali nka kalamo k'omwâmi. Enyuma y'eyôla myâka makumi gali nda Tiri âhinduka lwimbo lw'omukazi w'ecishungu:

¹⁶ «Rhôle olulanga, ozunguluke olugo, wâni mukazi w'ecishungu mwibagire!

Ozihe bwinjinjà, oyimbe onayimbize, lyo bashub'ikuyibuka!»

¹⁷ Okuhandi, enyuma za myâka makumi gali nda, Nyakasane âyîsh'irhangula Tiri, naye anashub'ikâkamarha oluhembo lwâge, anashub'ikahusha n'amâmi goshi g'omu bihugo bibà en'igulu.

¹⁸ Ci obunguke bwâge n'oluhembo lwâge byakayîsh'irherekêrwa Nyakasane: birhakalundikwa birhakanabîkwa muhako, ci obuyunguke bwâge bwakuhâbwa balya bayôrha babà emalanga ga Nyakasane, lyo babona eci balya bayigurhe n'emyambalo y'obulimbi.

24

Obuhane bw'igulu

- ¹ Alà oku Nyakasane amâshereza igulu amânalishâba, amâbindamya obusù bwâlyo amânashandabanya abalibâmwo.
- ² Oku byâbà oku mudâhwa kwo byâbà n'oku lubaga, oku byâbà kuli nnakà kwo byâbà n'oku mujà wâge, oku byâbà oku mugoli kwo byâbà n'oku mujà-kazi wâge, oku byâbà oku waguza kwo byâbà n'oku waguza, oku byâbà oku wahoza kwo byâbà n'oku wacihoza, oku byâbà oku walîbirwe omwenda, kwo byâbà n'oku wagulîre.
- ³ Igulu lyamâsherera okurhankaderhwa, lyamâhagulwa bwa nkwîra; nêci, Nyakasane odesire akôla kanwa.

- 4 Igulu liri omu mishîbo, lyàbengîre; igulu lyàsherîre, lyàshâbûsire; amalunga nago gabengîre haguma n'igulu.
- 5 Igulu lyahemwîrwe n'amagulu g'abalibâmwo, bulya bavunyire amarhegeko, barhaji-raga ebishingânîne, banavuna endagâno y'ensiku n'amango.
- 6 Okwo kwarhuma igulu lihehêrerwa n'obuhane burhogera abalibâmwo; okwo kwarhuma abalibâmwo bahungumuka, n'abasigîre gakola mâhunga gône.

Olwimbo oku cishagala cishûbusire

7 Amamvu g'omurhobo gali omu mishîbo, enkoma z'emizâbîbu zaganûsire, n'entwâli z'enshagali zidwîrhe zaniha.

8 Obushagaluke bw'abarhimba engoma bwahwîre, olubî lw'abantu bali oku nsiku nkulu lwahirigisire, n'omuhimbo gw'olulanga gwadumire.

9 Barhacinywa mamvu nka bayimba, amamvu gakola galulira baluganywa.

10 Lukola bijonjolekeza, lulya lugo lulimbira obusha; enyumpa zoshi ziri mpamike, zirhankacihash'ijibwâmwo.

11 Abantu bakola bajà balakira amamvu omu njira; enshagali yazimangîne lwoshi; amasîma gahirigisire omu cihugo.

12 Nyamanjà wa bigûkà yêne okola osigîre omu lugo; olumvi lwâlo lwajonjolekîne, lukola lubà mulangabulè.

13 Nêci, okwâbà omu mashanja ga hano igulu, kwâyîsh'ibà nka kula owajà atwa amashami

g'amalehe g'omuzêti, nka kula owajà ahumbûza emizâbîbu bamâyûs'isârûla.

¹⁴ Ci bôhe badwîrhe bayâkûza n'izû linene, banashamambira irenge lya Nyakasane kurhenga ebuzikiro bw'izûba.

¹⁵ Badwîrhe bakuza Nyakasane ebushoshôkero bw'izûba, badwîrhe bakuza izîno lya Nyakasane Nyamuzinda w'Israheli oku birhwa by'omu nyanja.

¹⁶ Kurheng'emunda igulu lihekera, rhwamâyumva bayimba, mpu; «Irengere oku Mushinganyanya!»

Entambala nzinda

Ci niehe nanaciderha, nti: «Lêro namâhera! lêro nieshi oyu! namâjâkwo obuhanya! Abalenzi balenganyize! abalenzi badwîrhe balyâyanya!»

¹⁷ Ecôbà, enyenga n'omurhego bidwîrhe byamulinda; mwe mubà en'igulu!

¹⁸ Owaderhe mpu ayâka ecôbà, arhogere omu nyenga, anagwârhe n'omurhego. Nêci, emihango y'amîshi g'emalunga yamayîguka, n'ebiriba by'igulu byamâjuguma.

¹⁹ Igulu lyahahanyusire, lyacîbêrîre bijonjolekeza; igulu lidwîrhe lyadunga, lyadungadunga.

²⁰ Igulu lidwîrhe lyadândabagana nka mulalwè, lidwîrhe lyadundagana nka cifumba. Obubî bwâlyo buligogomize; likola lyahenanguka, lirhakacizûka.

²¹ Mw'olwo lusiku, Nyakasane âhana omurhwe guli omu malunga* enyanya, na hano idako

* **24:21 24, 21** Omurhwe guli omu malunga enyanya: kwo kuderha nyenyêzi.

abâmi bali en'igulu.

²² Bayish'ishûbûzibwa omu mwîna nka big-orogo; bayish'ihêkwa omu mpamikwa, na hano hagera nsiku zirhali nyi, bâhâhwa obuhane bwâbo.

²³ Omwêzi gwanâtulûle n'izûba enshonyi zilibumbe, bulya Nyakasane Nyamuzinda w'Emirhwe ye wanâyîme oku ntongo ya Siyoni n'aha Yeruzalemu; irenge lyâge lyanalangashanire embere z'abagula bâge.

25

Olwimbo lw'okuvuga omunkwa

¹ Nyakasane, we Nyamuzinda wâni, nnonzize okuyâliza irenge lyâwe n'okukuza izîno lyâwe, bulya wayunjuzize emihigo y'okurhangâza wali olalire okujira kurhenga mîra, mihigo ekomîre enakwânîne okucîkubagirwa.

² Nêci, ecishagala wacihindwire cirundo ca mabuye, n'olugo luzibuzibu waluhindula nsinga ya bishahukiza. Olugerêro lw'ababisha lurhaciri lugo, lurhakanacifâ lwayûbasirwe.

³ Co cirhumire olubaga lwa baciri-misî lwayâliza irenge lyâwe, n'olugo lw'amashanja garhînywa lwakuyôboha.

⁴ Bulya we lwâkiro lw'omuzamba, we nyamwegemerwa w'omukenyi omu bulagîrire bwâge, we kacîkirizo k'enkuba y'ecihonzi, we cihôho c'okulanga oku idûrhu ly'izûba. Bulya omûka gw'abantu bakali kwo guli nka cihonzi c'amango g'e mpôndo.

⁵ Nka kula idûrhu oku idaho liyumûsire, kwo kuhubya akavulindi k'ababisha; nka kula idûrhu omu cihôho c'ecitù, kwo n'ecihôgêro c'abantu bakali cizimangana.

Ishêga lirheganyizîbwe amashanja goshi

⁶ Kuli eyîra ntondo, Nyakasane Nyamuzinda w'Emirhwe ârheganyiza amashanja goshi ishêga ly'enyama zashushagira, ishêga ly'amamvu manunu, n'enyama zajā zajembuka omongo, n'amamvu gashongwîre.

⁷ Kuli erya ntondo, asharhula omwenda gwàli gubwisire amashanja goshi, n'ecishîro (ecibambwa) càli cifûnisire embaga zoshi.

⁸ Ahirigisa olufû ensiku n'amango, Nyakasane Nyamuzinda ahorhola emirenge oku ngasi busù, akûla olubaga lwâge enshonyi omu igulu lyoshi. Nêci, Nyakasane yêne okudesire!

⁹ Muli olwôla lusiku bânâderhe, mpu: «Ye oyo, ye Nyamuzinda wîrhu, ye rhwàli rhulangâlire oku arhuciza; ye Nyakasane rhwacîkubagiraga. Rhusîme rhunacîshingire obucunguzi bwâge».

¹⁰ «Okuboko kwa Nyakasane kwâdêkerera kw'eyi ntondo. Mowabu yêhe alabarhirwa ahanali, nka kula banalabarhira ebyâsi omu mwîna gw'ecamvu».

¹¹ «Omu kâgarhî k'entondo, alambûla amaboko, nka kula owayôga agalambûla; ci obucîbone bwâge bwafunyâla, ciru amaboko gâge gankacîsêza bwenêne».

¹² «Enkûta zâwe nzibuzibu azikundula, azijon-jole anazihenangulire oku idaho omu katulo».

26

Olwimbo lw'okukuza Nyakasane

¹ Muli olwôla lusiku, omu cihugo ca Yûda bayimba, mpu:

Rhugwêrhe olugo luzibuzibu! Aluzungulusize olukûta n'ecôgo mpu lyo arhufungira.

² Muhamûle enyumvi: olubaga lushinganyanya lugere, lwo lubaga lurhahemuka!

³ Buzibu olanga omurhûla, bulya we bacîkubagira.

⁴ Mukâcîkubagira Nyakasane ensiku zoshi, bulya Nyakasane abâ lwâla lw'ensiku n'amango.

⁵ Nêci, ahenangwîre abâli bayûbasire oku ntongo, n'ecishagala câli cilengerîre acîrhimba oku idaho, acîvumvuza omu katulo.

⁶ Carhindagirwa n'amagulu, amagulu g'abagalugalu n'enshando z'abazamba.

⁷ Enjira y'omushinganyanya bubà bwîrhonzi, we otwîra omushinganyanya enjira nnongêdu.

⁸ Nêci, omu njira y'obucîranuzi bwâwe mwo rhwakazâg'ikulindira, Yâgirwa Nyakasane! Okuderha izîno lyâwe n'okukuyîbuka kwo omurhima gwîrhu gucîfinja.

⁹ Omurhima gwâni we gucîfinja budufu, n'omûka gundimwo we gulongereza. Bulya amango otwîra igulu emmanja, lyo abantu b'en'igulu bamanya obushinganyanya.

¹⁰ Erhi bankababalira nyankola-maligo, arhankayigîriraho obushinganyanya; omu cihugo c'obwîrhonzi, yêhe anakâjira ebigalugalu, arhankanabona obukulu bw'irenge lya Nyakasane.

- 11 Yâgirwa Nyakasane, okuboko kwâwe kuli kulambûle, ci bôhe barhadwîrhi bakubona! Bacibona kurhi oyâgalwa n'olu lubaga, n'enshonyi zibabumbe! Nêci, omuliro gurheganyizîbwe abanzi bâwe, nabo gwâbafonfomera!
- 12 Yâgirwa Nyakasane, we orhushobôza omurhûla, n'ebijiro bîrhu byoshi, wêne orhukolerabyo.
- 13 Yâgirwa Nyakasane, Nyamuzinda wîrhu, abandi barhegesi barhali we barhurhambwîre; ci izîno lyâwe dolodolo rhukola rhugashâniza.
- 14 Banyakwigendera barhakac'ishubiramw'omûka, ebizunguzungu birhakacîfûla! Bulya wabahanyire wanabamalîra, wazâza ciru n'izîno lyâbo.
- 15 Wayûshwîre olubaga, Yâgirwa Nyakasane! Wayûshwîre olubaga, wayêrekana irenge lyâwe; watundugusire embibi z'ecihugo zoshi.
- 16 Yâgirwa Nyakasane. omu marhabi, bàkubirikire; erhi bagogomerwa n'obuhane bwâwe, bàgwîra bakushenga.
- 17 Nka kula omukazi oli izîmi, erhi amango gâge g'okuburha gahika, ayâma erhi mikero erhuma, ntyôla kwo nîrhu rhwâlî rhuyôsire embere zâwe, Yâgirwa Nyakasane!
- 18 Rhwabîre izîmi, rhwayumva emikero, ci rhwabà nk'abamaburha empûsi! Ntà bucire rhwalerhîre ecihugo, na ntà bantu bahyâhya rhwaburhîre igulu!
- 19 Abafu bâwe bâshubiramw'omûka, n'emirhumba yâbo yafûka. Zûki, muyimbe n'omwîshingo,

mwe mugwishîre omu katulo! Bulya olumè lwâwe luli lumè lwa bulangashane, n'igulu lyâshub'iburha balya bâli bakola bizunguzungu.

Obukunizi bwa Nyakasane

²⁰ «Kanya, lubaga lwâni, ojè omu nyumpa zâwe, onacîyîgalirekwo enyumvi; orhang'icîfulika kasanzi kasungunu kuhika obukunizi bugere.

²¹ “Bulya, alà oku Nyakasane oyo wamâhuluka omu ndâro yâge, mpu ayish'ihana amabî g'abantu ba hano igulu. Nalyo idaho likola lyâshala omukò lyanywîre, lîrhakanaciderha mpu lyafulika abantu bâlyo banizirwe”».

27

¹ Olwo lusiku, n'engôrho yâge nyôji, nnênênè na nzibuzibu Nyakasane âhana Leviyatani, olya wanjoka okaj'ayongobera, Leviyatani, olya wanjoka w'ebinzongo; âyîrha wankuba-joka w'omu nyanja.

Nyakasane n'olukoma lwâge lw'emizâbîbu

² Olwo lusiku, olukoma lw'emizâbîbu minunu*, muluyimbire!

³ Niene Nyakasane, nie mulanzi walwo, nnankaludômerera ngasi mango; ndulanga mûshi na budufu lyo balek'ilusherêza.

* **27:2 27, 2** Olukoma lw'emizâbîbu minunu ye Israheli, cikwône Israheli odesirwe ahâla, ali Israheli mwemêzi; arhali Israheli w'omugoma bâdesire omu cigabi ca kani ca Izaya: Iz 4, 1-6.

⁴ -Ntagwêrhi lugurhu. Ye ndigi wanjira nshube mishûgi na mashaka? -Nalutulira ebîrha nnaludûlike muliro.

⁵ Ci abayâkira obulanzi bwâni, bajira omurhûla nâni, bajira omurhûla nâni!

Okubabaliirwa n'okuhanwa kwa Yakôbo

⁶ Omu nsiku zâyisha, Yakôbo amerakwo em-izl, Israheli ayâsa obwâso anajekwo amashami. anayunjuze igulu malehe gâge.

⁷ Ka amushûsire empîmbo nka kulya ashûrhaga abakâg'imushûrha? Erhi nîsi amuyîrha nka kulya ayîrhaga abakâg'imuyîrha?

⁸ Abahanyire erhi abakaga n'okubaluliza; abalibirhakwo n'omûka gwâge mudârhi guli nka mpûsi y'ebushoshôkero bw'izûba!

⁹ Nêci, ntyo kw'obubî bwa Yakôbo bwazâzibwa; obwo bwo bunguke abona omu kubabaliirwa ecâha câge: amabuye g'oluhêro lwâge goshi agavungunyula gabè nka birabuye bya ngwa! Emitungo y'amahêro n'orhujo rhw'okuyôkera enshangi birhakacifâ byabonekîne.

¹⁰ Nêci, ciryâ cishagala cizibu-zibu cirhaciyimbwâmwo muntu: cikola cicibêra bigûkà na mushaka nk'irungu. Mwo amanina gakola gayâbuka, mwo gakola gashiramira n'okukerera akahasi.

¹¹ Amashami nka gamâyuma banagavune, abakazi banayishe, bagadûlike muliro. Kwo binali, olu lubaga lurhajira bukengêre: co cirhumire omulêmi walwo arhalufâ bonjo, n'owalubambaga ârhalubabalire.

Okugaluka kwa bene-Israheli

¹² Olwo lusiku, Nyakasane ârhangira okuhûla emyâka yâge, kurhenga oku lwîshi lwa Efrata kuhika aha lushûmo lw'e Mîsiri. Ninyu mwâyîsh'ijà mwarhôlagulwa muguma muguma, mwe, bene Israheli.

¹³ Olwo lusiku, omu mushekera munene, na balya bâli baherîre omu cihugo c'Asîriya n'abâli bashandabîne omu cihugo c'e Mîsiri bâyîsha, bâkaz'iharâmya Nyakasane oku ntondo yâge nta-gatîfu y'e Yeruzalemu.

28

Obuhanya bwarhibukira Samâriya

¹ Buhanya oku cimanè c'obucîbone c'abalalwe b'omu Samâriya n'oku bwâso buyûmûsire bw'irenge alimbira, enyanya ly'akabanda kayêra bwenêne, mwe mukaz'iyôrha mulalusire!

² Alà oku arhumirwe na Nyakasane omulume w'entwâli. Ali nka muhûsi gwa lubula, nka mulaba gwâja gwahongola ebintu byoshi, nka nkuba ya cihonzi yajà yahulula; âlika okuboko, âbindulire byoshi oku idaho.

³ Câlabarhwa n'amagulu cirya cimanè abalalwe b'omu Efrayimu balimbira!

⁴ Na bulya bwâso buyûmûsire bw'irenge alimbira, enyanya y'akabanda kayêra bwenêne, kwo bwâbâ nk'irehe ly'omutini liyêzire embere ecanda cibè: olilangîre, analidôrhola, alimiranguse.

⁵ Olwôla lusiku, Nyakasane Nyamuzinda w'emirhwe, yêne ashuba cimanè c'irenge

n'ishungwè ly'obulimbi ly'amâhûngà gasigîre g'olubaga lwâge;

⁶ ye wâbwîriza abatwî b'emmanja obushin-ganyanya, anabè burhwâli bwa balya bahaga-likira ababisha aha muhango gw'ecishagala.

Abalêbi b'obunywesi

⁷ Abâla nabo badwîrhe baderhaguza erhi idi-vayi lirhuma, badwîrhe bajà badungadunga erhi mamvu makali garhuma: abadâhwa n'abâlêbi bakola baderhaguza erhi mamvu makali garhuma, badwîrhe bazâbalikanya erhi idivayi lirhuma, badwîrhe bajà badungadunga erhi mamvu makali garhuma, badwîrhe bahahabuka omu malêbi gâbo n'okunegemba nka batwa emmanja.

⁸ Nêci, ebîbo byâbo byoshi biyunjwire bishaliza byahûsa; ntà hantu hacîre!

⁹ «Ndi alonz'iyigîriza obumanye? Ndi alonz'ihugûlira obulêbi? Ka bâna baci-yûs'inenêsa amonka, balya bacîrhenga oku mabêre ga bannina?

¹⁰ Mpu: Irhegeko oku irhegeko, irhegeko oku irhegeko; ihano oku ihano, ihano oku ihano; hitya hala, hitya halîra!*

* **28:10 28, 10** Abadâhwa babî n'abalêbi h'obunywesi bashek-
era Izaya n'okukaziderha mpu ngasi bamuyumvîrhiza boshi ba-
nali bâna barhò bônebône; mpu ciru anakolêse enderho ziri
nka mwâna wayiga okudâda. Yeshayahu abayeresire, erhi:
«Ciru ninyu Nyamuzinda amuyigîriza omu lulimi lw'ihanga (kwo
kuderha omu lulimi lw'abasirika b'e Asûru).

¹¹ Nêci, omu nderho ziri nka za mwâna wadada n'omu lulimi lw'ihanga mwo yêhe akola akanîza olu lubaga.

¹² Ali erhi ababwîzire, erhi: «Obuluhûkiro obu; leki oluhire aluhûke! Ahantu h'obuholo aha!» Ci bôhe barhalonzagya okuyumva.

¹³ Lêro Nyakasane akola ababwiîa aka kanwa, erhi: «Irhegeko oku irhegeko, irhegeko oku irhegeko; ihano oku ihano, ihano oku ihano; hitya ahâla, hitya halîra», lyo bajà bazûzûrhira banahenganuka, bavunike, bagwe omu murhego banagwârhwê.

Abahanûzi bahi

¹⁴ Co cirhumire, muyumve akanwa ka Nyakasane, mwe bagalalambi murhambula olûla lubaga lw'e Yeruzalemu.

¹⁵ Munakaderha, mpu: «Rhwajizire eciragâne rhwe n'olufû, rhwanywîre ecihango rhwe n'okuzimu. Obuhanya bwazûka, burharhujire kurhi, bulya obunywesi bwo rhwajizire lwâkiro lwîrhu, n'obulyâlya bwo rhwajizire mwêgemero gwîrhu».

¹⁶ Co cirhumire, ntyâla kwo adesire Nyakasane Nyamuzinda: «Alà oku mpizire omu Siyoni enshangabuye, ibuye-kaboko-ka-nyumpa, lya citwîro cidârhi, ibuye-ciriba; ngasi ocîlikubagire arhankahuligana.

¹⁷ «Obwimâna bwo najira mulengo gwâni, n'obushinganyanya bwo bwâbà lugero lwâni. Ci olubula lwahyajira olwâkiro lwinyu lw'obunywesi n'amîshi gâyunjuliza omwêgemero gwinyu».

18 “Eciragâne cinyu mwe n’olufù cavunwa, n’ecihango cinyu mwe n’okuzimu cirhâsêre. Amango obuhanya bwazûka, bwammuvungunyula”.

19 “Ngasi kugera, bwanammugwârha, bulyâla bwâkazigera ngasi sêzi, ngasi mûshi na ngasi budufu, na bwôba bône bwayumvîsa obulêbi”.

20 “Nêci, encingo yâbà nyôfi mpu omuntu acîambulirekwo, n’obushiro bwâbà bunyi mpu omuntu acîbwikebo”.

21 «“Bulyâla, nka kulya ajiraga oku ntondo ya Perasimi, Nyakasane ashigalika; nka kulya ajiraga omu lubanda lwa Gabaoni, akunira hano akol’ajira omukolo gwâge, omukolo gwâge g’okurhangâza, hano akol’ayûkiriza omulimo gwâge, omulimo gwâge gurhankahash’iyumvîkana”.

22 “Lêro mulekâge okukagalalamba, lyo enkoba zinyu zilekisêra nakuyumvîrhe omu kanwa ka Nyakasane Nyamuzinda w’Emirhwe: okuherêrekera kw’ecihugo coshi mîra kwalaliragwa”.

Omugani gw’omuhinzi

23 Murhege okurhwiri, muyumve izù lyâni; muhwêkêre, muyumve akanwa kâni.

24 Ka lusiku lwoshi omuhinzi ahinya mpu lyo arhwêra, atwe emikororonzi omu ishwa lyâge analiberemwo amalongo?

25 Erhi abà amâgalagaza obudaka, k’arharhwêra enkôle, amîre obulo, akulikize engano n’amahemba, eyindi ngano nzibu emûhûlo gw’ishwa lyâge?

²⁶ Nyamuzinda wâge wamuhâga obwo bulenga, ye wanamuyigîrizagya.

²⁷ Barhahûhula enkôle n'engâlè, n'emizizi ya bomboro barhayigeza oku bulo; ci karhi bakubirhamwo enkôle, na karhî bakubirhamwo obulo.

²⁸ Nka bahûla engano, barhayivungunyula; banayigezekwo emizizi y'engâlè n'ebiterusi, ci barhayituntuma.

²⁹ Okwo nakwo eri nshôkano ya Nyakasane Nyamuzinda w'Emirhwe, ye muhanûzi w'okurhangâza, ye na mulenga orhajira lugero.

29

Obulêbi buyêrekîre Yeruzalemu

¹ Buhanya kuli Ariyeli, Ariyeli, lula lugo Daudi ali ahanziremwo! Muyûshûle omwâka oku gundi mwâka, ensiku nkulu ziyûse zakulikirana,

² najira Ariyeli buligo: âhinduka ndûlù na mirenge, ânabè omu masù gâni nka luhêro bayôkeraho enterekêro.

³ Nkolaga natwa icumbi omu marhambi gâwe mwoshi, nka kula Daudi ajiraga, nkugorhe nnankufukire enjira y'okuhûna oburhabâle.

⁴ Wafunyâla wêshi, izù lyâwe lyakarhenga omu idaho, lyâkâyumvîkana omu budaka nka bihunzi. Nk'izù lya mwômoka, izù lyâwe lyakarhenga omu kuzimu, lyâkâyumvîkana omu budaka nk'izù ly'odwîrhe wahwêhwêrheza.

⁵ Engabo z'abashombanyi bâwe kwo zâyîsh'ibà hitulo hishengeshere, n'engabo y'ababisha bâwe

nka nnundo y'ebyâsi yayêhûlwa n'empûsi. Oku irindo liguma, oku caligumiza,

⁶ Nyakasane Nyamuzinda w'Emirhwe akurhandûla omu mikungulo, omu misisi, omu cihôgêro, omu mpûsi ya kalemêra, omu mulaba n'omu ngulumira y'omuliro yâjà yasingônola byoshi.

⁷ Nka bilôrho, bila omuntu abona budufu, kwo omwandu gw'amashanja goshi gakâg'irhêra Ariyeli gwâbè, na balya boshi bakâg'imulwîsa n'okumugorha n'okumurhindibuza.

⁸ Kwo byâbè nka kula omuntu oshalisire alôrha adwîrhe alya, ci erhi asinsimuka, ayumve enda eri bwâmwe; nîsi erhi nka kula omuntu ogwêrhwe n'enyôrha alôrha adwîrhe anywa, ci erhi asinsimuka, ayumve abengîre anayumûsire omumiro. Ntyo kwo gwâbà ogwôla mwandu gw'amashanja gadwîrhe galwîsa entondo ya Siy-oni.

⁹ Murhangâle munarhemuke, mubè mihûrha munabule okukâbona; mubè balalwe, ci arhali ba mamvu, mujè mwandandabagana, ci arhali kubà mwanywîre,

¹⁰ bulya Nyakasane anammuhiziremwo omûka gw'obudandaguzi; anammuhizire olubwîbwî omu masù -mwe balêbi-, anammufunika irhwe -mwe banyakubona ebifulike-.

¹¹ Ngasi bulêbi byammubêrire nka binwa bya lwandiko luzirike. Erhi bankaluhereza omuntu oyîsh'isoma, bamubwîre, mpu: «Somaga», anashuza, erhi: «Ntankahasha, bulya olwandiko luli luzirike».

¹² Lêro banalushumbîriza omuntu orhish'isoma, bamubwîre, mpu: «Somaga»; ci

anashuza, erhi: «Ntish'isoma».

¹³ Nyakasane amâderha, erhi: «Kulya kubà olûla lubaga ludwîrhe lwanyegêra omu nderho zône n'okunkuza n'akanwa kône, nobwo omurhima gwâbo guli kulî nâni, na kulya kubà obukenge bankenga libà irhegeko na nyigîrizo zirhenga emw'abantu,

¹⁴ “nkolaga nashub'ikasomeza olu lubaga n'ebirhangâzo byâni, na ntyo butulutumbe oburhimanya bw'abarhimanya, bunahirigirhe obukengêre bw'ab'obukengêre bunji”».

Obushinganyanya bwahima

¹⁵ Buhanya bwâbo abacibundika mpu bafulike Nyakasane emihigo yâbo, abajirira ebijiro byâbo omu mwizimya, baderhe, mpu: «Ndi odwîrhe warhubona? Ndi orhumanyire?»

¹⁶ Kurhi okwo mwaderha butuli! Ka omubumbi ankâgererwa oku ibumba? Ka akalugu kankabwîra omubinji wako, erhi: «Arhali ye wambijaga»? Nîsi erhi enyungu ebwîre omubumbi wayo, erhi: «Ntâco ayishi»? *

¹⁷ Kali kasanzi kasungunu konene hacisigîre Libano âhinduke ishwa lya milehe, n'ishwa ly'emilehe bamanye mpu gukola muzirhu!

¹⁸ Mw'olwôla lusiku, ebihuli byayumva ebinwa biri omu citabu, n'amasû g'emihûrha, hano gabà gâmârhenga omu lubwîbwî n'omu mwizimya, gâbona.

* **29:16 29, 16**Olu lwîganyo lwalikolêsibwe bwenêne n'abalêli omu kulonza okuderha oku omuntu, Nyamuzinda ayegemera na kandi oku okuvunika kw'omuntu kubà kulemhu nka kula enyungu erhimang'ibereka.

¹⁹ Abagalugalu bakaz'ibona amasîma ngasi mango muli Nyakasane, nabo abakenyi omu bantu bakaz'icîshingira Omutagatîfu w'Israheli.

²⁰ Bulya harhâcibè mwâmi kalibuza, abagalalambi bahirigirha, na ngasi boshi balingûza amabî baherêrekera:

²¹ bo balya bashobeka abandi omu nderho zâbo, balya barhegera omutwî w'emmanja aha muhango, n'abalonza okuheza omwêru-kwêru.

²² Co cirhumire, kwo adesire ntyâla Nyakasane Nyamuzinda w'enyumpa ya Yakôbo, olya wacungulaga Abrahamu: «Kuraheng'ene Yakôbo arhakacîrhà omurhima, n'omu busù bwâge ntà nshonyi zacimubè,

²³ bulya hano abona abâna bâge, gwo mukolo gw'amaboko gâni, akuza izîno lyâni, akuza Omutagatîfu wa Yakôbo, arhînya Nyamuzinda w'Israheli.

²⁴ Ab'omurhima gw'obuhanjisi, bâyiga oburhimanya, nabo baburhunduli bâyiga obumanye».

30

Okunywâna na Mîsiri kuli kurhamira busha

¹ Buhanya bwâbo abâna bagomi! Nyakasane okudesire. Banakarhôla emihigo erhali yâni n'okujira ebiragâne ntababwîraga, na ntyo balundike obubî oku bundi.

² Badwîrhe barhôla enjira y'okujà e Mîsiri barhanandôsizi, mpu balongeze oburhabâle emwa Faraoni mwâmi w'e Mîsiri banalongeze olwâkiro omu cihôho ca Mîsiri,

³ Ci oburhabâle bwa Faraoni mwâmi w'e Mîsiri burhabalêrhere ezirhali nshonyi, n'olwâkiro omu cihôho ca Mîsiri lwababumba ntemu.

⁴ Nêci, abaluzi bâge bali e Sowani, n'abajà-bugo bâge bahika cingana e Hanesi.

⁵ Boshi boshi badwîrhe barhebwa n'olubaga lurhankabakwânana cici; olurhankabalerhera burhabâle nîsi erhi bunguke, ci nshonyi zône zône n'entemu.

⁶ Obulêbi buyêrekîre ensimba z'e Nêgebu. Omu cihugo c'amalibuko n'amaganya, omu cihugo cilumbamwo entale nkazi n'endume, omu cihugo c'empiri n'enkuba-joka yâjà yâbalala nka kanyunyi, b'âbo badwîrhe obuhirhi bwâbo oku ndogomi, n'ebirugu by'engulo ndârhi oku ngamiya, babihêkera olubaga lurhâbakwânane cici:

⁷ oburhabâle bw'abanya-Mîsiri buli bwa burhebanyi bunali bwa busha. Co cirhumire nyîrika eco cihugo elya «Rahabu ntahuligana»!

Endagâno

⁸ Ci lêro ogendage, oj'iyandika ako kanwa embere zâbo oku hipaho, okasiribe omu citabu, lyo buyîsh'ibà buhamîrizi bw'ensiku n'amango omu nsiku zayîsha.

⁹ Bulya luli lubaga lugoma, bali bâna balyâlya, bâna barhalonza okuyumva amarhegeko ga Nyakasane.

¹⁰ Banakaz'ibwîra abalêbi, mpu: «Murhalêbaga!» na banyakubona ebifulike, mpu: «Murharhufulûliraga eby'okuli, murhubwîre ebya okurhusîmîsa, mubone eby'oburhebanyi!

11 Murhenge omu njira, muyegûke omu mulimbwa, munarhenzeho Omutagatîfu w'Israheli!»

12 Co cirhumire, ntyâla kwo adesire Omutagatîfu w'Israheli: «Ebwa kubà mwagayaguzize akâla kanwa, mwacîkubagira obunywesi n'obulyâlya mwanabuyêgemera,

13 eco câha cikola câmmuhindukira nka bubere buberesire omu lukûta lulîrî; lunayôrhe nka kurhunda lwamârhunda, lêro obone oku kuhongoka lwamâhongoka oku caligumiza.

14 Olwo lukûta kwo lwâbà buvunguvungu nka kula akabindi k'omubumbi kavungunyuka buzira owâkafà lukogo, obone barhankacirhôlamwo ehijo hy'okudahulirakwo omuliro ecîko, nîsi erhi okulegerakwo amîshi omu cidêka».

15 Bulya ntyâla kwo adesire Nyakasane Nyamuzinda, Omutagatîfu w'Israheli: «Omu kugaluka emunda ndi n'omu kuyôrha murhulwîre mwo mwarhenga obucire bwinyu; omu kudêkerera n'omu kundangâlira mwo mwarhenza oburhwâli bwinyu», ci murhalonzagya!

16 Ci mwêhe, mpu: «Nanga! Rhwashona oku biterusi, rhucîyâkire!» Nêci, kuyâka mwanayâka! Kandi, mpu: «Rhwashona oku ngâlè mbidu!» Ci abammuminisire babà bahidu kummulusha!

17 Ecihumbi c'abantu câminikwa na muntu muguma; bantu barhanu bammulibisa, kuhika abâbe basigîre muli mwe bayôrhe nka nturûro ngwîke ah'irhwêrhwê ly'entondo, nka cimanyîso ciri oku hirhondo.

Olukogo lwa Nyakasane

¹⁸ Ci Nyakasane adwîrhe alinga amango am-mubabalira; co cirhumire amâyîmuka mpu am-muyêreke olukogo lwâge, bulya Nyakasane abà Nyamuzinda mushinganyanya; iragi lyâbo ngasi boshi bamulangâlira!

¹⁹ Nêci, wâni lubaga lwa Siyoni lubà omu Yeruzalemu, orhakacirhoza mulenge bundi. Mango okabanda endûlù, âkufà lukogo, mango âkayumva izù lyâwe, akushuza.

²⁰ Omu ntanya, Nyakasane ammuha omugati, n'omu malibuko, ammuha amîshi. Omuyigîriza wâwe arhakacicîfulika bundi, n'amasù gâwe gakola gakabona Omuyigîriza wâwe.

²¹ Amarhwîri gâwe gânayumve baderha omu nyuma zâwe, mpu: «Eyi yo njira, muyishimbe, abè ebwa kulyo erhi ebwa kumoshò!»

²² Mwâkaz'îlola nk'izinga enshushano zinyu zâtulagwa n'amarhale n'ensalamu zinyu nshîge masholo. Okabikabulira kulî nk'izinga, obibwîre, erhi: «Rhengi!»

²³ Akuniêkeza enkuba oku mburho wânarhwêre omu idaho; ebiryo byânarhenge omu budaka byaluga binanune; mw'olwo lusiku, amasò gâwe ganayabukire omu kahasi kagali.

²⁴ Enkafu n'endogomi zihinga idaho, zâkalya akahasi kalimw'omuloba, kabêrûle bwinjà n'akasale n'olwîbo.

²⁵ Oku ngasi ntongo ndîrî na ngasi karhondo kayînamusire, kwâbà emigezi n'enyîshi, olusiku lw'okumalirwa kw'omwandu gw'abantu, amango enkingi zâhongoka.

²⁶ Obulângale bw'omwêzi bwahinduka nka

bulângale bw'izûba, n'obulângale bw'izûba
buyûshûke kali nda, nka bulângale bwa nsiku
nda, olusiku Nyakasane anarhube ebihulu
by'olubaga lwâge anayumye enzigo z'ebibande
byâlwo.

Okuherêrekerwa kw'Asîriya

²⁷ Alà oku izîno lya Nyakasane ly'eryo
lyarhenga erhali hôfi; ayisha ankuza n'oburhè
bunji burhankalindwa. Akanwa kâge kayunjwîre
bukali, n'olulimi lwâge lwayisha lwalaza nka
ngulumira ya muliro.

²⁸ Omûka gwâge gugwêrhe omuhûsi guli
nka gwa nshalalo ya lwîshi yankahika
omuntu omu igosi. Ayîshir'iyêrûla amashanja
n'olwîbo lw'okubamalîra n'okubahira akacîkirizo
k'okubahabula omu mishaya.

²⁹ Mwarhondêra okuyimba, nka kula bana-
jira obudufu bw'olusiku lukulu; mwayumva
amasîma emurhima, nka kula bangenda baz-
iha orhurhêra amango bajà oku ntondo ya
Nyakasane, Lwâla lw'Israheli.

³⁰ Nyakasane âyumvîsa izù lyâge ly'irenge,
anayêrekane obuzirho bw'okuboko kwâge, omu
bukunizi bunene n'omu ngulumira y'omuliro,
omu milazô, omu nkuba y'ecihûsi n'ey'olubula.

³¹ Asîriya ageramwo omusisi hano ayumva izù
lya Nyakasane, ol'imushûrha n'akarhi kâge.

³² Ngasi muhûsi gwa karhî Nyakasane
amurhimba gwakulikirwa n'engoma, ennanga.
Amulwîsa anadwîrhe azunguza okuboko.

³³ Nêci, ennundo y'enshâli eri nteganye
kurhenga mîra; erheganyizîbwe mâmi naye.

Omu mwîna mulirî na mugali, enshâli mwandu z'okutwâna omuliro ziri nnunde. Omûka gwa Nyakasane, nka nshalalo ya cibiriti, gwahirakwo omuliro.

31

Abanya-Mîsiri bali bantu kwône

¹ Buhanya bwâbo abayandagali'e Mîsiri mpu bagend'ilongezayo oburhabâle. Bacîkubagira ebiterusi byâbo, balangâlira engâlè zâbo mpu kwenge ziri nyinyi, n'abashona oku biterusi mpu kwenge bali bazibu, ci barhagalamira emunda Omutagatîfu w'Israheli ali, barhanadôsa Nyakasane.

² Nobwo naye abà murhimanya: anahash'ilêrha obuhanya, arhanashuba omu kanwa kâge! Azûka, âhagalike ogwo murhwe gw'abantu babî n'oburhabâle bwa banyankolamaligo.

³ Omunya-Mîsiri ali muntu kwône, ci arhali nyamuzinda; ebiterusi byâge biri bya bunya-mubiri, ci birhali bya bunya-mûka. Hano Nyakasane abà nk'alambûla okuboko, omurhabâzi adungubeja, na nyakurhabâlwa âhenganuke: bombi na bombi bâherêrekerâ. Nyakasane ye muciza wa Yeruzalemu

⁴ Nêci, ntyâla kwo Nyakasane ambwîzire: «Nka kula entale erhi omwâna w'entale elumba mpu efungire omunyama gwâyo, ciru bangere banji bankayîshagamukira, erhayôboha izû lyâbo erhanayâka akahababo kâbo, ntyo kwo

Nyakasane Nyamuzinda w'Emirhwe anayandagalîre oku ntongo ya Siyoni, oku hirhondo hyâge, al'ikozakwo entambala.

⁵ “Nka kula ebinyunyî bilambûla ebyûbi byâbyo, ntyo kwo Nyakasane Nyamuzinda w'Emirhwe afungira Yeruzalemu; âmufungira ânamucize, âmubabalira anamulîkûze”.

⁶ “Galuki emwa olya mwâli mugomire, bene Israheli!

⁷ Nêci, muli olwo lusiku, ngasi muguma âkabalira enshushano zâge z'amarhale n'ensanamu zâge z'amasholo, ezi mwatulaga n'amaboko ginyu manya-byâha”.

⁸ “Asîriya ayîrhwa n'engôrho, ci erhali ya muntu; agera omu bôji bw'engôrho, ci arhali ya muntu; Asîriya âkûla idârhi abona eyo ngôrho, n'abâna bâge b'emisole bâgwârhwâ mpira”.

⁹ “Ecôbâ cârhuma alekêrera olwâla lwâge, n'abarhambo b'abasirika bâge, omu kutwîka omurhima, barhiba ecimanyîso câbo. Akola kali ka Nyakasane, ojira omuliro gwâge aha Siyoni, n'ecibêye câge aha Yeruzalemu”».

32

Mwâmi mushinganyanya

¹ Alà oku hâyisha omwâmi mushinganyanya n'abaluzi barhambula nk'oku binashingânine.

² Ngasi muguma abè nka kacîkirizo ka mpûsi na lwâkiro bayâkiraho enkuba y'ecihûsi, bâbâ nka nyîshi omu budaka buyûmûsire, nka cihôho ca lwâla lunênênè omu cihugo c'idûrhu likali.

³ Amasù ga banyakubona garhakacihûrha, n'amarhwîri g'abumvirhizi gakola gakayumva bwinjà.

⁴ Abarhacija emurhima bakola bakacîrhegereza, n'olulimi lw'engagamizi lwâkaderha bwinjà.

⁵ Omugalugalu arhakaderhwa mpu ye muluzi, nîsi endyâlya mpu ye muhanyi.

Omugalugalu n'omuntu nkana

⁶ Bulya omugalugalu bigalugalu aderha, n'omurhima gwâge bubî gukengera: anakâjira nka nyankola-maligo n'okujâcira Nyakasane, anakaleka omushalye afâ n'ishali n'okuyîma ogwêrhwe n'enyôrha ecinyôbwa.

⁷ Endyâlya yôhe, ebijiro byâyo bibà bibî: enakahiga emigâbo y'okuherêrekeza abanyinyi omu kuhamîriza eby'obunywesi, ciru abakenyi bakabâbahashire okuyêrekana oku bo bayâzize.

⁸ Ci omuntu nkana, migabo nkana ahiga, arhanajira ebirhali bijiro nkana.

Oku bakazi bôlo

⁹ Mwe bakazi balera-ngolo, yîmuki, muyumve izù lyâni! Mwe binyere birhashîbirira bici, murhege okurhwiri, muyumve akanwa kâni!

¹⁰ Enyuma lya mwâka muguma na nsiku nsungunu, mwâgeramwo omusisi, wâni balera-ngolo, bulya harhâcibè kuhumbûla emizâbîbu nîsi erhi okusârûla emyâka.

¹¹ Mujugume, wâni balera-ngolo, mudirhi-mane. mwe murhashîbiriri bici! Muhogole emyambalo yinyu, muyôrhe busha, mushwekere sunzu ecibunu.

12 Mucîkomombe ecifuba, mulakire amashwa ginyu minjinà n'emizâbîbu yinyu yakazâg'iyâna bwenêne.

13 Mulakire obudaka bw'olubaga lwâni, omudwîrhe mwamera emishûgi n'amarhadu, mulakire ciru n'enyumpa zoshi z'amasîma n'olûla lugo lw'enshagali lwoshi.

14 Bulya enyumpa y'ebwâmi yalekêrerwa, ecishagala cakâg'idûdûsa cashuba bigûkà, olugo lwa Ofeli n'enkingi yalwo y'ebulâbi byahinduka bulumba bwa nsimba oku nsiku n'amango, bicibêre ishûbûkiro ly'endogomi na lwâbuko lw'amasò.

Omurhûla yo mburho y'obushinganyanya

15 Ci buzinda rhwâbulagirwakwo omûka gw'enyananya. Obwo irungu lyanahinduka ishwa lya milehe, n'ishwa ly'emilehe bamanye mpu gukola muzirhu!

16 Obucîranuzi bwayîsh'iyîma omw'irungu n'obushinganyanya bwayûbaka omu ishwa ly'emilehe.

17 Emburho y'obushinganyanya gwâbà murhûla, n'obushinganyanya bwâlêrha obuholo n'akahwenyenye ensiku n'amango.

18 Olubaga lwâni lwayûbaka ahantu h'omurhûla, omu nyumpa zirimwo akahwenyenye, n'omu ndâro zirimwo obuholo,

19 ciru enkuba y'olubula yankakundula omuzirhu, erhi olugo luhongoke.

20 Iragi linyu mwe mwâkamîra emburho ngasi hoshi hali amîshi n'okukâleka enkafu n'endogomi zinyu zayâbuka nk'oku zilonzize!

33

Obuyôkoke bwa Yeruzalemu

¹ Buhanya bwâwe, we kashâba orhashâbirwa, we mulenzi orhalenganywa! Amango wâbà wamâyûs'ishâba, nâwe washâbwa, amango wâbà wamâyûs'ilenganya, nâwe wâlenganyibwa!

² Yâgirwa Nyakasane, orhufè lukogo, rhucîkwibagire! Okazibà kuboko kwîrhu ngasi sêzi na bucire bwîrhu omu mango g'amalibuko.

³ Zikayumva babanda akakù, embaga zinakûle idârhi; erhi wankanayîmuka ntya, amashanja ganashandabane.

⁴ Ebi wanyagaga kwo babiguka nka kula baguka amahanzi; kwo bacîhunika kuli byo nka hitù hya nzige.

⁵ Nyakasane alengerîre, bulya endâro yâge yo ebà emalunga; ayunjuza Siyoni obucîranuzi n'obushinganyanya.

⁶ Ye nyamwegemerwa w'ensiku z'obuzîne bwâwe. Obugale bwankaciza, bwo burhimanya n'obumanye; okurhînya Nyakasane, bwo buhirhi bwâwe.

⁷ Alà oku abantu b'e Ariyeli badwîrhe bandira orhuhababo omu njira; abajà-bugo b'omurhûla bayisha balaka banalakûla.

⁸ Omu mirimbwa murhaciyimbwa ndi, ntâye ocidwîrhe wagera omu njira. Bavunyire eci-ragâne, bagayaguza abahamirizi, barhacikenga ndi.

⁹ Ecihugo ciri omu mishîbo, cidwîrhe cafananda; Libano enshonyi zàmubumbire,

ayumûsire Saroni kwo akola acîbêra nk'irungu; Bashani na Karmeli barhacimerakwo hyâsi.

¹⁰ «Lêro nkolaga nayimanga, Nyakasane okudesire, nkolaga nayîmuka, nkolaga nalengerera.

¹¹ Mwabîre izîmi ly'akahasi, mwaburha ebi-jangala; omûka gwâni gwammusingônola nka muliro.

¹² Amashanja gêsingônoka, gashube nka luvù lwa nshwagara; nka mishûgi mirhemagule, bakwêbwa omu muliro, egulumire.

¹³ Mwe muli kulî, muyumve ebi najizire, ninyu mwe muli hôfi, mumanye oburhwâli bwâni!»

¹⁴ Omu Siyoni, abanya-byâha bamârhungwa n'obwôba; banyankola-maligo bamâgeramwo omusisi, mpu: «Ndi mulirhwe wankahash'ibêra mw'eco cibeye cayâka ensiku n'amango?»

¹⁵ Omuntu oshimba enjira y'obushinganyanya, anaderhe ebishingânîne, -oshologorhwa n'eby'obunyazi anashuba okuboko kwâge alek'iyungukira oku bandi; -ofuka amarhwîri gâge alek'iyumva, ebinwa by'obwîsi, azibe n'amasù gâge alek'ibona ebibî,

¹⁶ oyo ye wâbêre ahalengerîre, enyâla nzibuz-ibu zibè lwâkiro lwâge, akâbona eci alya, akâbona n'eci anywa.

Okuyâgalukira e Yeruzalemu

¹⁷ Amasù gâwe gâkasinza mwâmi omu bwinjà bwâge, gakâbona ecihugo cigaligali.

¹⁸ Wakâcij'emurhima, ocîdôse n'ecôbâ, erhi: «Ngahi ali olya wakâg'ijà aganja? Ngahi ali olya wakâg'ijà agera obuzirho? Ngahi ali olya wakâg'ijà alola engerêro z'abasirika?»

19 Ntâ mango wânacibone olwo lubaga lurhakenga ndi, lubaga luderha olulimi lurhayumvîkana, lubaga lujira iderha ly'ihanga lirhankamanywa.

20 Sinza Siyoni, lugo lw'ensiku nkulu zîrhu! Amasù gâwe gâbona Yeruzalemu, ndâro erhabâmwo kadugundu, cihando cirhashegûka, cirhakûlwamwo mitungo cirhakatwîkamwo mu- gozi ciru n'eliguma.

21 Bulya ahôla ho Nyakasane arhuyêreka irenge lyâge, ahôla ho hahulula enyîshi n'emigezi migali- gali. Harhakagera nkugè zivugamwa n'engasi, harhakanayîkirwa n'amârho manênênè.

22 Nêci, Nyakasane ye mucîranuzi wîrhu, ye na murhegesi wîrhu. Nyakasane ye mwâmi wîrhu, ye na mucunguzi wîrhu.

23 Emigozi yâwe mîra yashumûkaga, erhacisêza omutungo gw'enkuge; erhanacimanika ecimanyîso. Okubundi banarhondêra okugabâna omunyago munji-munji; ciru n'abakunagizi nabo bahagula.

24 Ntâ mulungu waciderhe, erhi: «Ndi mulwâla». Olubaga lw'omu Yeruzalemu lwakûlirwa obubî bwâlwo.

34

Edomu atwîrwa olubanja

1 Mwe mashanja, yêgeri, muyumve; mwe mbaga, murhege amarhwîri! Igulu liyumve haguma na ngasi libibâmwo byoshi, amahanga na ngasi bagabâmwo boshi!

² Bulya Nyakasane akunirîre amashanja goshi, engabo z'abalwî zâbo zoshi azikalihîre. Ahizire okubamalîra boshi n'okubalongôlana ebwa ibâgiro.

³ Abânigwa muli bo bâkabulirwa oku mpinga, akabayo kâkarhenga omu mirhumba yâbo, n'entondo zakâhulula mukò gwâbo.

⁴ Engabo y'abalwî b'emalunga yoshi yajonga, amalunga gazingwa nka kula bazinga ecitabu, n'engabo yâgo yahungumuka nka kula ebyâsi by'omuzâbîbu bihungumuka, nka kula ebyâsi by'omulehe bihungumuka.

⁵ Nêci, engôrho yâni yamâjâmwo orukara emalunga: yamâhonera kuli bene-Edomu, lulya lubaga natwîraga okuherêrekera, lyo nduhana.

⁶ Engôrho ya Nyakasane ekola eyunjulirîne mukò, ekola nshîge mashushi n'omukò gw'abâna-buzi n'ogw'ebihebe, n'amashushi g'ensiko z'engandabuzi. Bulya Nyakasane adwîrhe arherekêrwa enterekêro e Bosra, badwîrhe bamubâgira omu cihugo ca Edomu.

⁷ Embogo nazo zahenanguka haguma n'orhunina n'empanzi; ecihugo câbo cayunjulirana mukò, n'obudaka buyîgurhe mashushi.

⁸ Nêci, lusiku lwa Nyakasane lw'okucîhôla, guli mwâka gwa kutwîra abashombanyi ba Siyoni olubanja.

⁹ Enyîshi zâge zâhinduka bulembo, obudaka bwâge bwâhinduka cibiriti, n'ecihugo câge cihinduke bulembo budwîrhe bwadurha muliro.

¹⁰ Oli mûshi, oli budufu, gurrhâzima, n'omugî gwâgo gusôkera burhahusa emalunga. Kurhenga

oku ihurha kujà oku lindi, eco cihugo cafananda, cirhakacifà cagêzirwemwo n'omuntu.

¹¹ Ebihunira n'ebishekeshe byâyîmamwo, n'ebirifûfu na bahungwe bakâyâbukiramwo. Nyakasane âcilambûlirakwo omugozi g'okucîjira bwâmwa n'olugero lw'okucîjira bwêrûlè.

¹² Murhakac'iyimbwa baluzi b'okucîshoga omwâmi, n'abarhambo bâhirigirhamwo boshi.

¹³ Omu nyumpa z'ebwâmi mwâmera amashaka g'emishûgi. n'omu ngerero z'abasirika mumere orhulunzi n'amakerêrhe. Cashuba bulumba bwa banyambwè n'ishubûkiro ly'amakozi.

¹⁴ Emisimbisimbi yakâbugânamwo banyamu-gunga, n'ebihebe bikayâkûzanya. Omwôla mwo muzimu-kazi Liliti agwîka icumbi lyâge, mwo aluhûkira.

¹⁵ Omwôla mwo enjoka zakâjira enyôgo zâzo, zirhere, na hano zibà zamâlâlîra amaji gâzo omu cihôho, zigaberagule. Omwôla mwo n'enkongôro zishûbûkira, zibugânane n'ezâbo.

¹⁶ Mulongereze omu citabu ca Nyakasane, musomemwo: Ntâyo ciru n'enguma ebulikîne muli zo, ntâyo yayôboha mpu eyâbo erhahali, bulya kanwa kâge kâkurhegekaga, na mûka gwâge gwazishubulizagya haguma.

¹⁷ Yêne ye wayesheraga ngasi muguma ecigole, na kuboko kwâge kwazigereraga n'okuzigabira ecihugo. Zacirya emyâka n'emyâka, bânacîberemwo kurhenga oku ihurha kujà oku lindi.

Masiha ayish'icungula Israheli

¹ Irungu n'ebiharabuga bishagaluke, obulambo bwâcishinga bunameremwo akahasi*.

² Bwâmeramwo obwâso, busîme bunabande empundu. Bwahâbwa irenge lya Libano n'obwinjà bwa Karmeli n'obwa Saroni. Bâbona irenge lya Nyakasane n'obukuze bwa Nyamuzinda wîrhu.

³ Muzibubye amaboko garhîre enjingo, n'amadwî gadwîrhe gakomanya mugakomeze.

⁴ Mubwîre ab'emirhima erhozire, mpu: «Muzibuhe, murhayôbohaga! Nyamuzinda winyu oyû! Ayîshir'icîhîla, adwîrhe obuhane bwa Nyamuzinda. Yêne ye oyîshir'immuciza».

⁵ Obwo amasû g'emihûrha gahurhûka, n'amarhwîri g'ebihuli gâzibûke.

⁶ Okubundi abakunagizi bakaz'ihama nka kashafu n'olulimi lw'akaduma lubande akabûli. Amîshi gakâhulula omu irungu n'enyîshi zi-funûnuke omu bulamho.

⁷ Obudaka buyûmûsire bwahinduka ciyanja, n'ecihugo c'enyôrha cishube nshôko ya mîshi. Ahâli hakola ishubûkiro lya banyambwè hamera amasheke n'enfinjo.

⁸ Hâyîsh'ibà omulimbwa gwakûz'iderhwa njira ntagatîfu. Abarhacîri barhakayigeramwo, bulya Nyakasane yêne wayîsh'iyîgula eyo njira, n'orhudundaguzi rhurhakaderha mpu rhwâhabukiramwo.

⁹ Murhakabonekana ntale, na ntà nsimba nkali yânâlabarhemwo; nanga, erhakabonekanamwo,

* **35:1 35, 1** Eci cigabi cirhuhugulîre gurhi abalulize bayagaluka kurhenga e Babeli (bigabi 40-55).

ci abacungule bo bakâyigeramwo.

¹⁰ Abà Nyakasane ayish'ibà alîkûzize bâgaluka, bahike omu Siyoni bayisha baband'empundu banabarhwîre amasîma g'ensiku n'amango oku irhwe. Bâyunjula mwishingo n'amasîma; emirhanyo n'endûlù byâhirigirha.

36

Senakeribu arhêra Yeruzalemu

¹ Omu mwâka gwa kali ikumi na kani gw'obwâmi bwa Hizkiyahu*, Senakeribu, mwâmi w'e Asîriya, ayish'ikoza ebishagala bizibu-zibu byoshi by'omu bwâmi bwa Yûda, anabigwârha.

² Kurhenga e Lakishi, oyôla mwâmi w'e Asîriya arhuma omurhambo w'omu lurhambà lwâge, ye n'engabo nyinji y'abalwî, emwa mwâmi Hizkiyahu e Yeruzalemu. Anacicumbika hôfi h'omugezi gw'eciyanja ciri enyanya, oku njira ejîre omu ishwa lya Cimeshûla.

³ Omurhambo w'oku bwâmi, Eliyakimu, mwene Hilikiya, boshi n'omwandisi Shebuna na Yowahi, mwene Asafi, mubîsi w'ebitabu, bamujâyo.

⁴ Omurhambo w'omu lurhambà ababwîra, erhi: «Mugend'ibwîra Hizkiyahu, mpu: Ntyâla kwo adesire omwâmi mukulu, mwâmi w'e Asîriya: Bulangâlire buci obûla ocîkubagire?

* **36:1 36, 1** Ecigabi ca 36 kuhika ca 39, kuleka 38; 9-20, birhushambalîre oku myanzi erya yonênè yabulaga bugendekera muli 1 Bâm 18, 13-20. Ebigabi bya Yeshaya'hu biyêrekîne emizôbôlo y'ebiri omu 1 Bâm

5 “K’ocîkebirwe mpu ebinwa byône byanaha omuntu ihano n’oburhwâli bw’okulwa amatumu? Ndigi ocîkubagire ntyo obûla wacîshomya okungomera?”

6 “Alà oku ocîkubagire Mîsiri, lula lusheke lushenyusire lurhula n’okuyâgaza enfune za ngasi oluyegemeza. Kwo ali ntyo Faraoni mwâmi w’e Mîsiri, mwâmi w’e Mîsiri, kuli ngasi boshi bacîmwikubagira”.

7 “Mmanyire nêci oku mwanshuza, mpu: Nyakasane Nyamuzinda wîrhu ye rhucîkubagire! K’arhali ye olya Hizkiyahu ashâbiraga empêro n’enyûsho, erhi abwîra abantu b’omu lya Yûda n’ab’e Yeruzalemu, erhi: Ahâla luhêrero ho mwâkaharâmya!”

8 “Kwokwo, mushigânanage mwe na nnâhamwîrhu, omwâmi w’e Asîriya: nakuhà biterusi bihumbi bibiri, akabà wankabona abasirika bâkabishonakwo”.

9 “Kurhi wankahash’ihagalika woyu ciru omunyi w’omu barhambo ba nnâhamwîrhu? Onadwîrhage wacîkubagira Mîsiri obwo mpu ye wakuhe engâlè n’abashona oku biterusi!”

10 “Ciru n’okundi, ka buzira buyêmêre bwa Nyakasane nyîshir’ikoza eci cihugo nti nciherêrekeze? Nyakasane yêne wambwîraga, erhi: Oj’ikoza eci cihugo n’okuciherêrekeza!”»

11 Eliyakimu, mwene Hilikiya, Shebuna na Yowahi banacibwîra omurhambo w’olurhambà, mpu: «Oderhêze bambali bâwe omu maharamiya, bulya rhunagayumve, ci omanyè orharhuderhezagya omu mayahudi, olu lubaga luli oku lukûta lwankayumva».

12 Ci olya nyamurhambo w'olurhambà anacishuza, erhi: «Ka wamanya mpu nnâhamwinyu nîsi erhi we nnawîrhu antumirekwo mpu nderhe ebyo binwa? K'arhali abâla bantu batamîre oku lukûta, badwîrhe bâlya amazî gâbo n'okunywa amashû gâbo haguma ninyu?»

13 Okubundi olya murhambo w'olurhambà anaciyîmanga, ayâkûza n'izû linene omu mayahudi, aderha, erhi: «Muyumve ebinwa bya mwâmi mukulu, ye mwâmi w'e Asîriya!

14 “Ntyâla kwo mwâmi adesire: Mumanye mwarhebwa na Hizkiyahu, bulya ntà buhashe agwêrhe bw'okummukûla omu marhabi!”

15 “Hizkiyahu arhammushumikaga okucîkubagira Nyakasane, mpu: Kwo binali, Nyakasane arhuyôkola; eci cishagala cirhâgwârhwê n'omwâmi w'e Asîriya!”

16 “Murhayumvagya Hizkiyahu, bulya kwo adesire ntyâla omwâmi w'e Asîriya: Mukome obwîra nâni, munacîlerhe mwene emunda ndi, lyo ngasi muguma muli mwe ahash'ilya oku muzâbîbu gwâge na lyo ngasi muguma muli mwe ahash'ilya oku mulehe gwâge, lyo ngasi muntu ahash'inywa oku mîshi g'omu iriba lyâge”

17 “kuhika nyîsh'immurhôla, mmuhêke omu cihugo nk'eci cinyu, cihugo ca ngano n'idivayi, cihugo ca mugati n'emizâbîbu”.

18 “Hizkiyahu arhammurhebaga, mpu: Nyakasane arhuciza! Ka banyamuzinda b'agandi mashanja bahashire okuciza ngasi muguma ecihugo câge n'okucîrhenza omu maboko gw'omwâmi w'e Asîriya?”

19 “Ngahi baligi balya banyamuzinda b’e Hamati n’ab’e Arpadi? Ngahi baligi balya banyamuzinda b’e Sefarayimi? Ka balîkûzize Samâriya omu maboko gâni?”

20 “Muli abo banyamuzinda boshi ba ebyôla bi-hugo, bahi bàhashire okulîkûza ecihugo câbo omu maboko gâni, Iyo Nyakasane alîkûza Yeruzalemu omu maboko gâni?”»

21 Bacîhulikira, barhashuzagya cici, bulya mwâmi ali arhegesire, erhi: «Murhamushuzagya cici».

22 Okuhandi, omurhambo w’oku bwâmi, Eliyakimu, mwene Hilikiya, boshi n’omwandisi Shebuna na Yowahi, mwene Azafi, bashubira emunda Hizkiyahu ali n’emyambalo misharhule, banacimurhondêreza birya binwa by’omurhambo w’olurhambà.

37

Hizkiyahu aj’idôsa omulêbi Yeshayahu

1 Erhi mwâmi Hizkiyahu abiyumva, asharhula emyambalo* yâge, ayambala sunzu, ajà omu ka-Nyamuzinda.

2 Arhuma omurhambo w’oku bwâmi, Eliyakimu n’omwandisi Shebuna, bo n’abagula b’abadâhwa emw’omulêbi Yeshayahu, mwene Amotsi; banacigenda bayambîrhe sunzu.

3 Banacimubwîra, mpu: «Kwo adesire ntyâla Hizkiyahu: Olu lusiku lwamâbà lusiku lwa

* 37:1 37, 1 Erhi bayumva oburhè bunene bayumva n’ecifufu, Abayahudi bàsharhula myambalo yâbo kurhengerera omu igosi, kuhika oku mukaba; ciru nkaba bayambala na sunzu; n’okucîshîga oluvù.

marhânya, lwa buhane n'enshonyi, bulya abâna bahika aha lûhugurhu, ci abazîre babula emisî y'okubaburha.

⁴ “Kwankabà Nyakasane Nyamuzinda wâwe ayumva ebinwa by'omurhambo w'olurhambà orhumirwe na nnahamwâbo, omwâmi w'e Asîriya, mpu ayish'ijâcira Nyamuzinda ozîne! Kwankanabà amuhanira ebyo binwa Nyakasane Nyamuzinda wâwe anayumvîrhe! Mâshi osengererage aga mâhunga g'olubaga lwâge gacisigîre!”»

⁵ Erhi abambali ba mwâmi Hizkiyahu bamuhikaho.

⁶ Yeshayahu anacibabwîra, erhi: «Mugend'ibwîra nnâhamwinyu, erhi: Kwo adesire ntyâla Nyakasane: Orharhemukaga n'ebinwa oyumvîrhe, ebinwa abaganda b'omwâmi w'e Asîriya bandogorhiremwo.

⁷ “Alà oku namâmuhiramwo omuzimu wamuzimuha: omwanzi ayumva gwarhuma ashubira omu cihugo câge. Omu cihugo câge namuneshera, anigwa n'engôrho. Omurhambo w'olurhambà ajirhimâna mwâmi w'e Asîriya”».

⁸ Omurhambo w'olurhambà anacigaluka, agend'ibugâna omwâmi w'e Asîriya e Libna, erhi yo arhabâlîre, kulya kubà ali amâyumva oku arhenzire e Lakishi.

⁹ Bulya Senakeribu ali ayumvîrhe ogu mwanzi guyêrekîre Tirhaka, mwâmi w'e Kushi, mpu: «Ye oyo omu njira, ayishir'okurhêra».

Senakeribu ashubirhumira Hizkiyahu abajàbugo

Kwo na kushub'irhumira Hizkiyahu, abajà-bugo, erhi:

¹⁰ «Muj'ibwîra Hizkiyahu, mwâmi w'e Yudeya, mpu: Omanyè Nyamuzinda wâwe ocîkubagire akurheba, mpu: Yeruzalemu arhagwârhwà n'omwâmi w'e Asîriya.

¹¹ Wayumvîrhe ebi abâmi b'e Asîriya bakolîre ebihugo byoshi banabiherêrekeza, wanagal'imanya mpu wêhe wâfuma!

¹² Ka banyamuzinda bâbo balîkûzize amashanja balarha baherêrekezagya e Gozani, e Harani, e Resefu, na bene-Edeni babà e Telasari?

¹³ Ngahi akola abà omwâmi w'e Hamati, omwâmi w'e Arpadi, omwâmi w'ebishagala by'e Sefarayimi, e Hena n'e Yiva?»

¹⁴ Hizkiyahu anacirhôla galya maruba omu maboko g'abajà-bugo. agasoma. Okubundi ayinamukira omu ka-Nyamuzinda, àgabungulira embere za Nyakasane.

¹⁵ Hizkiyahu àrhondêra ashenga Nyakasane, erhi:

¹⁶ «Nyakasane w'Emirhwe, Nyamuzinda w'Israheli, we bwârhalà enyanya za Bakerubi, wêne we Nyamuzinda dolodolo w'amâmi g'igulu goshi, we walemaga amalunga n'igulu.

¹⁷ Orhege okurhwiri, Yâgirwa Nyakasane, oyumve; ozibûle amasû. Yâgirwa Nyakasane, ocîbonere! Oyumve ebinwa bya Senakeribu orhumire abayish'ijâcira Nyamuzinda ozîne.

¹⁸ Nêci, kwo binali, Yâgirwa Nyakasane, abâmi b'e Asîriya baherêrekîze amashanja goshi n'ebihugo byâbo.

¹⁹ Badûlisire banyamuzinda bâbo muliro, bulya

barhali banyamuzinda bw'okuli, ci mukolo gw'amaboko g'abantu, mirhi erhi mabâle; na ntyo babavunyungula.

²⁰ Ci wêhe, Nyakasane Nyamuzinda wîrhu, orhuyôkole omu maboko gâge, lyo amâmi g'igulu goshi gamanya oku wêne we onabà Nyamuzinda, Yâgirwa Nyakasane!»

Obulêbi bwa Yeshayahu

²¹ Yeshayahu, mwene Amotsi, anacirhuma abagend'ibwîra Hizkiyahu, erhi: «Ntyâla kwo adesire Nyakasane, Nyamuzinda w'Israheli, wasengeraga oku biyêrekîre Senakeribu, mwâmi w'e Asîriya.

²² “Alaga akanwa Nyakasane adesire kuli ye: Amâkugayaguza, amâkushekera, omubikira, omwâna-nyere Siyoni; amâkukengula omwâna-nyere Yeruzalemu!”

²³ “Ndi olya wajâciraga? Ndi olya walôgorheraga, ndi olya walengerezagya izù n'okumumôlera amasù g'obucîbone? Kali Mutagatîfu w'Israheli?”

²⁴ “Wakolesize bambali bâwe mpu ojâcire Nyakasane, ene oderha, mpu: N'omwandu gw'engâlè zâni nasôkire oku ntondo, nahika cingana oku irhwêrhwè lya Libano. Natwîrekwo enduluma z'emirhi n'ensindani zâge nyinjinjà. Nahisire oku masongezo gâge mazindazinda, omu busâne bwâge bw'emirhi”.

²⁵ “Niene nahumbire amaliba, nananywa amîshi g'amashanja g'ihanga; n'olushando lw'amagulu gâni naganyize enyîshi z'omu Mîsiri zoshi”.

26 “K’orhamanyiri oku kurhenga emyâka erhi byoshi kurheganya mbirheganya, n’oku kurhenga mîra erhi kuhiga mpiga eyo mihigo? Bunôla nkola nayiyunjuliza. Omukolo gwâwe kwâli kuhindula ebishagala bizibuzibu bishube bigûkà”.

27 “Abantu bâmwo bayumva barhacigwêrhi misî, barhungwa n’obwôba n’enshonyi zababumba, bayôrha nka hyâsi hy’omu ishwa, nka kahasi k’omu bulambo, nka lubala lomezire oku nyumpa lubabuka n’empûsi y’ebushoshôkero bw’izûba”.

28 “Okayimanga erhi okatamala, okahuluka wagenda erhi okagaluka, mmanyire, ciru n’amango onkunirîre”.

29 “Kulya kubà onkunirîre na kulya kubà obucîbone bwâwe bwayumvîkîne omu marhwiri gâni, nkolaga nakuhira ehigondo hyâni omu izûlu n’omurhamba gwâni ekanwa, nkugalule omu njira wayishagamwo”».

Obuhane bwa Asîriya

30 N’ecîra co cimanyîso wahâbwa: guno mwâka balya emburho zarhogaga, mwâka irhondo ezacîrnezagya zône, ci omwâka gwa kasharhu, mumîre munasârûle, murhwêre emizâbîbu munalye oku mburho yayo.

31 Amâhûngà g’omu nyumpa ya Yûda gasigala, gashub’imera emizî omu idaho ganayâne emburho enyanya.

32 Nêci, omu Yeruzalemu mwârhenga abâsigala n’oku ntondo ya Siyoni kwâyimanga abafulumusire olufù. Buzigire buyunjwîre

bwâgalwa bwa Nyakasane Nyamuzinda
w'Emirhwe bwâkola ebyôla!

³³ Co cirhumire amâderha ntyâla Nyakasane
oku biyêrekîre omwâmi w'e Asîriya:
«Arhalabarhemwo eci cishagala arhânalashemwo
mwampi, arhanacigorhe n'engurhu.

³⁴ "Omu nira àyishagamwo mwo anagaluka;
ârhalabarhemwo eci cishagala. Kwo adesire ntyo
Nyakasane!"

³⁵ "Nafungira eci cishagala nnaciyôkole, irenge
lyâni lirhumire na mwambali wâni Daudi orhu-
mire"».

Senakeribu ahanwa anagandûla

³⁶ Okubundi Malahika wa Nyakasane anaci-
pamuka, anigûza bantu bihumbi igana na gali
munâni na birhanu omu icumbi ly'Abasîriya. Erhi
buca sêzi, erhi boshi bafîre ekola mirhumba!

³⁷ Senakeribu, mwene Asîriya, agandûla, ashu-
bira e Ninive, abêrayo.

³⁸ Kwanacibâ lusiku luguma, erhi adwîrhe
aharâmya omu nyumpa ya nyamuzinda wâge
Nisiroki, bagala bâge Adarameleki na Sarazêri
bamufunda engôrho banacîyâkira omu cihugo ca
Ararati. Omugala Asarahadoni ayîma ahâli hâge.

38

Okulwâla n'okufuma kwa Hizkiyahu

¹ Mw'ago mango, endwâla yanacigwârha
Hizkiyahu, alonz'ifâ. Omulêbi Yeshayahu,
mwene Amotsi, ayish'imubwîra, erhi: «Ntyâla
kwo Nyakasane adesire: Rhegûla bwinjà
enyumpa yâwe, bulya okola wafâ, orhâlamè:»

² Hizkiyahu ahindamukira ebwa nyasi, ashenga Nyakasane.

³ Amubwîra, erhi: «Mâshi Nyakasane, kengêra oku embere zâwe nal'inyôsire mwemêzi na wa murhima mwimâna, n'oku nakazâg'ijira ebinja omu masù gâwe». Okuhandi Hizkiyahu anacigwîra avugumula emirenge.

⁴ Lêro akanwa ka Nyakasane kanacirhindakwo Yeshayahu, erhi:

⁵ «Genda, oj'i bwîra Hizkiyahu, mpu: Kwo adesire ntyâla Nyakasane, Nyamuzinda wa sho Daudi: Nayumvîrhe omusengero gwâwe, nabwîne n'emirenge yâwe. Alà oku nkola nayûshûla myâka ikumi n'irhanu oku nsiku z'akalamo kâwe.

⁶ “Nakulîkûza, we n'ecishagala, omu mfune z'omwâmi w'e Asîriya. Nâfungira eci cishagala.

⁷ Alaga ecimanyîso Nyakasane akuhîre c'okukuyêreka oku Nyakasane ajira okwo adesire”:

⁸ “Nkola nashubiza ecizunguzungu nyuma mashonezo ikumi, izûba lyàli lyamâyandagala oku nsâ y'Ahazi. Izûba lyanacishûba mashonezo ikumi oku mashonezo lyàli lyamâyandagala”».

Hizkiyahu avug'omunkwa

⁹ Olwimbo lw'Hizkiyahu, mwâmi w'e Yûda, erhi alwâla anafuma endwâla yâge:

¹⁰ Nakâg'iderha, nti: Omu kâgarhî k'ensiku z'akalamo kâni, nkolaga nagenda; emyâka ecinsigalîre nkola nayigereza aha muhango gw'ekuzimu!

- 11 Nakâg'iderha, nti: Ntakacibonakwo Nyakasane hanôla igulu ly'abazîne; ntakacisinzakwo oderhwa muntu muli abà boshi babà omu igulu!
- 12 Ecirâlo câni bacinyazire, bàcîkwêba kuli nka cigala ca bangere; obuzîne bwâni nabuhunga nka kula omuhunzi ahunga omwenda, bantwîre nka kula batwa omulendwe oku muzingo. Kurhenga sêzi kuhika budufu mîra wammalîraga!
- 13 Kuhika sêzi erhi kuyâma ndwîrhe nayâma. Nka kula entale enajira, kwo (Nyakasane) adwîrhe akugurha orhuvuha rhwâni rhwoshi. Kurhenga sêzi kuhika budufu erhi mîra wammalîraga.
- 14 Ndwîrhe navigîra nka hiremberembe nîsi erhi muhangâli, ndwîrhe nagûkubira nka ngûkù. Amasù gampwêrîre emalunga mpenesire. Nkola ngombire, Yâgirwa Nyakasane, on-fungire!
- 15 Ci kurhigi naderha na bici namubwîra? Yêne wakolaga ebyo byoshi. Nâheka omu-tula omu murhima gwâni emyâka yoshi y'obuzîne bwâni.
- 16 Abà Nyakasane ali eburhambi, bâbona akalamo; mûka gwâge gulanga ngasi kantu kalimwo obuzîne. Onfumye onanshuhizemwo omûka!
- 17 Alà oku amarhabi gâni gamâhinduka murhûla! We walanzi obuzîne bwâni bulêk'irhogera omu nyênga, erhi ojugucira ebyâha byâni byoshi enyuma z'omugongo gwâwe.

- 18 Bulya âbali omu kuzimu barhakukuza, n'emifù erhayimba irenge lyâwe. Abayandagalira omu nshinda barhacîkubagira oku ôbà mudarhebana.
- 19 Ocizîne, ocirimwo omûka yeki wanka-hash'ikukuza, nk'okûla ndwîrhe najira ene. Ababusi bayish'iyigîriza abâna bâbo oku we mudarhebana.
- 20 Yâgirwa wamanciza! Rhukolaga rhwâkâmukuza n'omulya gw'olulanga ensiku zoshi z'obuzîne bwîrhu omu ndâro ya Nyakasane!
- 21 Yeshayahu anaciderha, erhi: «Balêrhe obuntu bw'amalehe gw'omutini, baburhubire oku kafinjo: âfuma!»
- 22 Naye Hizkiyahu aderha, erhi: «Cimanyîso cici namanyirakwo oku nashub'ikarheremera omu ndâro ya Nyakasane?»

39

Abajà-bugo b'e Babiloni

¹ Mw'ago mango, Merodaki-Baladani, mwene Baladani, mwâmi w'e Babiloni, anacirhumira Hizkiyahu amaruba n'entûlo, bulya bali bamubwîzire oku ali mulwâla n'oku akola afumire.

² Hizkiyahu asîma anayêreka abajabugo enyumpa y'embîko zâge, amarhale, amasholo, obukù n'amavurha g'engulo ndârhi; àbayêreka omu abîkira emirasano yâge na ngasi byoshi byàli omu mbîko zâge. Ntâ kantu Hizkiyahu arhabayêrekaga oku bwâmi bwâge n'omu cihugo câge coshi.

³ Okubundi omulêbi Yeshayahu anacijà emwa mwâmi Hizkiyahu, amudôsa, erhi: «Kurhi

abo bantu bàdesire na ngahi barhengaga?» Hizkiyahu anacishuza, erhi: «Barhengaga kuli omu cihugo c'ihanga e Babiloni».

⁴ Ashubiza, erhi: «Bici ba bwîne omu burhwâli bwâwe?» Hizkiyahu anacishuza, erhi: «Babwîne ngasi byoshi binabà omu burhwâli bwâni: ntâhyo hibà omu mbîko zâni ntabayêresire».

⁵ Okubundi Yeshayahu anacibwîra Hizkiyahu, erhi: «Yumva akanwa ka Nyakasane Nyamuzinda w'Emirhwe:

⁶ Ensiku ziyîruka, ngasi byoshi biri omu burhwâli bwâwe, ngasi byoshi basho wâwe balunziremwo kuhika olusiku lw'ene, byahêkwa e Babiloni. Harhasigale kantu ciru n'akaguma, kwo Nyakasane adesire.

⁷ N'omu bâna bâwe, balya ôburha wêne, baguma bahêkwa, bagend'ijirwa bibwindi by'omu burhwâli bw'omwâmi w'e Babiloni».

⁸ Hizkiyahu ashuza Yeshayahu, erhi: «Kali kinjà akola kanwa ka Nyakasane ombwizire!» Bulya akazâg'iderha omu murhima gwâge, erhi: «Kuziga oku ncibâmwo omûka, hâbà omurhûla n'akalembe!»

II. Nyamuzinda âyôkola olubaga lwâge

40

Olubaga lwamanyisibwa oku lwâyokolwa

¹ Murhûlûlize, murhûlûlize olubaga lwâni, kwo adesire Nyamuzinda winyu.

² Mubwîre Yeruzalemu akanwa kamujà omu murhima munabirikire oku obujà bwâge

bwahwîre, oku ecâha câge càbabalirwe, oku okuboko kwa Nyakasane kwamuhanyire kabiri oku mabî gâge goshi.

³ Izù lidwîrhe lyayâkûza: «Omu irungu murheganyize Nyakasane enjira! Omu bulambo muyumanyize Nyamuzinda wîrhu omulimbwa!

⁴ Ngasi lubanda luyunjuzibwe, ngasi ntondo na ngasi hirhondo bigalagazibwe, ngasi hakubire hakubûlwe, na ngasi rhubanda-rhubanda zibè njira nnongêdu!

⁵ Okubundi irenge lya Nyakasane lyâciyêrekana na ngasi muntu âlibona, bulya kanwa ka Nyakasane kakudesire».

⁶ Izù lidwîrhe lyaderha, erhi: «Ohamagaze!» nâni nti: «Bici nâhamagaza?» -«Ngasi muntu ali hyâsi n'irenge lyâge lyoshi kwo liri nka bwâso bw'omu ishwa.

⁷ Ehyâsi kuyûma hiyuma, obwâso kugokomba bugokomba omûka gwa Nyakasane gukabigerakwo. Nêci, olubaga luli hyâsi!

⁸ Ehyâsi kuyûma hiyuma, obwâso kugokomba bugokomba, ci akanwa ka Nyamuzinda wîrhu kayôrha kahabà ensiku n'amango».

⁹ Sôkera oku ntondo ndîrî, wâni mujà-bugo wa Siyoni; longêza izù, osêze, wâni mujà-bugo wa Yeruzalemu; longêza izù, orhayôbohaga, obwîre engo za Yûda, erhi: «Ali Nyamuzinda winyu!»

¹⁰ Ali Nyakasane Nyamuzinda! Ayîshire n'obuhashe, n'okuboko kwâge kwayîma. Ayîshire n'engalo zâge omu nfune, n'oluhembo lwâge lumushokolîre.

¹¹ Aka lungere, kuyâbula ayâbula obusò bwâge, aj'ashûbûza abâna-buzi n'okuboko kwâge, ababa-

galire oku cifuba câge, anayîshe ahuga bunyi
bunyi ebibuzi byayonsa.

*Obukulu bwa Nyamuzinda**

¹² Ndi okola ogerîre amîshi g'enyanja omu
bulà bw'enfune yâge, akanagera amakoro
g'amalunga n'eminwe yâge? Ndi okola ogerîre
akatulo kw'obudaka omu mulengo? Ndi okola
odesire mpu agere obuzirho bw'entondo erhi
obw'orhurhondo?

¹³ Ndi okola odesire mpu agere omûka
gwa Nyakasane, erhi mpu abê muhanûzi
w'okumuyigîriza?

¹⁴ Ndi akola adôsize ihano mpu
amuyêreke kurhi ajira, anamuyigîrize enjira
y'obushinganyanya, amubwirize obumanye,
anamuyêreke enjira y'obwîrhonzi?

¹⁵ Alà oku amashanja kwo gali nka ntônyi ya
mîshi omu ndômo; kwo gali nka hitulo omu
munzâni! Alà oku ebirwa kwo biri nka hishâno
hityanguli

¹⁶ Libano arhankabona enshâli z'okutwâna
omuliro, n'ensimba zâmwo zoshi zirhalinganîni
enterekêro ekwânîne!

¹⁷ Amashanja goshi kwo gali nka busha embere
zâge, garhali kantu, garhali bici omu masù gâge.

¹⁸ Ndi mwankagererakwo Nyamuzinda?
Nshusho nci mwankamulinganyanyizâkwo?

* **40:11 40, 12** Muli eyi milongo 12-26: Omulêbi akuzize obukulu, obushinganyanya n'obumanye bwa Nyamuzinda; n'obuhashe bwâge bunji bwenêne. Omulêbi alonzize okubwîra Abayahudi mpu bakolere Nyamuzinda, baleke banyamuzinda b'obunywesi.

19 Omubumbi abumba enshushano, omutuzi ayishige amasholo, ayitulire n'emigufu y'amarhale.

20 Orhagwêrhi eby'arhûla nterekêro, anacîshoge omurhi guruhankalundwa, ajè alonza omubinji mulenga wankamubinjira enshushano erhadundagana.

21 Ka khaba mukuhabire? Ka murhasâg'ikuyumva? Ka barhasâg'imuganîirakwo kurhenga emurhondêro? Ka murhamanyiri ndi wasimikaga igulu?

22 Atamîre oku ntebe yâge y'obwâmi enyanya ly'ecirêre c'igulu, n'abalibâmwo kwo bali nka nzige. Amalunga âgabungwîre nka mwambalo agalambûla nk'ihêma ly'okucumbikamwo.

23 Abâmi ye bahindula busha, n'abacîranuzi b'en'igulu ye bafunyâza.

24 Oku banacirhwerwa ntya, oku omulangasi gwâbo gwanacirhinda ntya omu budaka, an-ababûhirakwo omûka gwâge, bayûme, n'empûsi ya kadaga yanabayêhukana nka hyâsi.

25 Ndi wankangererakwo, olya rhuyûmânîne? Kwo adôsize Omutagatîfu.

26 Yinamuliri amasû enyanya mucîbonere: ndi wâjiraga ebyo biremwa? K'arhali olya okereso omurhwe gwâbyo n'okuhamagala ngasi ciguma omu izîno lyâco? Embere z'obuhashe bwâge bunene n'oburhwâli bwâge, ntâco cankabula bwabâho.

27 Cirhumaga ocija waderha, wâni Yakôbo, cirhumaga ocîkebwa, wâni Israheli, mpu: «Enjira yâni eri nfulike embere za Nyakasane, olubanja

Iwâni lurhankamanyibwa na Nyamuzinda wâni?»

²⁸ Ka kuhaba okuhabire? K'orhasâg'ikuyumva? Nyakasane ye Nyamuzinda w'ensiku n'amango, ye walemaga igulu kuhika aha lihekera, ye ntaluha ye na ntagoyôla n'oburhimanya bwâge burhajira lugero.

²⁹ Ye oluhûla oluhire, Ye ozibuhya engonyi.

³⁰ Abâna banarhame n'okurhà enjinga emisole enadungubeje.

³¹ Ci abacîkubagira Nyakasane, emisî yâbo kuyûshûka eyushûka, banamerekwo ebyûbi nka nyunda, banakâlibirha burharhama, banakâgenda burhagoyôla.

41

Mwâmi Sirusi, ntumwa ya Nnâmahanga

¹ Mwe birhwa, muhwêkêre, munyumvîrhize! Ninyu mwe mashanja, muzibuhe! Bacîhebe eruhya, baderhe! Rhujîsanye lubanja!

² Ndi wazûsagya omucîranuzi ebushoshôkero bw'izûba, anamuhamagala mpu amushimbe? Arhegesire mpu amashanja gamurhumikire, anarhambule abâmi. Engôrho yâge enabahindule katulo n'omuherho gwâge gubajire nka hyâsi hyayêhûlwa n'empûsi.

³ Abakulikîre buhena, amâtwîkanya buzira mbaka, amagera omu njira buzira okulabarha oku idaho.

⁴ Ndi wakolaga n'okuyûkiriza okwôla kwoshi? Anali olya olondesa amâburha kurhenga aha murhondêro, niono Nyakasane, nie Murhanzi nie nayîsh'ibà Muzinda omu bazinda.

⁵ Ebirhwa byàbwîne, bamârhungwa n'obwôba; amarhwerhwe g'igulu gadwîrhe gagerawo omusisi. Byaâjà byayegera, byamâhira njira.

⁶ Ngasi muntu adwîrhe agwâsa owâbo, anamubwîre, erhi: «Humura!»

⁷ Omubinji adwîrhe ahà omutuzi w'amasholo omurhima, owagombeza ecûma n'enyundo adwîrhe ahà owacitulira eluganda omurhima, abwîre owacishomeka oku cindi, erhi: «Ntyo!» Anacizibuhya n'embambo lyo cirhadundagana.

Israheli arhaciyôbohaga, Nyakasane ye mufungizi wâge

⁸ Ci woyo Israheli, murhumisi wâni, Yakôbo, mwîshogwa wâni, iburha ly'Abrahamu, mwîra wâni,

⁹ we nagwârhaga kurhenga ebuzinda bw'igulu, nakuhamagala kurhenga omu bihugo by'ihanga, nakubwîra, nti: «Oli murhumisi wâni, nacikwîshozire, ntakulikiriraga!»

¹⁰ Orhayôbohaga, bulya ndi haguma nâwe, orhabâga bihamba, bulya nie Nyamuzinda wâwe. Nakuzibuhize nanakurhabâla, nakugwâsa n'okulyo kw'obucîranuzi bwâni.

¹¹ Alà oku babumbwa n'enshonyi banaturutumbe balya boshi bali bakuhigire. Bahungumuka banafanande balya bakaz'ikulonzâkwo akadali.

¹² Wâbalonza obabule balya bakâg'ikutulakwo entambala. Bâhungumuka banaherêrekere balya bakaz'ikutulirakwo amatumu.

¹³ Bulya niono, Nyakasane Nyamuzinda wâwe, nkugwârhire oku kuboko kulyo, nankubwîzire, nti: «Orhayôbohaga, nie nakurhabâla!»

¹⁴ Orhayôbohaga, wâni muvunyu gwa Yakôbo, wâni munyole gw'Israheli! Nie nâkurhabâla, Nyakasane okudesire; côkola wâwe, ye Mutagatifu w'Israheli.

¹⁵ Alà oku nkujizire nka ngâlè y'okuhûla (engano), ngâlè mpyâhya ya môji abiri: watuntuma entondo, ozivungunyule, n'orhurhondo orhujire nka hirere.

¹⁶ Wâyerûlarho, empûsi erhuyehûkane, ecihûsi carhushandabanya. Ci wêhe wacîshingira Nyakasane, wakuzibwa n'Omutagatifu w'Israheli.

¹⁷ Abagalugalu n'abakenyi bajà balonza amîshi, ci ntâgo! Olulimi lwâho lwayumûsire n'enyôrha. Niono, Nyakasane, nâbayumvîrhiza, niono, Nyamuzinda w'Israheli, ntabalîkirire.

¹⁸ Najira enyîshi zihulule oku manga, n'orhubanda rhufunukemwo amaliba; irungu nalihindula lishube ciyanja, n'obudaka buyûmûsire bushube nshôko za mîshi.

¹⁹ Omu irungu narhwêramwo emirhi mirîmirî, ey'akasiya, ey'omugorhi n'ey'omuzêti. Omu bulambo nahiramwo ensindani haguma n'orhushingishingi n'emikalakala,

²⁰ Lyo bâbona banamanye, barhimanye banayumve oku kuboko kwa Nyakasane kwakolaga ebyo, oku Mutagatifu w'Israheli wabilemaga.

Nyakasane yêne Nyamuzinda

²¹ Lerhagi olubanja lwinyu, kwo Nyakasane adesire, bûlanagi, kwo Mwâmi wa Yakôbo adesire.

²² Bayegerage hano, barhumanyîse ebyâbâ. Ehyàgezire, babiderhe! Murhubwirebyo, nîrhu

rhucîjè emurhima, rhubone erhi byayunjwîre!
Nîsi erhi mubâge ebyayîsh'ibà byo murhubwîra!

²³ Murhumanyîsagye ebyayîsh'ibà, nîrhu rhumanye oku muli banyamuzinda! Ciru mubâge nka mwajira aminjà erhi mabî, lyo rhucîjà emurhima rhunageremwo ecôbà!

²⁴ Ci alà oku murhali ciru nka busha bwo bunyi, n'emikolo eri busha! Abacimwîshogaga, nabo banali ba kushologosa!

²⁵ Namuhamagîre kurhenga ebulembe, ye oyu oyîshire; kurhenga ebushoshôkero bw'izûba, namuyâkûza omu izîno lyâge. Ayish'alabarha abarhegesi b'ebihugo nka bijondo, kula omubumbi ahinanga ibumba.

²⁶ Ndi wabîre abâla ogwo mwanzi kurhenga emurhondêro, mpu rhugumanye? Erhi omu kurhenga ensiku za mîra, lyo rhuderha, nti: «Nêci, kwo binali»? Nanga, ntâye wabîre abâla ogwo mwanzi; ntâye wagumanyisize; ntâye wayumvîrhe ebinwa binyu!

²⁷ Omu Siyoni mwo namanyîsagya okwo burhangiriza, narhuma omujà-bugo omu Yeruzalemu.

²⁸ Nanacilola, ci ntabonaga muntu ciru n'omuguma! Muli bo, ntà muhanûzi ciru n'omuguma, oyu nankahash'idôsa anashuze!

²⁹ Alà oku boshi bali busha, emikolo yâbo eri busha, enshushano zâbo ziri mûsi, ziri ntâco!

42

*Olwimbo lurhanzi lw'Omurhumisi **

* **42: 42, 1** emilongo 1- 4: Ezi nderho ziyêrekîre Mwâmi Yezu, Masiha.

¹ Oyu ye murhumisi wâni ngwarhîre oku kuboko, ye mwîshogwa wâni omurhima gwâni gucîshingira. Namuhiziremwo omûka gwâni; ye wamanyîsa amashanja obucîranuzi.

² Arhakabanda kahababo, arhakanaja aham-agaza, izù lyâge lirhakayumvîkana oku irango.

³ Arhakahumanula olusheke luvunisire, arhakanazimya ecirere cidwîrhe catumbûka. Amanyîsa obucîranuzi omu kushimba okunali.

⁴ Arharhame arhanagonyahale, kuhika ayi-manze obushinganyanya omu igulu. Ebirhwa bidwîrhe byalinga enyigîrizo zâge.

⁵ Kwo adesire ntyôla Nyamuzinda, Yâgirwa Nyakasane, owalemaga amalunga anagabungûla, owazibuhagya igulu n'ebiburhwâmwo, owahâga abantu balibâmwo obuzîne anahà abaligerâmwo omûka:

⁶ «Nie Nyamuzinda nakuhamagalaga omu bushinganyanya, nâkugwârhira oku kuboko, nâkubumba nanakuyimanza nti nkujire ndagâno y'olubaga na bumoleke bw'amashanja,

⁷ “Lyo ozibûla amasù g'emihûrha, orhenze abashwêke omu mpamikwa n'abali omu ndunduli y'omwizimya obashwêkûle”.

⁸ “Nie Nyakasane, elyo lyo izîno lyâni! Irengelâni ntankalihâ wundi, n'obukuze bunkwânîne ntankabulekera enshushano!”

⁹ “Ebirhanzi mîra byabâga, nankola nammanyîsa ebihyâhya. Mmubwîzirebyo embere birhangire okubà”».

10 Yimbiri Nyakasane olwimbo luhyâhya, kuhika emunda igulu lihekera, muyimbe irenge lyâge mwe muyikira enyanja n'ebiremwa byâmwo byoshi, mwe birhwa n'ababiyûbakakwo boshi.

11 Irungu n'ebishagala byâmwo bibande akahababo; engo za Kedari zicishinge; abayûbaka omu Lwâla babande empundu, bahubulirize oku marhwêrhwê g'entondo!

12 Bahè Nyakasane obukuze, Bayimbe irenge lyâge omu birhwa byoshi!

13 Nyakasane akomekîre nka ntwâli, ayish'arûkûza nka mulwî wa ntambala, ayish'abanda akahababo k'okukoza ebîrhà, ababisha bâge abakolera akal'ibala.

14 Narhanzir'ihulika kurhenga mango garhali manyi, nacîhumbira, navumbika gwahalâla. Lêro nkolaga nayâma nka muzîre waling'iburha, ndi nk'oli obuhuba, nnandwîrhe nayahagira.

15 Namalîra entondo n'orhubanda, nnanyumyekwo ngasi hyâsi hibishi, Enyîshi nâzihinduka budaka bûmu, n'enziba nziyumye.

16 Nâgeza emihûrha omu njira erhishi, nâyilongolana omu mikâba erhasâg'igerwamwo bundi. Embere zâbo, omwizimya nâguhindula bulangashane, n'enjira z'orhubanda-rhubanda nzijire nnongêdu. Eyo mihigo nâyiynjuza, ntabule bwayiyûkiriza.

17 Bakola baja bacîtunda cinyumanyumà ba-nagwerhwe n'enshonyi balya bacîkubagira enshushano, balya bakabwîra ensanamu z'ecûma, mpu: «Mwe banyamuzinda bîrhu!»

Bene-Israheli, bihuli na mihûrha

¹⁸ Mwe bihuli, muyumve! Mwe mihûrha, mukonole amasû, mulole!

¹⁹ Ndi oli muhûrha, kuleka omurhumisi wâni? Ndi oli cihuli nk'omujâ-bugo ntumire? Ndi oli muhûrha ak'olya nacungulaga na ndi oli cihuli ak'omurhumisi wa Nyakasane?

²⁰ Wâbwîne binji, ci orhatwâga ihuzihuzi; wârhezire amarhwîri, ci orhayumvagya akantu.

²¹ Omu bwimâna bwâge, Nyakasane alonzize okuyerekana obwinjâ n'irenge ly'irhegeko lyâge.

²² Ci luli lubaga lwanyazirwe akibo n'akabale! Boshi bali bashwêkere omu nkunda, bayîgalîrwe omu mpamikwa, banyazirwe, na ntâye wâbafungîre, bâkolerwa akal'ibala, na ntâye wâdesire, erhi: «Galula!»

²³ Ndi muli mwe wârhegir'ebyôla okurhiwiri? Ndi wâtw'ihuzihuzi anayumve kurhenga ene?

²⁴ Ndi wâzigaga Yakôbo anyagwa n'Israheli àhagulwa? K'arhali Nyakasane rhwâgomeraga? Barhalonzagya okushimba enjira zâge, barhanayumvagya irhegeko lyâge.

²⁵ Anacidubulirakwo Israheli oburhè bw'obukunizi bwâge n'akadugundu k'ebîrha. Obwo bukunizi bwamuyôhakwo engulumira y'omuliro, ci arhayumvagya, bwamudûlika muliro, ci arhashibiriraga!

43

Israheli, murhonyi wa Nyakasane

¹ Lêro bunôla ntyâla kwo adesire Nyakasane, owakulemaga, wâni Yakôbo, owakubumbaga,

wâni Israheli*: Orhayôbohaga, bulya naku-cungwîre, nakuhamagîre omu izîno lyâwe: oli wâni.

² Erhi wankalambagira omu mîshi, ndi haguma nâwe, enyîshi zirhankakuzîsa. Erhi wankâgera omu muliro, orhankahya, engulumira yâgo erhankakuyôca.

³ Bulya nie Nyakasane, Nyamuzinda wâwe, nie Mutagatîfu w'Israheli, Mucunguzi wâwe. Nahanyire Mîsiri nti nkucungule, Kushi na Seba ahâli hâwe.

⁴ Kulya kubà orhali munyi omu masù gâni, oli wa citwîro cihamu, ntanahimwa kukurhonya, nahanyire abantu ahâli hâwe nanakuhingâna agandi mashanja.

⁵ Orhayôbohaga, bulya ndi haguma nâwe. Iburha lyâwe nâlirhenza Ebushoshôkero, nâlîshûbûza kurhenga Ebuzikiro.

⁶ Nabwîra Emwênè, nti: «Lerha!» n'Emukondwè, nti: «Orhabahagali! Galula bagala bâni barhenge omu bihugo b'ihanga, na bali bâni barhenge emunda igulu lihekera,

⁷ ngasi balya boshi bajira izîno lyâni, balya nalemeraga irenge lyâni, nababumba nanabajira!»

Nyakasane yêne ye Nyamuzinda

⁸ «Hulusa olu lubaga lw'emihûrha egwêrhe amasù, ebi bihuli bigwêrhe amarhwîri!»

* **43:1 43, 1** Emilongo 1-13: Erhi ayûs'iyêrekana obuzigire bwa Nyamuzinda oku lubaga lwâge lwîshogwa, omulêbi akengêzize kandi Abayahudi oku Nyamuzinda abà muguma. Bulya abalungu bâbo bakagiharâmya banyamuzinda banjibanji bw'obwîhambe, ago gâli mashumi manji oku Buyahudi.

⁹ Amashanja gashubûzanye goshi, n'ebihugo bibugânane! Ndi muli bo wamanyîsize ebyôla anarhubwîra ebyàjiragwa kurhenga mîra? Balerhage abahamirizi bâbo bayêrekane oku bo bayâzize! Abâbayumva baderhe, mpu: «Nêci, kwo binali ntyo!»

¹⁰ Mwe bahamîrizi bâni, kwo adesire Nyakasane, mwe murhumisi wâni nacîshogaga, nti lyo mumanyîrira bwinjà, munyêmère munayumve oku nie nyôrha mbâho: embere zâni ntà nyamuzinda wabumbîrwe, n'enyuma zâni ntâye wânacibeho.

¹¹ Niono nie Nyakasane; kuleka nie, ntà mucunguzi!

¹² Niono nie nalêbaga nanalêrha obucire, nie nabumanyisagya, ci arhali nyamuzinda w'ihanga ekarhî kinyu. Mwoyo muli bahamîrizi bâni, kwo adesire Nyakasane, nâni ndi Nyamuzinda,

¹³ oly'obâho ensiku n'amango. Ntâye wankantenza akantu omu nfune; oku najiraga, ndi wakacikuhindula?

Obulêbi buyêrekîre Babiloni

¹⁴ Ntyâla kwo adesire Nyakasane, mucunguzi winyu, Omutagatîfu w'Israheli: Mwe mwarhumire ntuma abantu e Babiloni, nâhamûla orhuhamikizo rhw'empamikwa zoshi, empûndu z'omwîshingo z'Abakaldeyi zâhinduka ndûlû.

¹⁵ Nie Nyakasane, Omutagatîfu winyu, Lulema w'Israheli, mwâmi winyu.

Birhangâzo by'olubungo luhyâhya

16 Ntyâla kwo adesire Nyakasane, owatwâga enjira omu nyanja n'omukâba omu mîshi makali bwenêne,

17 owarhumaga engâlè n'ebiterusi oku bîrha, omurhwe gw'abasirika haguma n'abalwî b'entwâli; bahenanguka burhazûka, bazimangana nka ngoke, baherêrekera.

18 Murhacikengêraga ebyâli mîra, murhacigerêrezagya ebyâgezire.

19 Alà oku nkola najira akantu kahyâhya, ciru na mîra karhangîre okubà; ka murhacikabona? Nêci, nâtw'enjira omw'irungu, mpîre n'enyîshi omu bulambo.

20 Ensimba zânkuza, banyambwe n'enkongôro, bulya nahizire amîshi omw'irungu, n'enyîshi omu bulambo, lyo nkanywêsa olubaga lwâni, omwîshogwa wâni.

21 Olwo lubaga niene najaga nashûbûza lwâkayâlîza irenge lyâni.

Israheli arhavugag'omunkwa

22 Ci orhanshengaga, wâni Yakôbo, orhacîrhamagya mpu wanshîbirira, wâni Israheli.

23 Orhantûlaga abâna-buzi bâwe mbâgwa, orhanankuzagya n'enterekêro zâwe. Ntakulibuzagya n'enshangi.

24 Ntarhumaga waheza ebirugu byâwe omu kugula omugavu†, orhananyîgusagya n'amashushi g'enterekêro zâwe. Ci nie wajizire

† 43:24 43, 24 Abapagani bakâgikolêsa amasheke gagwêrhe obuhumule bwinjà amango bagashâniza banyamuzinda bâbo b'obwîhambe. Rhulole muli Eze 27, 19; Lwi 4, 14.

mujà wâwe n'ebyâha byâwe, wanantamya n'amabî gâwe.

²⁵ Niono, niene nkola nazûsa amabî gâwe, n'ebyâha byâwe ntacibiyîbuka bundi.

²⁶ Onkengêze, rhuje lubanja rhwembi; orhang'iderha we murhanzi lyo oyâza!

²⁷ Sho wâwe murhanzi àjizire ecâha, n'abalagizi bâwe bangomîre.

²⁸ Lêro nanacikolera abakulu b'aka-Nyamuzinda kâni nka banyankola-maligo; nalekêrera Yakôbo nti bamuherêrekeze n'Israheli nti bamujâcire.

44

Omugisho kuli Israheli

¹ Ci lêro oyumvagye, wâni Yakôbo, murhumisi wâni, nâwe Israheli, mwîshogwa wâni!

² Kwo adesire ntyâla Nyakasane, wakulemaga, ye wakubumbaga kurhenga omu nda ya nyoko ye na murhabâzi wâwe: Orhayôbohaga, wâni murhumisi wâni Yakôbo, wâni Yeshuruni, mwîshogwa wâni!

³ Bulya nkola nabulagira amîshi oku cihugo cifire n'ecûmwe, nnampuluze enyîshi omu budaka buyûmûsire. Nabulagira omûka gwâni oku bûko bwâwe, n'obwangà bwâni oku iburha lyâwe.

⁴ Bâmera banakule nka byâsi by'omu mîshi, nka masheke g'oku burhambi bw'olwîshi.

⁵ Muguma anâderhe, erhi: «Ndi wa Nyakasane!» Owundi anâlonze okukâderhwa izîno lya Yakôbo. Hajire n'owayandika omu mfune zâge, erhi: «Wa Nyakasane», ayîrikwe izîno ly'Israheli. Nyamuzinda ali muguma yêne

⁶ Kwo adesire ntyâla Nyakasane, mwâmi w'Israheli, muyôkozi wâge, Nyakasane Nyamuzinda w'Emirhwe: Nie murhanzi, nie na muzinda, ntà wundi nyamuzinda kuleka nie!

⁷ Ndi wankacinyigererakwo? Ajag'eruhya! aderhe anampugûlire nâni, arhondêreze ciguma ciguma ebyâbîre kurhenga nsinga olubaga lwa mîra ga Kêra; arhubwîre n'ebiyâciyisha!

⁸ Murhajugumaga, murhayôbohaga! Ka ntakubwîraga n'okukumanyisakwo kurhenga mîra? Muli bahamîrizi bâni; ka hali owundi nyamuzinda kuleka nie? Nanga, ndi wundi Kabuye! Ntâye mmanyire ciru n'omuguma!

Banyamuzinda b'obwîhambe!

⁹ Abatula ensanamu, boshi bali busha*, n'emikolo y'obulenga bwâbo ntà bukwânîne bwâyo! Yo eri bahamîrizi bâbo, ci bali bahamîrizi barhabona barhanayîshi kantu; enshonyi zâbabumba.

¹⁰ Ndi obumba nyamuzinda w'obwîhambe n'okutula enshushano arhanalangaliri bunguke?

¹¹ Alà oku abashimbûlizi bâge boshi enshonyi zababumba; ababinji nabo banali bantu nka bandi. Bashûbûzanye boshi, bacîhebe eruhya; barhungwe n'obwôba, n'enshonyi zibabumbe!

¹² Omutuzi anatulire embasha oku makala, ayikombêze n'enyundo. Ayitula n'emisî y'okuboko kwâge. alinde ashalike n'emisî

* **44:9 44, 9 - 44. 9:** Omulêbi ali arhonda abapagani, abayeresire oku bali bahwinja bala baharâmya ensanamu bône babinjaga, zirhabà zizîne: ebà misingala ya marhale, bibà bihimbi bya mirhi byône byône.

emuhwêre; n'akabà arhanywiri mîshi, wanabona yêshi amahenanguka!

¹³ Naye omubinji w'emirhi anayanka omugozi, ajire enshushano n'akalamu, ayibinjûle n'enkololo yâge anayigezekwo olugero; ayihè iranga ly'omuntu, iranga linjinja ly'omuntu, mpu lyo ebêra omu nyumpa.

¹⁴ Anatwa emirhi mirî-mirî, acishoge omujimbu n'omuhumbahumba, ayireke ekule enazibuhe haguma n'eyindi mirhi y'emuzirhu. Kandi anarhwêra omuberebere, enkuba eyish'igumeza.

¹⁵ Ebyo byoshi omuntu abikolêsa nka nshâli za kutwâna omuliro: anarholakwo, akalûke; atwâne omuliro, aduge obuntu. Kandi anabinjamwo enshushano, ayifukamire.

¹⁶ Ecihimbi, anacidulike muliro, ayôkerekwo enyama, alyè, ayigurhe. Okubundi anarhondêra okukalûka, aderhe, erhi: «Awa! namakalûka, namâyumva idûrhu!»

¹⁷ Ecihimbi cicisigîre, anabinjamwo nyamuzinda, ajire enshusho akâz'iharâmya; anayifukamira, ayishenge, aderhe, erhi: «Oncize, bulya we nyamuzinda wâni!»

¹⁸ Barhishi barhanagerêreza, bulya olubwîbwî lubali ebusù lurhankaziga babona, oluhali omu murhima lurhankaziga barhimanya!

¹⁹ Ntâye muli bo wankacij'emurhima, ntâye wankamanya anakengêre okucîdôsa, erhi: «Kali cihimbi ciguma nacitwanyire muliro, nadugirakwo obuntu nanayôkerakwo eyi nyama ndwîrhe nalya, n'ecihimbi cisigîre nkolaga narhenzamwo akantu k'okushologosa! Kali lushâli olu nafukamira!»

20 Mulyi w'oluvù! Murhima muhûrha na muhera! Ntâko ankacihasha okucîciza n'okuderha, erhi: «Akâla kantu mfumbasire, ka burhali bunywesi?»

Omanyè wankayibagira

21 Okengêre ebyôla, Yakôbo, nâwe Israheli, bulya oli murhumisi wâni. Niene nakubumbaga, oli murhumisi wâni; Israheli, ntà mango nakuyîbagîre!

22 Nazazize amabî gâwe nka lwikungu, n'ebiyâha byâwe nka citù. Shubira emunda ndi, bulya nie nakuyôkolaga.

23 Muband'empundu, mwe malunga, bulya Nyakasane akozîre akirumè! Mukome kagasha, mwe nyenga z'ekuzimu! Mubande orhubûli, mwe ntondo, ninyu mwe mizirhu n'emirhi em-mubâmwo! Bulya Nyakasane ayôkwîre Yakôbo, ayêrekîne irenge lyâge omu Israheli.

Nyamuzinda ye Lulema

24 Kwo adesire ntyâla Nyakasane. mucunguzi wâwe, owakubumbaga kurhenga omu nda ya nyoko: Niono, nie Nyakasane nalemaga byoshi; nienene nabungûlaga amalunga, nanazibuhya igulu buzira kurhabâlwa na ndi.

25 Nie ntulutumbya amalêbi g'abashonga, nie njira abalaguzi rhutumbaguzi; nie ngeza abarhi-manyà cinyuma-nyuma n'amenge gâbo ngahindule isirhe.

26 Nie nyunjuza akanwa k'omurhumisi wâni nnanyûkirize emihigo y'abajà-bugo bâni; nie mbwîra Yeruzalemu, nti: «Washub'iyunjula bantu», n'ebishagala bya Yûda, nti:

«Mwashub'iyûbakwa, n'ebishabûkiza byâge nashub'ibiyimanza!»

²⁷ Nie mbwîra emihengere y'enyanja, nti: «Ganûki, nayûmûsa enyîshi zinyu!»

²⁸ Nie mbwîra Sirusi, nti: «Oli mungere wâni!» Ayûkiriza obulonza bwâni bwoshi, omu kubwîra Yeruzalemu, erhi: «Washub'iyûbakwa», n'aka-Nyamuzinda, erhi: «Washub'iyimananzibwa!»

45

Sirusi, mwîshogwa wa Nyakasane

¹ Ntyâla kwo Nyakasane abwîzire Sirusi, âshîgaga amavurha g'obwâmi, erhi: «Namugwârîre oku kuboko kulyo, nti agombye amashanja anayimûle abâmi; nti ayîgule emihango embere zâge, mpu na ntà lumvi lwaciyôrha luli luhamike.

² Niene nakushokolera nti enjira za rhubanda-rhubanda njè nazijira nnongêdu; enyumvi z'omulinga nazijonjaga n'orhuhamikizo rhw'ecûma ntuvungunyule.

³ Nakugabira ngasi buhirhi bufulike na ngasi mbîko mbishe, lyo omanyà oku nie Nyakasane okuhamagîre omu izîno lyâwe, Nyamuzinda w'Israheli.

⁴ Mwambali wâni Yakôbo n'omwîshogwa wâni Israheli bo barhumire nkuhamagala omu izîno lyâwe nnankuhà obuhashe, n'obwo orhanyîshi.

⁵ Nie Nyakasane, ntà wundi, kuleka nie, ntà wundi nyamuzinda! Nakuyîmisire, n'obwo orhanyîshi,

⁶ Iyo kurhenga ebushoshôkero kuhika ebuzikiro bw'izûba, bamanya oku ntà wundi aha nyuma zâni: niono, nie Nyakasane, ntà wundi.

⁷ Nie njira obulangashane, nie nandema omwizimya, nie mpâna iragi ndêrhe n'obuhanya, niono, nie Nyakasane okola ebyo byoshi.

Omusengero

⁸ Mwe malunga, murhoze olumè kurhenga enyanya,
n'ebitù birhengemwo obushinganyanya;
idaho lifûnuke, buyêremwo obucunguzi,
bunameremwo obushinganyanya caligumiza!
Nie Nyakasane naleмага ebyo».

Oburhegesi bukulu bwa Nnâmahanga

⁹ Buhanya bwâge owakadalika n'owamubumbaga, n'obwo hiri hijo omu rhundi rhujo rhw'ebidaka! K'ibumba lyankabwîra omubumbi walyo, erhi: «Bici ebyo wâjira? Omukolo gwâwe guruhagwêrhi kamalo!»

¹⁰ Buhanya bwâge owankabwîra îshe, erhi: «Cici eci wabusire?» Nîsi erhi nnina, erhi: «Cici eci càkurhenzire omu nda?»

¹¹ Ntyâla kwo adesire Nyakasane, Omutagatîfu w'Israheli na Lulema wâge: «Wabona, mwalonza okundôsa oku biyêrekîre abâna bâni, n'okuntegeka oku biyêrekîre omukolo gw'amaboko gâni!

¹² Nie najiraga igulu nanalema abantu bal-ibâmwo nie nabungulaga amalunga n'amaboko gâni, nie nnantegeka emirhwe ebâmwo yoshi.

13 Nie namuzûsagya omu bushingayanya, nie nânakombêza amâjira gâge goshi. Ye washubiyûbaka olugo lwâni analike abalulize bâni bagaluke buzira kujuha encûngulà erhi luhembo», kwo adesire Nyakasane Nyamuzinda w'Emirhwe.

Amashanja g'abapagani gâyemera
Nyamuzinda

14 Kwo adesire ntyâla Nyakasane: «Emburho y'omukolo gw'abanya Mîsiri, obunguke bw'oburhunzi bwa bene-Kushi, n'obw'abantu bali-bali b'e Seba bâkulerherabyo, bibè byâwe. Bakuyîsha nyuma bali bashwêke, bacîrhimbe aha magulu gâwe, bakukunge», mpu: «Mâshi emwâwe yône ebà Nyamuzinda! Nanga, ntà wundi, ntà wundi nyamuzinda!»

15 Kwo binali, we Nyamuzinda mufulike Nyamuzinda w'Israheli, Yâgirwa Còkola!

16 Babumbwa n'enshonyi banaturutumbe oku banali boshi, bagendana ecihemu ebusù balya batula enshushano.

17 Israheli ayôkolwa na Nyakasane, ayôkolwa oku nsiku n'amango. Murhakacifa mwabwîne nshonyi murhakanacifa mwaturutumbire.

18 Bulyâla kwo adesire ntyâla Nyakasane, owalemaga amalunga, Nyamuzinda wabumbaga anajira igulu, ye wanaliyimanzagya. Arhalilemaga mpu liyôrhe bwêrûlè, ci àlibumba mpu baliyûbakemo. Nie Nyakasane, ntà wundi!

19 Ntaderhaga bwifulikwè, omu hantu h'omu cihugo c'omwizimya, Ntabwîraga obûko bwa Yakôbo, nti: «Munongeze aharhankabonekana

bici! Nie Nyakasane, nie nderha ebishingânîne,
nie mmanyîsa eby'okuli!»

Nyamuzinda, Lungwè w'igulu.

²⁰ Shubûzanyi, muyishe, muyegere eno, mwe mâhunga g'amashanja mwasigîre! Bali bahwinja abajâ babarhula enshusho zâbo z'emirhi, abakashenga nyamuzinda orhankaciza ndi.

²¹ Lerhagi olubanja lwinyu, muhirane, ciru munadôsanye Ndi wamanyîsize ebyôla kurhenga mîra, ndi wabifulwîre kurhenga ago mango? K'arhali nie, Nyakasane? Ntâ wundi nyamuzinda kuleka nie! Nyamuzinda mushinganyanya na muciza, ntâ wundi kuleka nie!

²² Muyêrekerage emunda ndi, lyo mucira mwe bihugo byoshi by'en'igulu! Bulya nie Nyamuzinda, ntâ wundi!

²³ Ncîgashire ecihango câni, ekanwa kâni erhenga ebishingânîne, erhenga oluderho lurhankacishubirwâmwo: Ngasi idwî lyânfukamira na ngasi lulimi lwâcinyigashira endahiro, mpu:

²⁴ «Muli Nyakasane mwône mubâ obushinganyanya n'emisî» Bayisha emunda ali bayunjwîre nshonyi balya boshi bali bamukunirîre.

²⁵ Muli Nyakasane mwo iburha lyoshi ly'Israheli lyakûla obuhime n'irenge.

46

*Okuherêreker
b'obwîhambi*

kwa

banyamuzinda

¹ Beli agondamire, Nebo* aherhemire: en-shusho zâbo zahizirwe oku bihêsi, oku mugongo gw'ensimba! Emizigo mwakazagibarhula mwene, ekola yabarhulwa n'ensimba zikoyire!

² Baherhamire, bagondamire, boshi caligumiza, ntâko bankahashiciza ebibabarhwîrhe, nabo bône kululizibwa balulizibwe.

³ Yumvi nyumpa ya Yakôbo, na ninyu mweshi mucisigîre b'omu nyumpa y'Israheli, mwe nabagaliraga okuburhwa kwinyu nanammuhêka kurhenga muciri omu nda.

⁴ Kuhika obushosi bwinyu, nayôrha ndi nie n'olya, kuhika mumere emvi kubagalira ncim-mubagalira. Niene nakolaga ebyo, niene nam-mushîbirira, niene nâmmugwâsa nnammucize.

⁵ Ndi mwankangererakwo erhi ndi mwankaderha mpu rhuyûmânîne rhweshi? Ndi mwankashushanya erhi ndi mwankaderha mpu rhulingânîne?

⁶ Haligi abacîhuma omu nshoho barhenzemwo amasholo, banagerere amarhale oku munzâni, bayumvanye n'omutuzi w'amasholo mpu abatulire nyamuzinda, barhangire okufukama n'okuharâmya.

⁷ Banamubarhula aha lurhugo, bamuhêke, bagendimudêkereza halya anabêra, buzira kuhinya erhi okucîdunda mpu ashegukire handi. Ciru bankayâma mpu bamusengere, arhankashuza; ntâye ankarhenza omu marhabi!

⁸ Mukayîbuka okwo, muzibuhe omurhima! Mu-

* **46:1 46, 1 46, 1:** Bâli na Nebo bâli banyamuzinda b'obwîhambe b'e Babeli, nshanga za bazimu Abanya-Babiloni bakazâg'iharâmya.

cij'emurhima, ezi ndyâlya!

⁹ Kengêri ebyàbîre kurhenga amango ga mîra, bulya nie Nyamuzinda, ntà wundi. Nie Nyamuzinda, ntà wundi oli akâni.

¹⁰ Kurhenga aha murhondêro, nnamanyîse okwayishibà, n'ebirhasâgibâho, nnambè nabiderha mîra embere bwenêne. Nnanderhe, nti: «Omuhigo gwâni gwayunjula, na ngasi oku nnonzize nakujira».

¹¹ Kurhenga ebushoshôkero bw'izûba, nâhamagala enyunda, na kurhenga ecihugo c'ihanga, omuntu wâyukiriza emihigo yâni. Oku nadesire kwo nnanjira, Oku mpiga kwo nnanyûkiriza.

¹² Muyumvage, mwe b'emirhima mizibu, mwe muli n'obushinganyanya.

¹³ Nâshegeza obushinganyanya bwâni hôfi, burhali kulî, n'obucire bwâni burhalegame. Nâhira obucire bwâni omu Siyoni n'irenge lyâni omu Israheli.

47

Obuhane bwa Babiloni

¹ Honoka, obwâr hale omu katulo, wâni mu-bikira, munyere w'e Babiloni! Bwâr hala oku idaho, buzira entebe yâwe y'obwâmi, we munyere w'Abanya-Kaldeya bulya ntà mango banacikuderhe mpu we mutûdu; mpu we na mwinjîjà.

² Rhôla nkagasi ibiri, oshwe enshâno; bwîkûla obusû bwâwe, ofunye ebishumiro by'omwambalo gwâwe, obwîkûle ebibero, oyikire enyîshi.

3 Obushugunu bwâwe bubonekane onayôrhe bwâmwe. Nkolaga nacihôla, harhajire owampagalika.

4 Còkola wîrhu ye Nyakasane Nyamuzinda w'Emirhwe, ye Mutagatîfu w'Israheli!

5 Tamala omu kahwenyenye, ocîfulike omu mwizimya wâni munyere w'Ahanya-Kaldeya bulya barhakacifa bakuderha mwâmi-kazi w'amâmi.

6 Nali nkunirîre olubaga lwâni, naleka bahemula akashambala kâni, nakulikiraga. Wêhe orhabafaga lukogo, ciru n'abashosi wabavondamya n'omuzigo gwâwe!

7 Wakaziderha, erhi: «Nayôrha mbà mwâmi-kazi ensiku n'amango» Ci orhacîjaga emurhima mpu okengêre ehyôla, orhatwâga ihuzihuzi oku byânayishe.

8 Yumvagya lêro, wâni mwîra w'amasîma, we otamîre bwinjinjà orhulwîre, we odwîrhe wacîdôsa, erhi: «Niene, ntà wundi! Ntaganya kukana, ntanaganya kufîsa abâna!»

9 Ago mahanya gali mahanya gâkurhindakwo gombi oku caligumiza omu lusiku luguma: okufîrwa n'abâna n'okukana byakurhibukira oku irindo liguma ciru wankacîkubagira obunji bw'amalozi gâwe n'obuhashe bw'amakurungu gâwe.

10 Wakâgiyêgemera olugendo lwâwe lubî, wakâderha, erhi: «Ntâye odwîrhe wambona». Burhimanya bwâwe na bwenge bwâwe byo byakuhabwîre. Wakaziderha obwo omu murhima gwâwe, erhi: «Niene, ntà wundi!»

11 Obuhanya bwakurhibukirakwo, ohabe kurhi

wâburhanga: ibala lyâkurhogerakwo, ohabe kurhi waliyâka; nyamanjà acikwîhondakwo oku irindo liguma orhanamanyiri.

¹² Ocîhanganage oku makurungu n'oku mal-
ozi gâwe warhindibukiraga kurhenga obusole
bwâwe. Kwankanabà warhenzamwo obunguke,
kwankanabà byarhuma bakurhînya!

¹³ Wakozire n'omwandu gwabahanûzi bâwe!
Bayishage bakulîkûze balya bajà bagera
emalunga, balya bakazilolêreza enyenyêzi balya
bakazimanyîsa aha ngasi kubaluka kw'omwêzi
ebyakuyishira!

¹⁴ Alà oku kwo bali nka bijangala: omuliro
gwabasingônola, barhafume oyôla nyandumà
w'engulumira! Garhâbe makala ga kukaluka, nîsi
erhi muliro gwa kutamalwâkwo eburhambi!

¹⁵ Ntyôla kwo bâbà abashonga bâwe
wakâgikoyera kurhenga obusole bwâwe.
Bagenda myâhu-myâhu, ngasi muguma lwâge
lunda, ntâye ciru n'omuguma wâkulîkûza!

48

Nyakasane, Còkola w'Israheli

¹ Yumvi, wâni nyumpa ya Yakôbo, mwe mulim-
bira izîno ly'Israheli, mwe mwarhengaga omu
mîshi ga Yûda, mwe mukazilahira oku izîno lya
Nyakasane munashenge Nyamuzinda w'Israheli
ci arhali nk'oku kukwânîne kunashingânîne.

² Nêci, balimbira izîno ly'ecishagala citagatîfu
banayêmêra Nyamuzinda w'Israheli, oderhwa
Nyakasane Nyamuzinda w'Emirhwe!

³ Ehirhanzi-rhanzi mîra nahimanyîsagya, omu kanwa kâni byarhegaga, nanali erhi nammubwîzirebyo. Erhi ncibikola, byàbà ho n'aho.

⁴ Bulya nyîshi oku ôbà cigamba*, - oku ecikanyi câwe kwo cizibuha nka cûma n'oku obusù bwâwe buli bwa mulinga,

⁵ Lêro nâbà nakumanyîsâbyo, nâbà nakubwîrabyo embere bibè, nti lyo irhondo orhajà waderha, erhi: «Nshanga yabijiraga, nshushano yâni na nsalamu yâni yabirhegekaga».

⁶ Wayumvîrhe wanabona ebyôla byoshi; ka murhalonzizi okubihamîriza? Bunôla nkolaga nakumanyîsa ebintu bihyâhya byâli bifulike orhanali obiyîshi.

⁷ Bunôla lyo bicilemirwe, ci arhali kurhenga mîra; embere ly'olu lusiku lw'ene, ntà mango waliyumvîrhe, lyo olekiderha, erhi: «Kali nalimbimanyire!»

⁸ Ci orhalisâgibiyumva orhalisâgibimanya na ntà mango warhezire okurhwiri, bulya nyôrha nyîshi oku ôbà ndyâlya, n'oku izîno lyâwe we «Mugoma kurhenga omu nda ya nyoko!»

⁹ Izîno lyâni lyo lyarhumire ntangicîka obukunizi bwâni, irenge lyâni, lyo lyarhumire nkulem-

* **48:4 48, 4** Ngasi mango abalêbi bakazigikalihira Abayahudi erhi kurhayumva kwâbo kurhumire, Israheli luli lubaga lwa cikanyi cirhagomha. Rhulole muli Lub 2, 9; Lush 9, 13; 1 Bâm 17, 14; Yer 7, 26. Iwacijizire muhûrha, lurhayumva: Iz 6, 9-10; 42, 19-20; 43, 8, erhi lulahira mpu lurhakakolera Nyamuzinda n'omu kuvuna amarhegeko, Yer 2, 20; 5, 5. Olubaga lw'Israheli lwahanwa, lwarhindibuzibwa n'olubaga lw'ilianga, Lush 28, 48. Cikwône Nyakasane arhalikiriraga olubaga lwâge.

bera, nti ntakumalîra.

¹⁰ Alà oku nakucêsize kula bacêkeza amarhale omu cîko, nakurhangulîre omu cibeye c'amalibuko.

¹¹ Niene ntà wundi, niene narhumaga nkola ebyo bulya ntalembere okubona izîno lyâni lya gayaguzibwa. Irengi lyâni ntankaliha wundi!

Nyamuzinda acîshozire Sirusi

¹² Yumva wâni Yakôbo, wâni Israheli niene nahamagalaga! Nie ono, nie murhanzi, nie na muzinda.

¹³ Kuboko kwâni kwagwîkaga igulu, kulyo kwâni kwabungûlaga amalunga. nkaba nka nabihamagala, binayishe bulibirha.

¹⁴ Shubûzanyi mweshi, muyumve! Ndi muli mwe wamanyîsize ebyôla? Omurhonyi wa Nyakasane âyunjuza emihigo yâge. Kuli Babiloni n'iburha ly'Abanya-Kaldeya.

¹⁵ Niene, nêci niene nkudesire, niene namuhamagala, narnurhumiza nanarhuma abêrwa omu majira gâge.

Ebyali bibîkîrwe Israheli

¹⁶ Munyegere, muyumve ebîra: Kurhenga emurhondêro, ntâco naderhîre omu bwifulikwê; Kurhenga birhangira okubà erhi ho ndi. Bunôla Nyakasane Nyamubâho ye ontumire n'omûka gwâge.

¹⁷ Kwo adesire ntyâla Nyakasane, Còkola wâwe, Omutagatîfu w'Israheli: Nie Nyakasane Nyamuzinda wâwe, nie nkuyigîrize ebikukwânîne, nie nankushokolera omu njira ogeremwo.

¹⁸ Ociyumvagya amarhegeko gâni, singa omurhûla gwâwe kwo guhulula nka lwîshi, n'obushinganyanya bwâwe nka mivumba y'omu nyanja.

¹⁹ iburha lyâwe singa kwo liri nka mushenyi, n'abâna b'omu nda yâwe nka mwandu gw'emogomogo! Singa izîno lyâwe lirhankazâzibwa emalanga gâni.

Abalulize bâgalulwa omu cihugo câbo

²⁰ Rhengi omu Babiloni, muyâke Abanya-Kaldeya! Mubande orhubûli rhw'omwîshingo, muyâlize munamanyîse ogu mwanzi; mugulumize kuhika emunda igulu lihekera muderhe mpu: «Nyakasane ayôkwîre Omurhumisi wâge Yakôbo!»

²¹ Barhagwârthagwa na nyôrha omu bihugo by'irungu abahêkaga. Abashalaliza amîshi omu lwâla: Ahahanyula ibuye, n'amîshi gahulula.

²² Ntâ murhûla kuli banyankola-maligo, kwo Nyakasane adesire.

49

Olwimbo lwa kabirhi lw'Omurhumisi

¹ Mwe birhwa, munyumve, mwe mashanja g'ihanga, muyumvîrhize! Nyakasane âmpamagire kurhenga omu nda ya nyâmà, kurhenga omu nda ya nyâmà, aderha izîno lyâni.

² Akanwa kâni akajizire nka ngôrho nyôji, anfulisire omu cihôho c'okuhoko kwâge, anjizire mwampi mugôye ananfulika omu murhana gwâge.

³ Ambwîra, erhi: «Oli murhumisi wâni, Israheli, we nkolêsa oku kuyêrekana irenge lyâni».

⁴ Ci niehe nanaciderha, nti: «Busha narhamîre, Busha nakoyîre buzira bunguke. Ci kwône olubanja lwâni omu maboko ga Nyakasane luli, n'oluhembo lwâni omu maboko ga Nyamuzinda luli».

⁵ Bunôla Nyakasane amâderha ye wambumbaga kurhenga omu nda ya nyâmà mpu mbè murhumisi wâge, mpu mmugalulire Yakôbo nnâmushûbûlize Israheli. Nêci, ecitwîro câni cirhali cinyi omu masù ga Nyakasane, na Nyamuzinda wâni ye misî yâni.

⁶ Aderha, erhi: «Kuli kunyi okukujira murhumisi wâni, nti ogend'iyimanza amashanja ga Yakôbo, onagend'igalula abâfumire olufù, muli bene-Israheli. Nkujizire kamole k'amashanja, lyo olumîza obucunguzi bwâni kuhika ebuzinda bw'igulu!»

⁷ Kwo adesire ntyâla Nyakasane, Còkola na Mutagatifu w'Israheli, àkubwîra oyu bagayaguza, oshombwa n'abantu, Omujà w'abarhegesi, erhi: «Hano abâmi babona, bâyimuka, nabo abaluzi bâfukama, mpu bayêreke Nyakasane obukenge bwâbo, ye mudahemuka, ye Mwimâna w'Israheli wakwishogaga.»

Okugaluka kw'abalulize

⁸ Kwo adesire ntyâla Nyakasane: Omu mango gakwânîne nakuyumvîrhîze, omu lusiku lw'obucire nakurhabîre. Nakubumbire nanakuyimanza nti nkujire ndagâno y'olubaga, lyo oyinamula ecihugo, oyîme omu byâli byamâsârûlwa,

⁹ onabwîre abashwêke, erhi: «huluki!» n'abâli omu ndunduli y'omwizimya, erhi: «Cîyêrekani!» Bayabukira omu njira, banatwîre akahasi oku rhurhondo.

¹⁰ Barhakacigwârhwâ n'ishali barhakanacifâ nyôrha; oli ehidûrhu hy'empûsi, oli izûba, birhakacibajira kurhi; bulya âbafâ lukogo ye wanabalongôlana, abahêke aha maliba g'amîshi.

¹¹ Entondo zâni zoshi nazihindula zishube milimbwa, n'enjira zâni zoshi zakombêzibwa.

¹² Bâmi bo barhenga ihanga, baguma emwênè n'ebuzikiro, abandi omu cihugo c'e Sinimi.

¹³ Muband'empundu, mwe malunga, ocîshinge, we, igulu, mubande orhubûli, mwe ntondo! Bulya Nyakasane ârhulîrîze olubaga lwâge, n'abakenyi bâge âbafâ bwonjo.

¹⁴ Siyoni akâg'iderha, erhi: «Nyakasane andikirîre, Nnâhamwîrhu anyibagîre!»

¹⁵ K'omuzîre anayibagire akabonjo adwîrhe ayonsa, k'omwâna w'omu nda yâge ankabula bwamufâ lukogo? Ciru bankayibagira, niehe ntakuyibagire!*

¹⁶ Alà oku nakuyandisire omu bulâ bw'enfune zâni, n'olugo lwâwe luyôrha luli embere zâni ngasi mango.

¹⁷ Abashub'ikuyûbaka bâbo bayishire buli-birha, abakushâbaga banakuhagula bacîyegûlira kuli nâwe.

¹⁸ Lolâ eburhambi bwâwe: boshi bashûbûzinye, bayishire emunda oli. Mb'ofâ obuzîne bwâni, Nyakasane okudesire, akabâ orhacîhundikiribo

* **49:15 49, 15** Eyi milongo ibiri 14-15, Lolâ 40, 27; 54, 4-10; Hoz 11, 8-9.

boshi nka mwambalo gwa bulimbi, n'akabà orhabazongizi ecibunu nka mukaba, kula omun-yere waheruka ajira.

¹⁹ nêci, engo zâwe nshâbe, ebigûkà byâwe, ecihugo câwe cirhacibâmwo nyumpa, bikola binyihire oku bantu bayûbakamwo, nabo balya bakâg'ilonza okukuherêrekeza bâyâkira erhali hôfi.

²⁰ Abâna bâli bamâkunyaga bashub'ikakuhwêhwêrheza, mpu: «Namâfundêra, obè nka wayegûka hitya, Iyo mbona nâni aha nabêra.»

²¹ Okuhandi ocîdôse obwo, erhi: «Ndi wamburhiraga abâna? Ntâcigwêrhe bâna nanali ngumba, nali ndulizîbwe nanali nshombe-kazi; abâla ndigi wabaleraga? Nali nsigîre buhumba, abâla ngahigi bâli?»

²² Kwo adesire ntyâla Nyakasane Nyamuzinda: «Alà oku nayinamulira okuboko kwâni emunda amashanja gali, nayimanza ecimanyîso câni omu mbaga: bâyisha babagalîre bagala bâwe omu maboko, na bâli bâwe bayishe babahêrhe emugongo.

²³ Abâmi bo bâbà balezi bâwe, n'abaluzi-nyere babè balîsa bâwe. Bakufukamira, bahwêre oku idaho, bamîme akatulo k'amagulu gâwe. Ntyo wamanya oku nie Nyakasane, n'oku abacînyîkubagira ntà mango bankabulabula.»

²⁴ K'entwâli bakayirhôla omunyago gwâyo? K'omushwêkwa ankacîkûla omu maboko g'owamuhiraga omu mpamikwa?

²⁵ Kwo adesire ntyâla Nyakasane: «Nêci, omushwêkwa w'entwâli amâkûlwa omu maboko,

na ciri-misî arhôlewa omunyago gwâge. Niehe nkola nalwîsa abanzi bâwe, abâna bâwe niene nabalîkûza.

²⁶ Abadwîrhe bakulibuza, nâbalîsa enyama z'emibiri yâbo, bâlaluka omukò gwâbo nka kula banalaluka amamvu manunu. Ngasi muntu amanya obwo oku nie Nyakasane, Mucunguzi wâwe, oku nie Ntwâli ya Yakôbo, Còkola wâwe.»

50

Obuhane bw'Israheli

¹ Kwo adesire ntyâla Nyakasane: «Ngahi ciri ecêrhè* c'okuvuna obuhya cihamîriza oku nahulusize nyoko? Nîsi erhi emwa ndi nammuguzize bujâ nti lyo mmulyûla emyenda mmubâmwo? Mabî ginyu gàrhumaga muguzibwa, bugoma bwinyu bwarhumaga nyoko ahulusibwa».

² Amango nayîshaga, carhumaga ntabugana ndi? Erhi mpamagala, carhumaga barhanyâkûza? K'okuboko kwâni kuligi kofi bwenêne, na ntyo kwayabirwa okummulîkûza, nîsi ka misî mbuzire y'okummuciza? Kali nkakaliha hitya, nnanganye enyanja, n'enyîshi nzihindule irungu. Léro obwo amîshi ganacibulikana, enfi zimubâ zânarhangira okubola, zifè n'enyôrha.

* **50:1 50, 1** Ecêrhè: Nyamuzinda arhal'ikiriraga Abayahudi; kunali nka kulya omukazi wahulusibwe n'ibâ buzira cêrhè c'okuvuna obuhya, anagaluka amango amâciyunjuza. Abayahudi nabo erhi bakaciyunjuza bakagalukira Nnâmahanga, anabayankirira anabashîbirire buhyâhya nka bâna bâge. Ecêrhè c'okuvuna obuhya: Lolâ muli Mat 5, 31; 19, 7; Mrk 10, 4...

³ Nie mbwîkira amalunga n'omwizimya nnan-gahundikire sunzu.

Olwimbo lwa kasharhu lw'Omurhumisi†

⁴ Nyakasane Nyamuzinda ampîre olulimi lw'omushimbûlizi, lyo mpasha okuyegemeza ngasi obengîre. Ngasi sêzi anamparhûle amarhwîri, lyo mpash'iyumvîrhiza nka mushimbûlizi.

⁵ Nyakasane Nyamuzinda anzibwîre amarhwîri, nâni ntahambiraga, ntanashubiraga nyuma,

⁶ Abanshurhaga nabarhezire ebirhugo, n'abangûgulaga obwânwa nabarhega amarhama. Ababakag'injâcira n'abakâg'intwîra ebusù ntaderhaga nti nabayâsa amalanga gâni.

⁷ Nyakasane Nyamuzinda ye burhabâle bwâni, co cirhuma ntabulabula; co cirhumire nzibuhya obusù bwâni nk'ibuye, nnamanyire oku ntâbone nshonyi.

⁸ Owampà olubanja ali hôfi; ye ndigi waciderha mpu ambûlanya? Rhujâge eruhya rhweshi naye! Ye ndigi walonza okumpeka lubanja? Aci-handage emalanga gâni!

⁹ Nyakasane Nyamuzinda ye burhabâle bwâni; ndigi wankaciderha mpu anyâza? Kali boshi kwo bashâja nka bwikunjè banalîbwe n'ebibungu!

¹⁰ Ndi muli mwe orhînya Nyakasane, anayumve izù ly'omurhumisi wâge, agende omu mwizimya buzira kubona obumoleke ciru n'obusungunu? Acîkubagîre izîno lya Nyakasane anacîshwêkere kuli Nyamuzinda wâge!

† 50:3 50, 4 emilongo, 4-11: gali mafulûlo kuli Masiha, Nnawîrhu Yezu Kristu.

11 Ci mwe mweshi mudwîrhe mwayâsa omuliro, mwe mudwîrhe mwacîbambiza n'emyampi y'engulumira, mujè omu ngulumira y'omuliro gwinyu, omu kâgarhî k'emyampi mudwîrhe mwadukumbîsa! Kuboko kwâni kwammukolera ebyôla: amababale go gashuba ncingo yinyu!

51

Israheli acîkubagira Nyakasane

¹ Muyumvîrhize, mwe mushimba obushinganyanya, mwe mulongereza Nyakasane. Lolêrezi ibuye mwarhengagamwo n'enyenga mwakulagwâmwo.

² Lolêrezi Abrahamu, sho winyu, na Sara wammuburhaga. Ali yêne erhi mmuhamagala, ci namugisha, najira ayôloloka.

³ Nêci, Nyakasane ababalîre Siyoni, ababalîre ebigûkà byâge byoshi. Irungu lyâge alijira aka Edeni, n'idaho lyûmu alihindula ishwa lya Nyakasane. Bâbonamwo obushagaluke n'amasîma; bâkaz'ivugiramwo omunkwa n'okuzihiramwo ennanga.

Obushinganyanya bwa Nyamuzinda bwâgandâza

⁴ Onyumve bwinjà, we lubaga lwâni, we ishanja lyâni, ontege okurhwiri. Bulya irhegeko likola lyarhenga emunda ndi, n'obushinganyanya bwâni bwâbà kamole k'amashanja.

⁵ Obucîranuzi bwâni buli hôfi. obucire bwâni buyîruka n'amaboko gâni gakola gatwa emmanja

z'amashanja. Ebirhwa byampebakwo obulangâlire bwâbo, na ntyo bicîkubagire okuboko kwâni.

⁶ Galamiri emalunga, mulole igulu bwandagala, bulya amalunga gâyishicîberamwo nka mugî, igulu lyâyôrha mirendwè nka mwambalo, n'abayûbaka muli lyo, nabo bagukumuka nka nzi. Ci obucire bwâni bwayôrha buli ho ensiku n'amango, n'obushinganyanya bwâni burhakayôrha.

⁷ Munyumve bwinjà, mwe muyishi obushinganyanya, wâni lubaga lubîkirira irhegeko lyâni emurhima. Murhayôbohaga ebijâci by'abantu, murharhemukaga ebwa kubà bamammulogorhera.

⁸ Bulya kwo babà nka mushangi gwalîrwe n'enshwa, na nka môya gamalîrwe n'ecibungu. Ci obushinganyanya bwâni bwayôrha bubâho ensiku n'amango, n'obucire bwâni kurhenga iburha kuhika oku lindi.

Butulûko bwa Nyakasane

⁹ Zûka, zûka, cihundikire emisî yâwe, wâni kuboko kwa Nyakasane!

Zûka nka omu nsiku za mîra, nka omu myâka yageraga!

¹⁰ K'arhali w'olya watumirhaga Rahabu wannerhulungula Wankuba-joka?

K'arhali w'olya waganyagya enyanja n'amîshi g'ekuzimu?

K'arhali w'olya watwâga enjira emuhengere mpu lyo balya wacungulaga bayîkira?

¹¹ Abalîkûzibagwa na Nyakasane bâyish'igaluka,

bâyish'ijà omu Siyoni erhi banayisha babanda
orhuhababo rhw'obushagaluke,
n'obusîme bw'ensiku n'amango bwamoleka
amalanga gâbo;
obushagaluke n'omwîshingo byâbayunjula,
amalibuko n'endûlù byâhirigirha.

Nyamuzinda ye Murhûliriza

¹² Niene, niene nie ndwîrhe nammurhûliriza!
Oligi ndi wayôboha omuntu wânafè,
omuntu oburhwa n'owundi, oli nka hyâsi?

¹³ Wayibagîre Nyakasane wakulemaga,
owabungulaga amalunga anasimika igulu;
wakayôrha wa juguma omulegerege gwoshi
erhi bukali bw'okakurhindibuza burhuma,
bulya ko ali nk'odwîrhe wacirheganya
okukuherêrekeza.

Ci ngahigi buli obukunizi bw'olya odwîrhe
akulibuza?

¹⁴ Omushwêkwa ali hôfi ashwêkûlwe,
arhâcîfire omu mpamikwa, arhanacibule eci alya,

¹⁵ Nie ono nie Nyakasane, Nyamuzinda wâwe,
ovanganya enyanja n'empimbi z'amîshi gâyo.
Izîno lyâni, nie Nyakasane, Nyamuzinda
w'Emirhwe,

¹⁶ Mpizire ebinwa byâni omu kanwa kâwe,
nnankubwîkire n'ecîhôho c'okuboko kwâni, omu
kugwîka amalunga,
omu kusinga igulu n'omu kubwîra Siyoni, nti:
«We lubaga lwâni!»

Yeruzalemu ayimanzibwa na Nyakasane

¹⁷ Zilka, zûka, yimanga, wâni Yeruzalemu,
we wanyweraga omu maboko ga Nyakasane
akahe k'obukunizi bwâge,
we wanywaga wanashongôza akabehe
k'okudandabaganya!

¹⁸ Ciru ntâ muguma wamuhabwîre muli balya
bagala aburhaga,
ntâye ciru n'omuguma wamugwârîre oku
kuboko
muli balya bâna boshi aleraga!

¹⁹ Alaga mahanya abiri gacihondire kuli we: ndi
wakulakira?
Okuhagulwa n'okushâbirwa, ishali n'engôrho: ndi
wakurhûliriza?

²⁰ Abâna bâwe babengîre, bakola balambûkîre
omu ngasi marhambi g'enjira zoshi,
bakola bali nka kula akashafu kagwârîhwa omu
murhego,

bamâzigânwa n'obukunizi bwa Nyakasane,
n'omuhigo gwa Nyamuzinda wâwe.

²¹ Co cirhumire, yumvagya okûla, oyu muhanya,
oyu mulalwè, ci arhali ndalwè ya mamvu!

²² Kwo adesire ntyâla, Nyakasane Nyamubâho,
Nyamuzinda wâwe, ofungira olubaga lwâge:
Alà oku nkola narhenza akabehe
k'okudandabaganya omu nfune zâwe,
akabehe k'obukunizi bwâni; orhakacikany-
wakwo bundi,

23 Nakahira omu nfune z'abanzi bâwe, balya bakâg'ikubwîra,
mpu: Gwishira oku idaho, rhukugerekwo!
Na ntyo wakaz'isherhamya omugongo gwâwe nka njira y'oku idaho,
nka mulimbwa bakaz'igeramwo.

52

Nyakasane anâcishubire e Siyoni

¹ Zûka, zûka, ocîhundikire emisî yâwe, wâni Siyoni! Yambala emyambalo yâwe minjinjà, wâni Yeruzalemu, lugo lutagatîfu! Bulya bantakembûlwa n'abantu bagalugalu barhakacija emwâwe.

² Ocîgukumule akatulo, oyimuke we wali muhêke bujà, wâni Yeruzalemu! Ocîshwêkûle emigozi ekulî omu igosi, we wali muhêke bujà, wâni mwâli wa Siyoni!

³ Nêci, kwo adesire ntyâla Nyakasane: «Busha mwaguzibagwa na kandi buzira kulyûla nsaranga mwagulûlwa!»

⁴ Bulyâla kwo adesire ntyâla Nyakasane Nyamubâho: Olubaga lwâni lwanaciyandagalira e Mîsiri omu mango ga mîra mpu luj'ibêrayo, kandi Asîriya alulibuzza buzira igwârhiro.

⁵ Ci bunôla bici ncidwîrhe najira hanôla? Nyakasane okudesire, bulya olubaga lwâni lwalulizîbwe buzira igwârhiro, abanzi bâge bàyisha babanda orhuhababo, Nyakasane okudesire, na ngasi mango, omulegerege gwoshi, izîno lyâni badwîrhe baligayaguza.

6 Eco co cirhumire oluhaga lwâni lyâyish'imanya izîno lyâni; olwo lusiku bamanya oku niene nkudesire: «Nie ono!»

Omwanzi gw'akalembe

- 7 Nêci wâni, gabà minjà amagulu g'omujà-bugo omu njira y'oku ntondo, omujà-bugo w'omurhûla odwîrhe emyanzi y'akalembe n'obucire, odwîrhe wabwîra Siyoni, erhi: «Nyamuzinda wâwe aylimirel»
- 8 Abalanzi bâwe badwîrhe bayâkûza boshi haguma, banadwîrhe bahamagala n'izû linene, kulya kubà bamâbona n'amasû gâbo oku Nyakasane ashubîre e Siyoni.
- 9 Mushagaluke, munacîshinge haguma, mishaka y'e Yeruzalemu, bulya Nyakasane amârhûliriza olubaga lwâge, amâyôkola Yeruzalemu.
- 10 Nyakasane abwîkwîre okuboko kwâge kutagatîfu embere z'amashanja goshi, n'ebihugo byoshi by'ebuzinda bw'igulu byabwîne obucire bwa Nyamuzinda wîrhu.
- 11 Gendi, gendi, rhengi hano, ntà higalugalu muhumagekwo. Huluki omwôla, mucîyôbôle, mwe muhêka ebirugu bya Nyakasane!
- 12 Murhagendaga n'empa, murhanabaga nk'abayâka, bulya Nyakasane ayish'alambagira embere zinyu, n'omurhwe gwinyu muzinda ali Nyamuzinda w'Israheli.

Olwimbo lwa kani lw'Omurhumisi

- 13 Alà oku Omurhumisi wâni

abà n'omugisho omu majira gâge,
ayûshûka, akula anaj'irenge bwenêne.

¹⁴ Nka kulya banji barhemukaga erhi bamubona,
bulya obusù bwâge burhaciri nka bwa muntu
n'enshusho yâge erhaciri nka ya mwene-Adamu,

¹⁵ ntyôla kwo âyôbohya amashanja manji,
abâmi bâhûmbarhala embere zâge,
ebwa kubà bamâbona ebi barhasâg'ibwîrwa
bamânayumva ebi barhasâg'iyumva baderha.

53

¹ Ndi wayêmîre oku rhwabwîragwa, n'okuboko
kwa Nyakasane emwa ndi kwaciyêrekîne?

² Akula embere zâge nka mburho yamera,
nka muzî gwashoshôka omu idaho lyûmu.
Arhâgwêrhe iranga nîsi erhi bwinjà buci
bwankarhumire rhwamu manyîrira, erhi
nshusho yankarhumire rhwamusîma.

³ Agayaguzibwa ananenwa n'abantu; àli muntu
wa malumwa, arhahusagya kubabala; àli
ashushire olya abandi bacibwîkira obusù
omu kumubona; àli agayaguzîbwe, na ntyo
nîrhu rhwamulola nka bikabulirwa*.

⁴ N'obwo malumwa gîrhu al'ichîhêsise
anacibarhuza amalibuko gîrhu. Rhwêhe
rhwamulola nka muntu muhane,
oshûsirwe na Nyamuzinda anarhôhibwa.

⁵ Ci yêhe atumirhwa erhi mabî gîrhu garhuma,
avungunyulwa erhi bugoma bwîrhu
burhuma. Ahanyirwe mpu lyo

* 53:3 53, 3 Lolà muli Lul 22, 6-7.

rhubona omurhûla, na bibande byâge byarhufumize.

⁶ Rhweshi rhwâli rhushandabîne nka bibuzi bihezire, na Nyakasane amubarhuzize amabî gîrhu rhweshi.

⁷ Erhi alibuzibwa, yêhe acîrhôhya, arhabumbûlaga kanwa; nka mwâna-buzi wajîbâgwa, nka cibuzi caguguma embere z'owacigûgula amôya, arhabumbûlaga kanwa.

⁸ Bamugwârha mpu bamubohe banamutwîre olubanja: ndi wamushîbirîre? Bàmukuzire omu igulu ly'abazîne, bàmushûrha erhi bubî bw'olubaga lwâge burhuma.

⁹ Bahumba ecûsho câge ekarhî ka banyankola-maligo, n'enshinda yâge ekarhî k'abagale, n'obwo ntà bubî ajizire, na ntà bunywesi bwarhenzire omu kanwa kâge.

¹⁰ Nyakasane àlonzize okumuvungunyula n'amalibuko: akâhana obuzîne bwâge mpu bubè nterekêro y'okukûla ebyâha, âbà n'îburha anayûshûle ensiku z'obuzîne bwâge, n'obulonza bwa Nyakasane bwagendekera erhi ye rhuma.

¹¹ Hano âbà âmârhangulwa, âbona obulangashane ânabêrwe. Omu bumanye bwâge, Omurhumisi wâni mwêru kwêru ayôkola banji, âcîbarhuza amabî gâbo.

¹² Co cirhumire namugabira omwandu gw'abantu, âgabâna omunyago bo na baciri-misî, bulya acîhânyire kuhika

okufà anaganjirwa omu banyankola-maligo. Abarhwîre ebyâha by'omwandu gw'abantu, anasengerera abanya-byâha.

54

Yeruzalemu muhyâhya

¹ Oband'empundu, we ngumba erhaburha; ohubulize, ocîshinge, we orharhulaga izîmi, bulya abâna b'omushombe-kazi bo bakola banji kulusha ab'ogwêrhe omulume, Nyakasane okudesire*.

² Galihya ecihando câwe, shanjûla ebisîka by'enyumpa yâwe, orhayûbakiraga bwôlo-kazi! Olihye emigozi, osêze n'emitungo,

³ bulya wayunjulirana ebwa kulyo n'ebwa kulembe; iburha lyâwe lyâhima amashanja linayûbake ebishagala byâli bikola bwêrûlê.

⁴ Orhayôbohaga, bulya ntâko wankabulabula; orhabâga nshonyi, bulya ntâco cankacikuhemula. Nêci, wâyibagira enshonyi zâli zikugwêrhe amango waciri musole, orhacikengere n'ezakubumbaga erhi okana.

⁵ Bulya owakulemaga ye balo, izîno lyâge ye Nyakasane w'Emirhwe, n'Omucunguzi wâwe ye Mutagatîfu w'Israheli, oderhwa Nyamuzinda w'igulu lyoshi.

⁶ Nêci, nka mushombe-kazi oli omu ntanya, Nyakasane akuhamagîre, erhi: «Ka omuhya

* 54:1 54, 1 Yeruzalemu muhyâhya: Nkakula entumwa Paolo akudesire, olu lwîganyo luyêrekîre aka-Nyamuzinda kâli e Yeruzalemu muhyâhya (Gal 4, 27).

w'obusole ankalekêrerwa?» Nyamuzinda wâwe okudesire.

⁷ Nabâga nka nakuleka hisanzi hitya, ci nâshub'ikuyankirira n'olukogo lunji.

⁸ Omu bukunizi bwâni, nakufulika obusù bwâni hisanzi hisungunu, ci nkola nâkufâ bwonjo[†] erhi buzigire bwâni bw'ensiku n'amango burhuma, kwo adesire Nyakasane, Mucunguzi wâwe.

⁹ Kwo nâberwa kulya byabâga omu nsiku za Nûhu, erhi ncîgasha nti amîshi ga Nûhu garhacifaga gamirîre igulu bundi: kwo nshubir'icîgasha nti ntakacikukûnirira bundi ntakanacikuhigira amabî.

¹⁰ Nêci, ciru entondo zakâcîyêgûla n'orhurhondo rhudundagane, obuzigire bwâni ntà mango bwankakulîkirira, n'endagâno yâni y'omurhûla ntà mango yankadundagana, kwo adesire Nyakasane okuli lukogo.

¹¹ Ewani, nyakubula-iragi, we wadundagwa n'empûsi wanabula ecarhûliriza, alà oku nadek-ereza amabuye omu bisîka nnankuyûbakire oku mabuye g'enshangabuye!

¹² Enkingi zâwe nâzîjira zibè za mabuye ga masholo, n'enyumvi zâwe zibè za mabuye ga cilolero, n'omu ntambi zoshi wâyûbakwa n'amabuye g'engulo ndârhi.

[†] **54:8 54, 8** Nakufâ bwonjo: Oku omulume azigira omwâna wâge, lwanabà lwíganyo lw'obuzigire bwa Nyamuzinda oku lubaga lwâge (Hoz 1, 6; 2, 1; Yer 31, 20; Iz 49, 14-16). Obuzigire bwa Nyamuzinda rhwanabushushanya n'obuzigire omuntu ajira kuli mukâge. Obuzigire bwa Nyamuzinda kubà kufâ obwonjo. Omu buzigire, Nyamuzinda akashobôza omuntu n'akamuhamagala, arhacigalula akanwa kâge.

¹³ Bagala bâwe boshi babà baganda ba Nyakasane, n'omurhûla gw'abâna bâwe gwabà murhûla munene.

¹⁴ Wasimikira oku bushinganyanya; na bulya orhaciri na mirhanyo, ntâco wankacicîfufumuka; ntà kucibà n'obwôba, bulya burhankacikuyegera.

¹⁵ Erhi hankajira okurhabâlire, ntali muli okwo ciru n'ehitya; n'owaderhe mpu akurhêra, ahenanguka.

¹⁶ Alà oku nie nalemaga omutuzi, nti akaz'ibuhereza amakala gadurha omuliro anakûlemwo omurasano akûlemwo eci alonzize. Kandi nie nalemaga kashanda, nti akaz'ishâba.

¹⁷ Ngasi murasano gwâtulwe mpu bakurhêremwo, kufananda gwakaz'ifananda, na ngasi kalimi kânakujîse lubanja, kuyâga wânakayâze. Ogwôla gwo mulagi gw'abarhumisi ba Nyakasane, ecôla co cigabi mbashobôzize, kwo adesire Nyakasane.

55

Yishi mweshi mwe mugwêrhwe n'enyôrha

¹ Mweshi mwe mugwêrhwe n'enyôrha, muyishe ebwa mîshi; ciru na ninyu mwe murhagwêrhi nsaranga, muyishe!

Mugule munanywe amamvu n'amarhà buzira nsaranga na buzira kulyûla bici!

² Cirhuma muheza ensaranga oku gurrhali mugati munarhindibukire ebirhayîgusa?

Munyumvîrhize lyo mukaz'irya ebinunu, munacîshinge omu kulya ebishushagîre.

³ Murhege okurhwiri munayishe emunda ndi;
muyumvîrhize lyo mubona akalamo!

Nafundika endagâno y'ensiku n'amango*
haguma ninyu,

yo mihigo erhakahingûlwa nalaganyagya Daudi.

⁴ Loli oku ye nayimanzize, namujira muhamîrizi
w'amashanja,
muluzi w'okurhambula embaga.

⁵ Alà oku wahamagala ishanja orhayishi,
n'ishanja lirhakuyishi lyakulibirhira
erhi Nyakasane Nyamuzinda wâwe orhuma,
Mutagatifu w'Israheli, ye wakuhîre irenge.

⁶ Mulongereze Nyakasane oku aciri aboneka,
mumushenge oku aciri hôfi.

⁷ Omubî aleke okwâge, na nyankola-maligo akab-
ulire enkengêro zâge,
agaluke emwa Nyakasane, naye amubabalira,
agaluke emwa Nyamuzinda wîrhu,
bulya abà wa bwonjo bunji.

⁸ Bulya enkengêro zâni zirhali zo nkengêro zinyu,
n'enjira zâni zirhali zo njira zinyu, kwo adesire
Nyakasane

⁹ Nka kula amalunga gali kulî enyanya ly'igulu,
kwo enjira zâni ziri kulî n'enjira zinyu,
kwo n'enkengêro zâni ziri kulî enyanya
ly'enkengêro zinyu.

* 55:3 55, 3 Endagâno y'ensiku n'amango: yo ndagâno mpyâhya:
Lolà muli Yer 31, 31.

¹⁰ Nka kula enkuba n'olubula birhoga emalunga birhanagalukayo birhanaj'ibombêza idaho n'okuliyêza n'okumezâmwo emburho, lihe omurhwêzi emyâka n'oshalisire eci alya,

¹¹ ntyo kwo nalo luli oluderho lurhenga omu kanwa kâni: lurhankangalukira busha, ci lwana-jira eci nalonzagya, lunayûkirize oku lwarhumagwa.

¹² Nêci, mwâgenda muyunjwire bushagaluke munaje nwayêrekwa enjira y'omurhûla; entondo n'orhurhondo byâkaz'immukomera kagasha, n'emirhi yoshi y'erubala ekûbize.

¹³ Ahantu harhasâg'imera mishûgi hakola hamera ensindani, n'ahantu hàmeraga olushusha hakola hamera omurhi gw'obukù. Lyâbà irenge kuli Nyakasane na cimanyîso cirhazâzika ensiku n'amango.

III. Israheli ayish'iyâgaluka Aka-Nyamuzinda kaguma oku mashanja goshi.

56

¹ Ntya kwo Nyakasane adesire: «Mushimbe amarhegeko munakaz'ijira okushingânîne, bulya obucunguzi bwâni buyiruka n'obushinganyanya bwâni bukola bwâciyêrekana.»*

² Iragi lyâge omuntu okajira ntyo na mwene-Adamu ocîshwêkera kuli ebyo, olanga olwa-Sabato buzira kuluhemukira analange okuboko kwâge kulek'ijira amabî.

* **56:1 56, 1** Ezi nderho za Nyamuzinda ziyâfîzize obucunguzi bw'amashanja goshi.

³ Mwene-ecigolo ocîshwêkirekwo Nyakasane, arhaderhaga, erhi: «Ntâco carhuma arhanyegûla omu lubaga lwâge!» N'enkonè erhaderhaga, erhi: «Kali niehe ncîbêrire murhi mûmu!»

⁴ Bulyâla ntyâla kwo Nyakasane adesire, erhi: «Enkonè zilanga ensiku zâni za Sabato, ezishimba obulonza bwâni zinacishwêkera oku ndagâno yâni,

⁵ “nazihêra omu nyumpa yâni n'omu byôgo byâni irenge n'izîno bilushire abânarhabana n'abâna-nyere; naziha izîno ly'ensiku n'amango lirhakazâzika”.

⁶ “Nabo bene-ebigolo bacîshwêkerakwo Nyakasane, omu kumurhumikira n'omu kuzigira izîno lya Nyakasane, mpu lyo bahinduka bambali, na ngasi boshi bâkaz'ilanga olwa-Sabato buzira kuluhemukira banacîshwêkere oku ndagâno yâni”,

⁷ “nâbahêka oku ntondo yâni ntagatîfu nnâbasîmikize omu nyumpa yâni y'okushenga†. Embâgwa zâbo n'enterekêro zâbo zâyankirirwa bwinjâ aha luhêrero lwâni, bulya enyumpa yâni yakaz'iderhwa nyumpa amashanja goshi gakâshengeramwo”.

⁸ “Kwo adesire ntyâla Nyakasane Nyamubâho, oshûbûza bene-Israheli bâli bashandabîne: Nâshûbûliza abandi haguma na balya bâli bamâshubûka.”»

Abarhamho bagalugalu

† 56:7 56, 7 Enyumpa y'okushenga: Rhulole muli Mat 21, 13.

⁹ Mweshi, mwe nsimba‡ z'erubala, muyishe mufonfomere! Mwe nsimba z'emuzirhu, muyishe mweshi!

¹⁰ Abalâfizi bâge babîre mihûrha, boshi boshi barhishi cici; boshi boshi kwo bali nka rhubwa rhuduma rhurhankahash'imoka; rhunakaz'ilôrhera halya rhunagwîshîre, rhusima okuhunira.

¹¹ Orhwo rhubwa rhugwêrhe omumiro muhubu rhurhanahûga, bo bangere barhankahash'iyumwa cici! Boshi banakaz'ishimba ngasi muguma enjira yâge, ngasi muguma anakalonza obunguke bwâge:

¹² «Yishi, nkola nalêrha amamvu, rhunywe rhu-nalaluke; n'irhondo kwo na kuguma: gacisigîre manji!»

57

¹ Omushinganyanya amâherêrekera, na ntâye ciru n'omuguma omushibirîre; abantu bajira aminjà badwîrhe bahirigirha, n'okwôla kurhamanyikini! Nêci, bubî budwîrhe bwarhuma omushinganyanya ahirigirha!

² Acîgendera n'omurhûla, na balya bakulikira enjira y'obushinganyanya baluhûkira omu ncingo zâbo.

Okucîlanga oku by'obukurungu

³ Ci mwêhe muyegere hano, aba bâna b'omukazi mukurungu, er'iburha lya citwamba n'ecishungu!

‡ 56:9 56, 9 Ezo nsimba, luli lwîganyo lw'abakulu n'abashombanyi b'Israheli. Abâli bakulire olubaga embere z'olubungo, barhâli bantu nkana.

⁴ Ndi mudwîrhe mwashâsa? Ndi mudwîrhe mwafôkafôkera mwanalashira olulimi? Ka murhali bâna ba bugoma n'iburha lya bulyâlya?

⁵ Munakaz'ishumikana aha musinga n'aha ngasi murhi mubishi! Mudwîrhe mwagend'ibâgira abâna* binyu omu rhubanda, omu nyâla z'amabuye!

⁶ Amabuye makombêzè g'omu nshalalo z'amîshi go gakola gabà mwanya gwâwe, go ganakola cigabi ocîkubagira! Kuli go kwo okola ojirira enterekêro z'embulaga kwo onakola ohânira ezindi ntûlo! Ka nakaziga kwa bene okwôla?

⁷ Oku ntondo nnene enalihûsire kwo wajir'itwa encingo yâwe! N'eyôla munda yo okaz'isôkera okwôla waj'irherekêra!

⁸ Enyuma ly'olumvi n'ely'omulirango wajire wahirayo ecimanyîso câwe. Kulî na nâni warhondêra okukûla emyambalo, washona, washanjûla encingo yâwe; wayumvanya mweshi na balya orhonyeza encingo, warhondêra okulolêreza.

⁹ Wajire emwa Mêleki erhi odwîrhe amavurha haguma n'omwandu gw'emvangè y'obukù. Wâlîkirayo entumwa erhi onaciri kulî, wacinyihya kuhika wahwêra omu kuzimu.

¹⁰ Okujà wagenda kwarhuma warhama, ci orhaderhaga, erhi: «Kurhamira busha kuno!» Wàyûshûla okucîhangana, buzira kuyabirwa.

* 57:5 57, 5 Hali amango erhi abâna babâzirwe amango g'obugashânize bw'ecipagani; kwâli kugashâniza banyamuzinda b'obunywesi na b'obwîhambi, bazimu n'enshanga abapagani bacîkumbabo. Rhulole muli Lub 18, 21.

¹¹ Ndi wakâg'irhînya, ndi wakâg'iyôboha, owarhumaga onteba onaleka okukaz'inyibuka n'okukaz'inshîbirira? Ka niehe ntacihulikiraga kurhenga mîra? Ci w'oyo orhantinya!

¹² Cikwône nâyâliza obushinganyanya bwâwe n'emikolo yâwe, eyi orhakulagamwo bunguke buci.

¹³ Mango okayâma, bakulîkûzagye abôla banyamuzinda b'obwîhambe banji-banji! Boshi bayehûkanwe n'empûsi, bayehûlwè n'omuyaga! Ci ngasi yêshi olongeza olwâkiro aha burhambi bwâni, ayîma omu cihugo anabêre oku ntondo yâni ntagatîfu.

Nyamubâho ayôkola olubaga lwâge

¹⁴ Bayish'ikaz'iderha, mpu «Mutwe, mutwe enjira, mukombêze omulimbwa! Murhenze ngasi cihanzo omu njira y'olubaga lwâni!»

¹⁵ Nêci, kwo adesire ntyâla Ow'Enyanya emalunga, oyôrha abâho ensiku n'amango; izîno lyâge liri litagatîfu: «Nie mbà enyanya omu ndâro ntagatîfu; ci mbêra haguma n'omuntu ociyunjuzize n'ow'omurhima mwirhôhye, lyo mpira obuzîne omu myûka y'abîrhôhye, lyo nnampira obuzîne omu mirhima y'abaciyunjuzize».

¹⁶ Bulya ntalonza nkaz'iyôrha najà kadali, erhi okukaz'iyôrha nkunîre ngasi mango, singa embere zâni omûka n'obuzîne nalemaga byanafananda.

¹⁷ Obubî bwâge bwarhumire nakunira, namushûrha erhi nnandwîrhe nafulika obusû bwâni, nakunira bwenêne; ci yêhe acîbêrera omu

buhalanjisi bwâge, àkaz'ishimba oku omurhima gwâge gunamubwîzire.

¹⁸ Nabwîne enjira zâge, ci namufumya, nâmulongolana nnâmuyunjuze burhulirize, ye n'abâge bali omu mishîbo.

¹⁹ Nâbahà okukaz'iderha omu kanwa kâbo, mpu: «Buholo! buholo oku bali kuli n'oku bali hôfi, kwo adesire Nyakasane! Nêci, nâbafumya!»

²⁰ Ci abantu babî kwo bali nka nyanja yamâtulûla erhankanacihasha okurhûlûla; emihûsi y'emilaba yâge yanakaz'iyisha ekumbirikinye omushenyi n'ebijondo.

²¹ Ntâ murhûla oku bantu babî, kwo adesire Nyamuzinda wâni!

58

Okucîshalisa kusîmîsa Nyakasane

¹ Oyâkûze n'izû linene burhahusa, oshekêreze nka mushekera, obwîre olubaga lwâni ebyâha byâlwo, n'enyumpa ya Yakôbo amabî gâyo.*

² Nie bakaz'ilonza ngasi lusiku, banacîfinje okumanya enjira zâni, nk'ishanja lishimba obushinganyanya lirhanasâg'ilekêrera Nyamuzinda walyo. Banakaz'indôsa oku biyêrekîre amarhegeko gashingânîne, banacîfinje okuyegera Nyamuzinda.

³ «Cici cankarhuma rhwacîshalisa akabà orhakubwini? Cici cankarhuma rhwacîbabaza akabà orhakumanyiri?» Ewe, kali omu lusiku lwinyu lw'okucîshalisa, munabè binyu binyu

* 58:1 58, 1 Obuyêmêre nkana: burhanzi kali kantu k'omu murhima, ci arhali kubonekana embuga konene. (Lolà muli Amo 5, 21).

byo mukola mugugumirizekwo n'okurhindibuza abarhumisi binyu boshi!

⁴ Nêci, omu mirongwè n'omu ntambala mwo mugereza okucîshalisa kwinyu, munakaz'ishurhana ebifundo bikali. Murhacihîra mukacîshalisa nk'olw'ene mukalonza izù linyu liyumvîkane enyanya!

⁵ Ka kwo kucîshalisa nnonza okwôla! Ka luligi lusiku omuntu ankaderha mpu acîshalisizemwo olwôla? Okulegerera okubire igosi nk'ishasha, okucîbwîka sunzu n'okucîshîga oluvù: ka okwôla kwo odesirage kucîshalisa, kulyâla kwankasimîsa Nyakasane?

⁶ Okucîshalisa nnonza ka kurhali kw'okûla: okushwékûla enkoba z'obubî, Okutwa obudagulé okulîka abâli omu mpamikwa n'okutwa ngasi budagulé?

⁷ Kali kuli kukâgabâna ebiryo byâwe n'oshalisire, okukâhandisa abakenyi barhajira nyumpa, okukâyambika ab'obwîne barhambîrhi buzira okuyâka owinyu muntu?

⁸ Ntyo wânalangashana nka buce bwa sêzi, ebibande byâwe byanafuma dubaduba, obushinganyanya bwâwe bwanakaz'ikushokolera, n'irenge lya Nyakasane lyanakaz'ikukulikira.

⁹ Obwo wânayakûza na Nyakasane âkushuze, wânamagala, naye âderhe, erhi: «Nie ono!» Erhi wankarhenza budagulé emwâwe, okaleka okukaz'ishunga omunwe n'okuderha ebinwa bibî;

¹⁰ erhi wakahà omushalye akalyo wankasimire olye, n'erhi wankayigusa oli omu malibuko, akamole kâwe kânayâka omu mwizizi,

n'omwizimya gwâwe gwânabà nka kasirahinga,

¹¹ Nyakasane ânakaz'ikushokolera ngasi mango ânakuyiguse omu irungu; anakomeza amavuha gâwe, obè nk'ishwa lidômerîrwe na nk'iriba lirhahubamwo mîshi.

¹² Ebyàli bigûkà byânashub'ihinduka mûbako, wânashub'iyimanza emyûbako kurhenga oku iburha kujà oku lindi; bâkuyîrika elya Cûbaka ciyûbaka eyali ekola yalangala, elya Nyamuhambûla-njira zàli zikola zihambire, mpu lyo babona aha bayûbaka.

Olwa Sabato

¹³ Erhi wankaleka okukaz'ilambagira olwa Sabato n'okujira eby'oburhimbûzi bwâwe omu lusiku Lwâni lutagatîfu, erhi wankayîrika olwa-Sabato «masîma» n'olusiku lutagatîfu lwa Nyakasane «lukengwa», erhi wankalukenga, okaleka okukâgenda n'okukâjira eby'oburhunzi bwâwe n'okujà wadalika,

¹⁴ Obwo wanabona omwîshingo muli Nyakasane, nânakulengeza oku ngâlè omu nkubakarhî y'ecihugo, nkushobôze akashambala ka sho Yakôbo, olye oyîgurhe. Nêci, kanwa ka Nyakasane kakudesire!

59

Okucîyunjuza kwo kulêrha obucunguzi

¹ Nanga! Okuboko kwa Nyakasane kurhali kofi kwa kubaciza, n'okurhwiri kwâge kurhabà na buzibu bwa kuyumva!

² Ci mabî ginyu go garhuma murhabà hôfi na Nyamuzinda winyu, n'ebiyâha binyu byo bimmufulika obusù bwâge, mubule kumuyumva.

³ Bulya amaboko ginyu gâhemusire omu kubulaga omukò, n'eminwe yinyu yâhemusire n'amabî. Orhunwa rhwinyu rhunakaz'iderha eby'obunywesi, n'olulimi lwinyu ludwîrhe lwahwêhwêrheza eby'obulyâya.

⁴ Ntâye ciru n'omuguma wankaderha mpu ahêka aha kagombe olubanjà kushingânîne, ntâye obûlana omu kuderha eby'okuli; banakâyêgemera ebyâzo birhali byo n'okuderha eby'obunywesi, banahige obuhanya, baburhe obubî.

⁵ Banakaz'iberaguza amaji ga cibugusha, baluke n'enyôgo za nyalwirhangulira. Ngasi yêshi olyakwo amaji gâbo, anafè; n'owâgalabarha, ganarhengamwo empiri.

⁶ Enyûzi zâbo zirhankarhengamwo mwambalo, barhankanacibwîka ehy'omu bushanja bwâbo. Obushanja bwâbo buli bushanja bwa mabî gônene, na bijiro bibî byône bibabà omu nfune.

⁷ Amagulu gâbo kugend'ijira amabî galibirhira, barhanahimwa okubiduha nka bagend'ibulaga omukò gw'omwêru-kwêru. Enkengêro zâbo ziri za mabî gône; okushanda n'okunyaga byône bibî omu njira zâbo!

⁸ Enjira y'omurhûla barhayiyishi, n'obushinganyanya burhabà omu majira gâbo. Enjira zâbo banazijire za binzongonzongo; ngasi ozigeramwo arhabona murhûla.

⁹ Okwo kwo kwarhumire obucîranuzi bwacîyegûla nîrhu n'obushinganyanya

burharhuhikayo. Rhwakâg'ilingûza obulangashane, lêro gwabîre mwizimya go guyisha! Rhwakâg'olongereza omulengezi, lêro omu ndunduli y'omwizizi mwo rhudwîrhe rhwalambagira!

¹⁰ Rhudwîrhe rhwatunduzà nka mihûrha yajà yamâmârha oku cizimbêro; rhwajà rhwamâmârha nka bantu barhajira masù! Rhunaje rhwadungubeja omu kasirahinga nka bantu bajà bafûfûrha cajingwè; kwo rhuli nka mifû n'obwo rhurhalwâla!

¹¹ Rhunaje rhwalumba nka ngoromora, rhurhahwa kulûgûrha nka ngûkù. Rhunalingûze oku rhwatwîrwa olubanja, rhukubule! rhunalingûze obucunguzi, ci bucîyêgûle kuli nîrhu!

¹² Okwôla ebwa kubà obugoma bwîrhu bwaluzire embere zâwe, n'ebyâha bîrhu byône byarhushombanyîsize. Nêci, ebyâha bîrhu birhuli emalanga, n'amabî gîrhu rhurhagahabiri.

¹³ Rhwalenganyize, rhwagomire Nyakasane, rhwayêrekîze Nyamuzinda wîrhu omugongo. Rhwagwîra okukaderha eby'okushâba n'eby'obugoma, okukâhiga n'okukâlalira eby'obunywesi omu murhima.

¹⁴ Ntyo rhwawkêba obucîranuzi enyuma, n'obushinganyanya rhwabuyimanza erhali hôfi. Okuli kurhaciderhwa aha kagombe, n'obushinganyanya bwo hâhè: burhaci-hayêrekera!

¹⁵ Okuli kwahirigisire, n'owaderha mpu yêhe arhajira kubî erhi kwo na kucînyagîsa! Nyakasane âbwîne okwôla naye, anashologorhwa

n'okwôla kubula obucîranuzi.

¹⁶ Abwîne oku ntà muntu ciru n'omuguma, asômerwa n'okubona oku ntâye wadesire mpu ahanze abâbo. Lêro okuboko kwâge kwâmugwâsa, n'obushinganyanya bwâge yâbà yo nsimiko yâge.

¹⁷ Acîhundikira obushinganyanya nka mpenzi, n'obucire yâbà yo nsirha y'omu irhwe lyâge. Ayambala emyambalo y'olwihôlo nka cirondo, âcîhundikira n'olûji nka cishûli.

¹⁸ Ahembera ngasi muntu ebi âkozire: obukunizi oku bashombanyi bâge n'obuhane oku banzi bâge; ebirhwa abirheganyize olwihôlo.

¹⁹ Kurhenga ebuzikiro bw'izûba barhînya izîno lya Nyakasane, n'irenge lyâge kurhenga ebuzûk'izûba, bulya kwo ayisha nka lwîshi luhumbarhaze lwayisha lwatundugurhwa n'omûka gwa Nyakasane.

²⁰ Omuciza wa Siyoni amâyisha, al'iciza balya bene Yakôbo baleka obugoma bwâbo, Nyakasane okudesire.

²¹ Oku bwâni, Nyakasane okudesire, alaga endagâno yâni rhweshi nabo: Omûka gwâni gukulimwo n'ebinwa byâni nâhiraga omu kanwa kâwe, birharhenge omu kanwa kâwe, n'omu kanwa k'abâna bâwe, nîsi erhi omu kanwa k'iburha lyâwe, Nyakasane okudesire, bunôla na kuhika emyâka n'emyâka.

60

Irengi lya Yeruzalemu muhyâhya

¹ Zûka, oyunjule bumoleke! bulya obulangashane bwâwe bw'obwo buyishire, n'irenge lya Nyakasane lyakumolekîre.

² Nêci, oku omwizimya guhundikire igulu n'oku omwizizi gubwikîre amashanja, kuli we wêhe Nyakasane ayîmanzire, n'irenge lyâge lyajà lyalangashana muli we.

³ Amashanja g'abantu gahira njira, gashimbûlîre obulangashane bwâwe, n'abâmi bashimbûlira obumoleke bw'omucêracêra gwâwe.

⁴ Yinamula amasû eburhambi bwâwe, osinze: boshi bashûbûzinye, bayishire emunda oli. Bagala bâwe barhenga kuli na bâli bâwe bayishire baherhwe emugongo.

⁵ Hano obona okwôla washagaluka, omurhima gwâwe gwarhwangûka, gushagaluke, bulya amagale g'omu nyanja galêrhwa emunda oli, n'amahirhi g'amashanja bayisha bagalundûlire emunda oli.

⁶ Amasò g'engamiya gakuzunguluka, kuguma n'orhunina rhw'engamiya z'e Madiyani n'ez'Efa. Abarhenga e Saba boshi bayisha bakudwîrhîre amasholo n'enshangi, banayishe bayimba irenge lya Nyakasane.

⁷ Amasò g'e Kedari goshi gashûbûkira emwâwe; engandabuzi z'emwa Nebayoti we wâkaz'izikolêsa; zakasôkera ebwa luhêrero lwâni, zintûlwe. Nêci, nakuza endâro y'irenge lyân!

⁸ Bo bahi bala bayisha bayêrera emalunga nka bitù, bajà babalala nka ngûkù ziyêrekîre ebwa nyôgo zâbo?

⁹ Nêci, nie ebirhwa bicîkubagîre: amârho g'e Tarsisi go marhangiriza, gâyisha gadwîrhe

abâna bâwe barhenga kuli, bacîyikîre amarhale n'amasholo gâbo, mpu baj'ikuza izîno lya Nyakasane Nyamuzinda wâwe, Omwimâna w'Israheli wakujîsagya irenge.

¹⁰ Abantu b'ihanga bâshub'iyûbaka engo zâwe, n'abâmi bâbo bâkaz'ikurhumikira. Omu buku-nizi bwâni nakushusire, ci omu bwonjo bwâni nakubîre lukogo.

¹¹ Emihango yâwe ekola yakaz'iyôrha eri miyîgule, erhakayîgalwa n'ôli mûshi n'ôli budufu, lyo bâkaz'ikulêrhera amahirhi g'amashanja gayîsha garhûzirwe n'abâmi.

¹² Bulya ishanja erhi obwâmi byâbule bwakurhumikira byahirigirha, n'amashanja gâgukumûke.

¹³ Irengi lya Libano lyâjà emunda oli, n'omurhi gw'ensindani, omukalakala n'omuberebere bakaz'iyisha bakudwîrhîreyo haguma, mpu eyinjihye endâro yâni ntagatîfu, mpu nkuze halya ndekereza amagulu gâni.

¹⁴ Abâna ba balya bakazâg'ikulibuza, bâkâyisha emunda oli bafukamire, bakacîrhimba aha magulu gâwe ngasi boshi bakazâg'ikugayaguza, bâkaz'ikuderha mpu we «lugo lwa Nyakasane», mpu we «Siyoni w'Omwimâna w'Israheli».

¹⁵ Ahâli h'okubâ cijandagwa, mushombwa buzira owaderha mpu akugeraho, nkola nâkujira lukengwa lw'ensiku n'amango na nsîko ya busîme kurhenga oku iburha kujâ oku lindi.

¹⁶ Wayish'iyonka amonka g'amashanja, wâyish'iyonka amabêre g'abâmi, onamanye oku niene Nyakasane nie Mucunguzi wâwe, n'oku Omuyôkozi wâwe ye Ciri-misî Ntwâli ya Yakôbo.

¹⁷ Ahâli h'omulinga, nakulêrhera amasholo, ahâli h'ecûma, nakulêrhera amarhale, ahâli h'enshâli, âkulerhera omulinga, n'ahâli h'amabuye, nakulêrhera ecûma. Abacîranuzi nâkuhâ go Murhûla, n'abarhambo bâwe bwâbâ Bushinganyanya.

¹⁸ Barhakaciyumva akavulindi kaderhwa omu cihugo câwe, nîsi erhi buhaguzi erhi ishâbâbè omu mbibi zâwe, Ebizimbêro byâwe wâbiyîrika erya «Bucire», n'emihango yâwe erya «Bukuze».

¹⁹ Izûba arhali lyo lyacikaz'ikumolekera mûshi, arhanali mwêzi gwo gwacikaz'ikumolekera budufu: Nyakasane ye okola wâbâ bumoleke bwâwe ensiku n'amango. na Nyamuzinda wâwe ye okola wâbâ irenge lyâwe.

²⁰ Izûba lyâwe lîrhakacizika, n'omwêzi gwâwe gûrhakacihera, bulya Nyakasane ye okola wâbâ bumoleke bwâwe bw'ensiku n'amango, n'ensiku z'emishîbo yâwe lêro zikola zâhwa.

²¹ Omu lubaga lwâwe murhakacibonekana aharhali bashinganyanya, bayîma omu cihugo ensiku n'amango, yo mimera y'omu ishwa lyâni, gwo na mukolo gw'amaboko gâni, mpu lyo bayêrekana irenge lyâni.

²² Owali munyi lêro akola aj'ibâ bihumbi n'owali munegeshe lêro akola aj'ibâ ishanja liz-ibuzibu. Nie ono, Nyakasane, hano amango gahika, okwôla nakujira oku iri ndo liguma.

61

Omushîgwa wa Nyakasane amanyîsa emyanzi y'akalembe

¹ Omûka gwa Nyakasane Nyamubâho guli kuli nie, bulya Nyakasane anshîzire amavurha*; antuma mpu ngend'iyigîriza abakenyi emyanzi y'akalembe, nfumye abababîre omu murhima, nyâlîze omwanzi gw'obuyôkozi emwa abâli omu bujâ, nnambwîre abâli omu mpamikwa oku balîkûzibwa;

² ndâlîke omwâka gw'obwonjo bwa Nyakasane n'olusiku lw'olwihôlo lwa Nyamuzinda wîrhu, ntûlîrize abâli omu mishîbo boshi;

³ ndêrhere abâli aha Siyoni omwîshingo, mbayambise ecimanè ahâli h'oluvù, mbashîge amavurha g'obushagaluke ahâli h'omwambalo gw'emishîbo, mbayambise omwenda gw'olusiku lukulu ahâli h'omurhima gwarhanya. Bâyish'ikaderhwa mitudu y'obushinganyanya, ndimiro y'irenge lya Nyakasane.

⁴ Bâshub'iyûbaka ebyali bikola bigûkà, bashub'iyimanza enyumpa za bashakulûza bâbo zàli erhi zahongosire; bâshub'iyûbaka engo zàli erhi zashabûsire n'enyumpa z'abantu b'amâburhwa ga mîra.

⁵ Ebigolo byâyish'ikâyâbula amasò ginyu, abantu barhenga ihanga bo babà bahinzi binyu na bakolôzi b'enkoma zinyu.

⁶ Ci mwêhe mwaderhwa badâhwa ba Nyakasane, mwayîrikwa erya barhumisi ba Nyamuzinda wîrhu. Mwâkaz'ikalya oku buhirhi bw'amashanja, n'irenge lyâbo mwe mwâlîyîmamwo.

⁷ Ahâli h'enshonyi, mwâhâbwa bigabi bibirhi,

* 61:1 61, 1 Lolà muli Luk 4, 18-19.

n'ahâli h'ebijâci, nabo bakola baband'empundu. Okwo kwârhuma bâyûshûlirwa kabirhi ogwâbo mwanya omu cihugo câbo, na ntyo babone amasîma g'ensiku n'amango.

⁸ Nêci, nie ono Nyakasane, bushinganyanya ntonya, ci ntakwîrirwa obushambo n'obulyâlya. Nkola nâbahà empyûlo y'okunali, nnanjire rhweshi nabo endagâno y'ensiku n'amango.

⁹ Iburha lyâbo lyâj'irenge omu gandi mashanja, n'obûko bwâbo bwayôloloka omu zindi mbaga; ngasi boshi banâbabone bayish'ikaderha oku liri ishanja ligishwa lya Nyakasane.

Okuvug'omunkwa

¹⁰ Ndwîrhe nacîshinga muli Nyakasane, omurhima gwâni gwamârhwangûka muli Nyamuzinda wâni, bulya anyambisize emyenda y'obucire, ampundikira ecishûli c'obushinganyanya, nka kula omuhya-mulume ayambala ishungwè, na nka kula omuhya ajagalira emyambalo yâge.

¹¹ Nêci, kulya idaho lifunûnukamwo emburho na kulya ishwa limeramwo emburho, kwo Nyakasane Nyamubâho ameza obushinganyanya n'obukuze embere z'amashanja.

¹ Ntâhulike erhi Siyoni orhuma, ntadêkerere erhi Yeruzalemu orhuma, kuhika obushinganyanya bwâge bubonekane n'obwâlagale, n'obucire bwâge bumoleke nka kamole.

² Amashanja gabona obushinganyanya bwâwe, n'abâmi boshi babona irenge lyâwe. Bakuyîrika izîno lihyâhya akanwa ka Nyakasane kamanyîsa.

³ Wâbà cimanè calangashana omu nfune za Nyakasane, ishungwè ly'obwâmi omu bulà bw'enfune za Nyamuzinda wâwe.

⁴ Barhakacikuderha mpu we «Cijandagwa!» n'ecihugo câwe cirhakaciderhwa mpu «Bigûkà!» Ci wakâderhwa «Nshâgi yâni», n'ecihugo «Muhya», ebwa kubà Nyakasane akurhonya, n'ecihugo câwe câbona owâciyanka.

⁵ Nka kulyâla omulamba anayanka omunyere, kwo n'owâkuyûbaka akuyanka nâwe; na nka kulya omuhya-mulume anashagaluka omuhya orhumire, kwo na Nyamuzinda wâwe âshagaluka we orhumire.

⁶ Oku nkûta zâwe, Yeruzalemu, nahizirekwo abalâlîzi; ôli mûshi ôli budufu, ntà mango bank-abulika. Ewe! mwe mukaz'iyîbuka Nyakasane, murhagohekaga!

⁷ Murhamulekaga aluhûka, kuhika ashub'iyûbaka Yeruzalemu, kuhika ashub'imujira irenge ly'igulu.

⁸ Nyakasane âcîgashire okulyo kwâge n'okuboko kwâge kugala-byoshi, erhi: «Ntakaciziga nti emburho yâwe elîbwe n'abashombanyi bâwe; n'abantu b'ihanga barhakac'igorhomera amamvu waluhiraga.

⁹ Ci ngasi abanâsârûle emburho, bo

banayiryekwo banakuze Nyakasane, na ngasi abanâtwé emijôco, bo banâyinywekwo amamvu omu bululi bw'endâro yâni ntagatîfu».

¹⁰ Mugere, mugere omu mihango, murheganyize olubaga lwâni enjira; mukombêze, mukombêze omulimbwa, murhenzemwo amabuye; mumanike ecimanyîso c'okushûbûza olubaga!

¹¹ Alà oku Nyakasane amâbirikira kuhika ebuzinda bw'igulu, erhi: «Mubwîre mwâli wa Siyoni, mpu: 'Omucunguzi wâwe oyo oyiruka, ayîshire n'oluhembo lwâge, n'empyûlo yâge emushokolîre'.

¹² Bâmikaz'iderhwa 'Lubaga lutagatîfu', 'Abacungulagwa na Nyakasane'; nâwe wêne bâkâkuderha 'Owakâg'ilongerizibwa', 'Lugo lukombêre'».

63

Obuhane bwa Edomu

¹ Ye ndi oyôla warhenga e Edomu, arhenga e Bosra anayambîrhe emyenda yayisha yalaza? Ali mwinjà omu myambalo yâge, anayisha akananda n'emisî yâge yoshi: «Niene* nie nderha n'obushinganyanya, nie ntwâli omu kuciza».

² Cirhumire omwambalo gwâwe gulikwo akaduku, cirhumire oyambîrhe nka mukanzi?

³ «Aha mukenzi niene niene naliho nakanda, na ntâye omu lubaga wantabîre. Obwo omu burhè bwâni nanacibakanda, nabalabarha omu

* **63:1 63, 1 63, 1:** Ezo nderho eri nshambâlo ya Nyamuzinda bône omulêbi. Edomu luli lwîganyo lw'abashombanyi boshi ba Nyamuzinda.

bukunizi bwâni; omukò gwâbo gwampamira oku mishangi, na ntyo nazinza emyambalo yâni.

⁴ Nêci, omu murhima gwâni muli olusiku lw'olwihôlo, n'omwâka gw'obucunguzi bwâni gwamâhika.

⁵ Nalozire eyi n'eyi: ntà murhabâzi! Nazânwa: ntabonaga burhabâle! Lêro okuboko kwâni kwantabâla n'obukunizi bwâni bwanzibuhya.

⁶ Omu burhè bwâni nalabarha embaga, omu bukunizi bwâni nabavungunyula, omukò gwâbo nagubulagira oku idaho.»

Nyamubâho ye Muciza

⁷ Nkola nâkuza engalo za Nyakasane n'irenge lya Nyamubâho, ngasi kantu Nyakasane arhujirîre kwoshi, n'aminjà gâge garhajira lugero ajirîre enyumpa y'Israheli, Arhuyêresire obwonjo bwâge erhi arhubabalira n'erhi arhushobôza omwandu gw'engalo zâge.

⁸ Anaciderha, erhi: «Nêci, bamâbà lubaga lwâni, bâna bâni barhankannenganya»; anacibaciza.

⁹ Omu malibuko gâbo goshi, arhali ntumwa nîsi erhi malahika, ci yêne wayishir'ibacungula. Omu buzigire n'omu lukogo lwâge, yêne wabayôkwîre; àbabarhula, àbahêka yêne omu nsiku za mîra zoshi zoshi.

¹⁰ Ci bôhe bamugomera banakuniza Omûka gwâge mwimâna. Lêro anacihinduka mushombanyi wâbo, yêne abatulakwo entambala.

¹¹ Obwo bàkengêra ensiku za mîra, amango g'omurhumisi wâge Mûsa. Ngahi àjirage olya wabayôkolaga omu nyanja, olya lungere w'obusò

bwâge? Ngahi aligi olya wabahiragamwo Omûka gwâge mwimâna?

¹² Ye olya wajag'alusa okulyo kwa Mûsa n'okuboko kwâge kw'irenge, olya wagabanyagya amîshi embere zâbo, mpu lyo izîno lyâge likuz-ibwa ensiku n'amango.

¹³ Ye olya wabagezagya emuhengere nka citerusi cagera omu irungu, barhanahuliganaga,

¹⁴ ci bacîyôrhera nka bishwêkwa byàyangalira omu lubanda. Omûka gwa Nyakasane gwabahêka ah'iluhûkiro. Ntyo kwo walongoline olubaga lwâwe, mpu lyo izîno lyâwe lij'irenge.

¹⁵ Sinza kurheng'emalunga, ocîbonere kurheng'ebwa ndâro yâwe ntagatîfu n'ey'iranga. Ngahigi olûji lwâwe n'oburhwâli bwâwe byàjire? K'okuboko kwâwe n'obwonjo bwâwe kuli nie byâhwîre?

¹⁶ Nêci, we larha! Bulyâla Abrahamu arharhuyishi, naye Israheli arhankacirhumanya. W'oyo, Nyakasane, we larha, we Muciza wîrhu kurhenga ensiku n'amango, lyo izîno lyâwe.

¹⁷ Cici cirhumirage, Yâgirwa Nyakasane, oleka rhwahabukira kulî, rhwarhenga omu njira zâwe, n'okudundaguza emirhima yîrhu ebule kukurhînya? Galuka erhi buzigire bw'abarhumisi bâwe burhuma n'obw'amashanja gw'omwîmo gwâwe.

¹⁸ Gali manyi amango olubaga lwâwe lutagatîfu lwayîmiremwo ako kashambala; abashombanyi bîrhu bahumânyize endâro yâwe ntagatîfu.

¹⁹ Kurhenga mîra rhurhaciyôrha nka lubaga orhegeka, olurhacijira izîno lyâwe. Acibâga

wankabêra amalunga, okayandagala! Entondo
zânageramwo omusisi embere zâwe!

64

- ¹ Nka kula omuliro gugulumiza enshâli, erhi
nka kula gunabirundula obwâlike, lyo
omanyîsa izîno lyâwe emwa abashom-
banyi bâwe: amashanja goshi gâjuguma
embere zâwe.
- ² Erhi ojira ebirhangâzo by'ecifudukwe
birhasâg'iboneka bundi, wâyangagala:
entondo zâgeramwo omusisi embere zâwe.
- ³ Ntâ mango bal'isâg'iyumva, ntâ mango
bal'isâg'ibwîrwa, nt'isû lyal'isâg'ibona oku
hali owundi Nyamuzinda aha nyuma
zâwe, wankahash'irhabâla omuntu
ocimwîkubagira.
- ⁴ Onayankirire ngasi abasîma okulama omu
bushinganyanya na balya bakengêra
okushimba enjira zâwe. Nêci,
wârhukunîrîre, bulya rhwâjizire ebyâha;
ci omu kushimba enjira zâwe za kurhenga
mîra, rhwâcira.
- ⁵ Rhweshi rhweshi rhukôla rhucîbêra nka bantu
bahemusire, n'ebijiro bîrhu binjâ nka
mushangi guzinzire. Rhweshi rhuyûmîrîre
nka bijangala, n'amabî gîrhu kuyehûkana
garhuyehûkana nka mpûsi.
- ⁶ Ntâye ocidwîrhe ayâkûza izîno lyâwe, ntâye
ociderha mpu azûka acishwêkere kuli we,
bulya wârhufulisire obusû bwâwe, wânaziga
amabî gîrhu garhuyehûkana.

- 7 Cikwône, Yâgirwa Nyakasane, we onali larha; rhw'ono rhuli ibumba, nâwe we mubumbi wîrhu; rhweshi rhuli bushanja bw'enfune zâwe.
- 8 Orhakuniraga okurhalusire, Nyakasane, orhacihîra okayîbuka obubî bwîrhu. Alà oku rhweshi rhuli lubaga lwâwe!
- 9 Engo zâwe ntagatîfu zikola zicibêra bwêrûlè, Siyoni akola acîbêra irungu, na Yeruzalemu akola acîbêra bigûkà.
- 10 Enyumpa yîrhu ntagatîfu n'ey'irenge, mulya balarha bakazâg'ikukuziza, mîra yadûlikagwa muliro, na ngasi buhirhi rhwâgwêrhe bwàherêrekire.
- 11 Ka wabona okwôla kwoshi, onadekerere, Yâgirwa Nyakasane? Ka onakolaga wacîhulikira na ntyo orhubonêse enshonyi kurhalusire olugero?

65

*Obuhane bw'abaharâmya banyamuzinda
bw'obwîhambe*

- 1 Nalembire okuyegerwa n'abarihakâg'indôsa, naycmire okushimânwa n'abarihakâg'innonza. Nanacibwîra ishanja lirhashenga izîno lyâni, nti: «Nie onol nie ono!»
- 2 Ngasi lusiku nakâlambûlira amaboko gâni ebwa lubaga lw'entumva, ebwa balya bakulikira enjira mbî omu kushimba amîru gâbo.
- 3 Luli lubaga lukaz'insholoshonza burhahusa: banakaz'irherekera omu mashwa n'okusingônolera obukù oku madofali.

- 4 Banayubakc omu byûsho n'okujà bacîfulika budufu; banakaz'ilya enyama y'engulube n'okuyunjuza embêhe zâbo n'ebiryo bi-galugalu.
- 5 Banakaz'iderha, mpu: «Ocîyegule, orhanyegeraga, bulya ndi mwimâna kukulusha!» Ebyôla kwo biri nka mugî omu mazûlu gâni, nka muliro guyôrha gwadurha ngasi mango.
- 6 Alà oku biyandisirwe embere z'amasù gâni; ntâhulike kuhika mpane nnapane lwoshi lwoshi
- 7 amabî ginyu n'amabî ga basho, goshi haguma, Nyakasane okudesire. Bakazâg'igend'iyôkera obukù oku ntondo n'okundogorhera oku rhurhondo; ebijiro bya mîra nkolaga nabigerera oku lugero lukwânîne.
- 8 Ntyâla kwo Nyakasane adesire: Nka kula abamashimana omurhobo omu cihadu c'omuzâbîbu, banaderhe mpu: «Omanyè orhacisherezagya, bulya muli omugîsho», ntyôla kwo najira erhi barhumisi bâni bàrhuma, ndek'isherêza byoshi.
- 9 Olubaga lwa Yakôbo naluhà iburha, na muli Yûda nakulamwo owayîma omu ntondo zâni: abîshogwa bâni bazihâbwa n'abarhumisi bâni bazibêrakwo.
- 10 Saroni âhiduka lwâbuko lwa bibuzi, n'olubanda lwa Akori lwâbà cirâlo c'enkafu kuli olwôla lubaga lwâni lwakazâg'innongereza.

- 11 Ci mw'oyo, mwe mwalekereraga Nyakasane,
mwe mwayibagiraga entondo yâni nta-
gatifu, mwe mwagwîkiraga Gadi oluhêro
mwanakaz'ibumbira Meni akabehe,
- 12 ngôrho mmubîkîre. Mweshi mweshi
mwânigirwa aha ibâgiro, bulya
nahamagazize murhanayâkûzagya,
nadesire murhanayumvagya; ebi mbona
bibî byo mwajizire, n'ebinshologorha byo
mwêhe mwacîshozire,
- 13 Co cirhumire aderha ntyâla Nyakasane
Nyamubâho; Alà oku abarhumisi
bâni bâbona eci balya oku mw'oyo
mwâhungumuka n'ishali! Alà oku
abarhumisi bâni bâbona eci banywa
oku mw'oyo mwafâ n'enyôrha! Alà oku
abarhumisi bâni bahama n'omwîshingo
oku mw'oyo enshonyi zammubumba!
- 14 Alà oku abarhumisi bâni bâkaz'ibanda
empundu z'omwîshingo n'obusîme omu
murhima oku mw'oyo mwâbanda endûlù
z'entanya omu murhima, na ntyo mulake
munatwîke omurhima!
- 15 Mwâsiga izîno linyu liyôrhe ndahiro
y'abîshogwa bâni, bâkaz'iderha,
mpu: «Nyakasane Nyamubâho
akakurhingamira!» Ci abarhumisi bâge
âkabaderha omu lindi izîno.
- 16 Ngasi yêshi wânalonze omugisho omu cihugo,
ânagishwe na Nyamuzinda w'okuli, na
ngasi wânalonze okunywa akasheba omu

- cihugo, anacîgashe oku izîno lya Nya-muzinda w'okuli. Bulya amalibuko ga mîra gâyibagirwa, gafulikwe kuli n'amasù gâni.
- 17 Alà oku nkola nalema amalunga mahyâhya n'igulu lihyâhya*; barhakacikengera ebyàgezire, barhakacibiyîbuka bundi.
- 18 Ci mushagaluke munahame n'omwîshingo ensiku n'amango erhi ebi nâlema birhuma. Nêci, nkola nahindula Yeruzalemu abè mwishingo, n'oluba ga lwâge bubè busîme
- 19 Nacîshingira Yeruzalemu nnashagaluke erhi lubaga lwâge lurhuma; murhakaciyumvikana ndûlù erhi cihôgêro.
- 20 Murhakacibonekana hibonjo hyalama nsiku nsungunu, nîsi erhi mushosi orhâyunjuze ensiku zâge zoshi; bulya omusole gwakaz'ifîra oku myâka igana, n'orhahisiri oku myâka igana erhi ali muhehêrere.
- 21 Bâkaz'iyûbaka enyumpa banazibêre mwo, bâkaz'irhwêra olukoma lw'e mizâbîbu banalye amalehe gâyo.
- 22 Barhakaciyûbaka enyumpa mpu owundi muntu abè ye oyihandamwo, barhakacirhwêra mpu owundi muntu abè ye obirya; bulya ensiku z'olubaga lwâni zaluga nk'ez'omurhi, n'abîshogwa bâni bâkaz'ishajîsa ebyàlukagwa n'amaboko gâbo.
- 23 Barhakacirhamira busha, barhanakaciburhira mishîbo; ci bwâbà bûko bw'abagishwa ba Nyakasane, bo n'abâna bâbo.

* 65:17 65, 17 Lolà Maf 21, 1; 2 Pet 3, 13.

- 24 Niene nâkaz'ibashuza embere bampamagale†; bâkaz'ibâ barhaciyûsa okuderha erhi mîra nabayumvîrhizagya.
- 25 Ecihazi n'omwâna-buzi bakâkerera haguma; entale yakâkera akahasi nka nkâfu; n'enjoka yôhe yakâlya omutulo. Ntâ bubî na ntâ buligo byacikolwe oku ntondo yâni ntagatîfu yoshi, kwo Nyakasane adesire.

66

Okuharâmya kushingânîne

- 1 Ntyâla kwo Nyakasane adesire: Empingu yo ntebe yâni y'obwâmi, n'igulu co ci-tumbi mpirakwo amagulu. Nyumpa nci mwankanyûbakira na ngahi hankabâ buluhûkiro bwâni?
- 2 Ebyôla byoshi maboko gâni gabijiraga, biri byâni ebyôla byoshi, Nyakasane okudesire. Alaga oyu ndolakwo: omukenyi n'omunyinyi, ogeramwo omusisi omu kuyumva oluderho lwâni.
- 3 Banarherekêre enkafu bagal'igend'iyîrha omuntu! banarherekêre omwâna-buzi banagal'igend'iniola akabwa igosi! Banarhule enterekêro, ci ya mwamba gwa ngulube! Banasirîze enshangi, ci erhi banaharâmya banyamuzinda b'obwîhambe!* Bôhe bâcishozire enjira zâbo, n'emirhima yâbo omu bibîbibî mwo elongeza amasîma!

† 65:24 65, 24 65, Rhulole ecigabi ca 11, 7.9. * 66:3 66, 3 Ebyo byo bijiro by'ecipagani byalihanziwe n'Irhegeko,

- 4 Nâni nkola nacîshoga ebiri bibî kuli bo, naba-hondakwo obuhanya badwîrhe barhînya, bulya nahamagîre, na ntâye wayakûzize, nadesire, na ntâye wayumvîrhe; bajizire ebiri bibî omu masù gâni, n'ebingayisa byo bacîshozire.

Obushagaluke omu Yeruzalemu

- 5 Yumvagi akanwa ka Nyakasane, mw'oyo mwe murhînya akanwa kâge! Balya bene winyu bammushôshôba banammulibirhakwo izîno lyâni lirhuma, bâdesire, mpu: «Nyakasane ayêrekanage irenge lyâge, lyo nîrhu rhubona obusîme bwinyu!» Cikwône bo enshonyi zabumba!
- 6 Akashakanyo kali omu lugo, akahâye kali ebwa ka-Nyamuzinda: izù lya Nyakasane elyo, al'ihà abashombanyi bâge oluhembo lubakwânîne.
- 7 Embere arhangire okufumba, erhi mîra aburhaga; embere arhangire okuyumva emikero, âhebaho omwâna-rhabana.
- 8 Ndi okola oyumvîrhe kwa bene okwôla, ndi okola obwîne kwa bene okwôla? Ka ecihugo cankaburhirwa oku lusiku luguma'? Ka ishanja lyankaburhwa caligumiza? Oku anacirhangira okufumba, Siyoni amâburha abâna bâge.
- 9 Ewe! ka nankayigula enda y'omuzîre buzira kumubusamwo omwâna? Nyakasane okudesire. N'akabà nie mburhîsa, ka nankaderha nti nkola nafunika enda? Nyamuzinda wâwe okudesire.

- 10 Cîshingi mweshi na Yeruzalemu, shagaluki erhi ye orhuma, mweshi mwe mumuzigira! Yunjuli busîme haguma naye, mweshi mwe mwâli omu mishîbo haguma naye!
- 11 Iyo muhash'iyonka munayigurhe amonka gâge g'oburhûlirize, Iyo munûnugurha munacîshingire ibêre lyâge ly'irenge.
- 12 Bulyâla ntyâla kwo Nyakasane adesire, erhi: Alà oku namuyêrekeza omurhûla nka kula olwîshi luhulula, namuyêrekeza irenge ly'amashanja nka mugezi guyunjulîre. Mwayonkesibwa, muhêkwe emugongo munajûhirizibwe oku madwî.
- 13 Nka kula omuzîre arhûliriza omwâna wâge, kwo nâni nammurhûliriza, murhimûkwe e Yeruzalemu.
- 14 Mwabona okwôla, omurhima gwinyu guyunjule mwishingo; amavuha ginyu, nka kula olubala luyâsa, kwo nago gayâsa. Okuboko kwa Nyakasane kwamanyisibwa omu barhumisi bâge, n'obukunizi bwâge omu bashombanyi bâge.
- 15 Nêci, Nyakasane oyo oyishire omu ngulumira y'omuliro, n'engâlê zâge ziri nka mpûsi ya cihûsi, mpu Iyo ayish'iyumvîsa obukali bw'obukunizi bwâge, n'emihigo yâge omu ndimi z'omuliro.
- 16 Nêci, omu muliro atwîra ngasi muntu olubanja, erhi anafumbasire engôrho yâge anayiyêrekîze ngasi muntu: abanigûsibwa na Nyakasane bali banji!
- 17 Balya bacicêsa n'okucîshukira omu mashwa, mpu bashimbe olya ogalimwo ekâgarhî,

ngasi balya banalya enyama y'engulube,
ebiryo bigalugalu n'amalindye, abôla boshi
bâhungumukira haguma, Nyakasane okude-
sire†.

Amashanja goshi gashûbûzibwa

¹⁸ Nie ono mmanyire ebijiro byâbo n'enkengêro
zâbo. Nyishir'ishûbûza amashanja goshi
n'abantu ba ngasi lulimi, bayisha babone irenge
lyâni.

¹⁹ Nâbahebakwo ecimanyîso, na balya
bafulumukaga olufû muli bo, nâbarhuma
emw'amashanja: e Tarsisi, e Puti n'e Ludi -emwa
balya bafôla omuherho--, nâbarhuma e Tubali,
e Yavani n'omu birhwa bya kulî-kulî, birya
birhasâg'iyumva naderhwa birhanasâg'ibona
irenge lyâni; bâyîsh'imanyîsa irenge lyâni.

²⁰ Barhenza bene winyu boshi ebw'amashanja
goshi, babalêrhe nka nterekêro yarhûlwa
Nyakasane: bâyisha oku biterusi, oku ngâlè, oku
bitanda, oku ndogomi n'oku ngamiya, baj'ebwa
ntondo yâni ntagatîfu, e Yeruzalemu, kwo adesire
Nyakasane; na bene Israheli bâyisha badwîrhe
entûlo omu rhulugu rhwinjinja, bazihêke omu
ka-Nyamuzinda.

²¹ Ciru narhôla muli bo ababâ badâhwa
n'abaleviti, kwo adesire Nyakasane.

²² Nêci, nk'oku amalunga mahyâhya n'igulu
lihyâhya nâlema byâyôrha bibâho embere zâni,
kwo adesire Nyakasane, ntyo kwo obûko bwinyu
n'izîno linyu byâyôrha bibâho.

† 66:17 66, 17 bijiro bya cipagani ebyo,

²³ Kurhenga oku mwêzi gwabaluka kuhika oku gundi gwabaluka, na kurhenga oku Sabato kujà oku wundi Sabato, ngasi muntu ayish'ikaz'ifukama embere zâni, kwo adesire Nyakasane.

²⁴ Okubundi obwo banajà bashimâna emirhumba y'abantu bàngomeraga, bulya omuvunyu gwâbo guruhâfè n'omuliro gwâbo guruhazimè; bayôrhe bali côbà oku bantu boshi.

BIBLIYA NTAGATIFU OMU MASHI
The Holy Bible in the Shi language of the Democratic
Republic of the Congo: Bibliya Ntagatifu omu mashi
(Bible with Deuterocanon)
La Sainte Bible en langue shi de la République
démocratique du Congo

copyright © 2024 BUKAVU Mashi and other Kivu Languages Bible

Language: Mashi (Shi)

Contributor: BUKAVU Mashi and other Kivu Languages Bible

Bibliya aha nfune ajage n'emurhima n'omu bijiro

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2025-07-02

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 1 Jul 2025 from source files dated 2 Jul 2025

32d7d8c6-4f1f-556c-bf3d-9ed771bbfd1e